

Magyarországi Evangélikus Egyház
Északi Egyházkerület

2019

KERÜLETI KRÓNIKA

A Magyarországi Evangélikus Egyház
Északi Egyházkerületének eseményeiből

Tartalom

Előszó	1
1. Gyülekezeteink híreiből	2
1.1 A szolgálat szabadsága	2
1.2 A Borsod–Hevesi Egyházmegye híreiből	3
1.3 Ecclesia semper reformanda est	6
1.4 A Budai Egyházmegye híreiből	8
1.5 Döntésképeség	13
1.6 A Dél-Pest Megyei Egyházmegye híreiből	15
1.7 Tanuljunk imádkozni	21
1.8 Az Észak-Pest Megyei Egyházmegye híreiből	23
1.9 Dávid és korunk felelőssége	28
1.10 A Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye híreiből	30
1.11 Az egyház küldetése	36
1.12 A Nógrádi Egyházmegye híreiből	38
2. Intézményeink híreiből	43
3. Egyházkerületi és országos püspöki feladatok	47
4. Egyéb püspöki szolgálatok itthon és külföldön	57
5.1 Püspöki jelentés 2019	61
5.2 Püspöki szolgálatok 2019-ben	64
5.3 Fabiny Tamás 2019. évi publikációi	80
5.4 Egyházkerületi felügyelői jelentés 2019/2020	83
6.1 Személyi változások	86
6.2 Az Északi Egyházkerületben 2019-ben felszentelt lelkészek bemutatása	88

CONSERVANDO ET RENOVANDO

Előszó

Kedves Testvérek!

Hálát adok neked mindenkor, mert te munkálkodsz. Nevedben reménykedem, mert jó vagy híveidhez. (Zsolt 52,11)

Egyházkerületünk hagyományaihoz híven közrebocsátjuk a 2019-es év gazdag eseményeinek változatosságát. A korábbi évtized sok programját meghatározó reformációi tematikus évek után 2019-ben ilyen vezérfonál nélkül zajlott az egyházkerület élete: „csupán” az egyház lényege, az ige és a szentségek, a testvéri közösség megélése került a középpontba gyülekezeteink életében, intézményi és társadalmi kapcsolatainkban.

Az 1989-es hazai események, az egyházi iskolák újraindulását is fémjelző 30. évfordulója alkalmat

adott a hálaadásra és a megtett út reális értékelésére. A Közös nyilatkozat a megigazulástanról 1999-ben történt aláírásának kerek évfordulója a felekezeti és országhatárokon túlélő keresztény közösség ápolására is ráirányította figyelmünket.

2020-ból visszatekintve különösen is hálát adunk ezért a „normális” évért, amikor megszakítás nélkül élhettünk az úrvacsora drága ajándékával, nem akadályozták fizikai korlátok a gyülekezeti találkozásokat fiatalok és idősek közösségében. Kötetünk megjelenését is formálják mai körülményeink: először elektronikus kiadványként, majd ősszel – a korábbinál kisebb példányszámban – kézbe vehető módon ajánljuk a testvérek figyelmébe a Kerületi krónikát.

Áldáskívánással

Dr. Fabiny Tamás püspök

Dr. Fábri György egyházkerületi felügyelő

A 2018-as Kerületi krónikában közzétettük aktív evangélikus lelkészeink arcképcsarnokát. Nem egy lelkészcsaládban megindult a verseny: ki ismer fel több arcot? Felnőtt olvasóinknak is aktív olvasásmélynyményt kívánunk!

1. Gyülekezeteink híreiből

1.1 A szolgálat szabadsága

*Ha Isteneteket az Urat szolgáljátok, akkor megáld kenyérrel és vízzel.
(2Móz 23,25)*

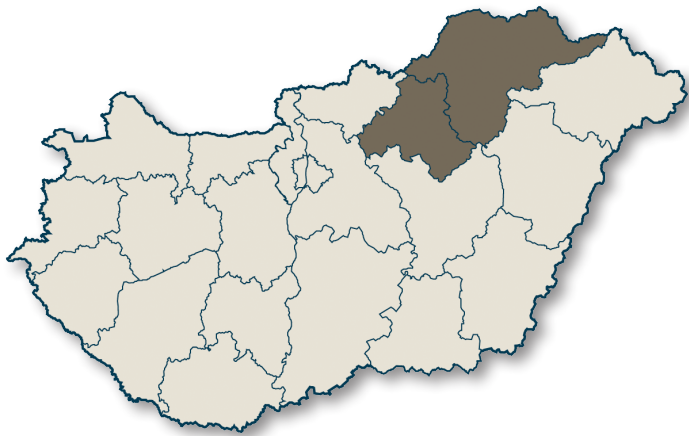
2

Életünkben számtalanszor kimondjuk ezt a szót, ha. Főleg akkor, ha olyan kérés hangzik felénk, amit szeretnénk elhárítani önmagunktól. Ha odaérek, ha lesz időm, ha értek hozzá, de valójában már magunk is tudjuk a választ, hogy nem. De ahhoz egyenességre, őszinte emberi lelkületre van szükség, hogy a valóságot kimondjuk – ez pedig jobb lenne magunknak éppen úgy, mint a másik embernek. Az Ószövetségben többször olvassuk azt, hogy Isten mennyire szabad lehetőséget, utat ad az ember számára. A döntést Isten hozza meg, mégis nyitott kaput ad a teremtményének – ha. Ha Isteneteket, az Urat szolgáljátok. Semmi nem kötelező, egy lehetőséget kapunk életünk minden pillanatában, mint a választott nép is. Követheted az Úr kérését, szolgálhatsz neki, minden embertársadnak, szeretheted úgy, mint önmagadat. Vághatsz szolgává, megalázkodhatsz Isten és ember előtt, de cselekedhetsz másképp is. Milyen csodálatos: Isten szabadságot, lehetőséget kínál, de elmondja a következményét is.

Ha Istent szolgálod, akkor megáld kenyérrel és vízzel. Talán kicsiny, mindennapi dolgokat ajánl az engedelmségért Isten? Kenyér, víz? De hát lehet-e élni ezek nélkül? Sem a teremtettségnek, sem az embernek nem. Több mindent tudunk nélkülözni, sok mindenről könnyedén, vagy éppen nehezen is le tudunk mondani, de kenyérről és vízről nem. Sőt az élet nélkülözhetetlen része. Olyan, amire napról napra, percről percre szükségünk van, mert általa élünk a világ bármely részén. Akkor bátran mondjuk ki: a legnagyobb ajándékot adja Isten, ha neki szolgálunk, szolgálsz. A kenyér, mely nagyon jól esik, még ha egy falat is, a víz, ami ontja szomjunkat a legkilátástalanabb állapotban is, életben tart.

Már csak az a kérdés, akkor szeretnénk-e szolgálni? Megtesszük hálával és örömmel? Biztatlak, mert meggyőződésem: ez a legáldottabb út, élet, engedelmség és áldás. „Szolgáljatok az Úrnak örvendezéssel és hálaadással” (Zsolt 100) – ez a szabad és békességes élet.

Tóth Melinda Anna egyházmegyei missziói lelkész

1.2 A Borsod–Hevesi Egyházmegye híreiből

Ökumenikus imahét Miskolcon

2019. 01.26.

Miskolc – Az ökumenikus imahetet lezáró istentiszteleten Csomós József, a Tiszáninneni Református Egyházkerület püspöke, Ternyák Csaba egri érsek, Lackner Pál nyugalmazott evangélikus tábori püspök és Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök hirdetett ígét január 26-án a miskolc-belvárosi evangélikus templomban. A hitvallás és a könyörgések után a püspökök áldásával fejeződött be az alkalom, amelyen a templom Luther Kórusa működött közre.

első huszonegy versét hallhatták estéről-estére. Isten gazdag áldását tapasztalhatták meg mind az igeszolgálatok alatt, mind pedig a közösségi együttlétben.

Helló, tavasz! – tavaszköszöntő gyülekezeti rendezvény

2019. 03.30.

Nyírszőlős – A gyülekezet március 30-án tartotta Helló, tavasz! című rendezvényét. Ízesebbnél íze- sebb finomságok sülték a nyírszőlősi asszonyok konyhájában. Nagy volt az izgalom, hiszen szombat reggel 10 órára várták az érdeklődőket. Testvéri közösségben nagy beszélgetésekkel, nevetésekkel,

Kérdezzük Jézust! – Böjti evangelizáció

2019. 03.10–12.

Fancsal–Hernádvécse – Kérdezzük Jézust! címmel böjti evangelizációs sorozatot tartottak 2019. március 10. és 12. között a Fancsal-Hernádvécsei Evangélikus Egyházközségben. A sorozat keretében Ittész István nyugalmazott evangélikus lelkipásztor szolgált Fancsalon és Encsen. A jelenlévők János evangéliumának jól ismert szakaszát, a 3. fejezet

társasjátékpártikkal, tombolasorsolással telt a nap. A gyerekek játék közben ismerkedtek egymással: nem számított, hogy nem ismerik egymást, késő délutánig együtt szaladgáltak, vidámkodtak.

Több olyan család is megjelent az alkalmon, akik nem gyülekezeti tagok, de a kitett plakátokat látva eljöttek. Reménység szerint ezeknek az alkalomnak beérik a gyümölcse, és évről-évre egyre több ember érzi, hogy szeretne a nyírszőlősi evangélikus gyülekezethez tartozni, hogy Isten jelenlétében élje tovább az életét egy hívő, keresztény közösség tagjaként.

Feltámadt! Valóban feltámadt! – Húsvéti kézműves alkalom Fancsalon

2019. 04.13.

Fancsal – 2019. április 13-án, szombat délután gyerekzsivajtól volt hangos a fancsali gyülekezeti központi udvara. Kicsik és nagyok jöttek, hogy együtt készüljenek a feltámadás ünnepére. Először az ovis hittanosok tanítottak egy éneket a többieknek, ami Jézus szeretetéről szólt, később pedig az elveszett bárány példázatát hallgatták meg. Ezután kezdődött a kézműves-foglalkozás, ahol a gyerekek és felnőttek közösen három kis ajándékot készítettek el. Mindenki kedvence az „örömkert” volt, ami arra tanította a gyermekeket, hogy húsvét az öröm ünnepe, mert Jézus feltámadt!

Áldott bizonyosság – Többszörös ünnep Arnóton

4 2019.05.12.

Arnót –2019. május 12-én Fabiny Tamás püspök és Ingeborg Midttømme, a Norvég Egyház Møre-i egyházkerületének püspöke szentelte fel az Abaffy Gyula Evangélikus Szeretetszolgálat új diakóniai központját. A 2016 óta négy járásban működő szeretetszolgálat tevékenysége elsősorban az idősgondozásra irányul, de öt helyen működő népkonyhájával aktívan részt vállal a hátrányos helyzetben élők

élethelyzetének javításában is. Az arnóti gyülekezet befogadó szeretetének köszönhetően eddig a parókia gyülekezeti termében végezték tevékenységüket, ám azt már kinőtték. A bővítéssel lehetőség nyílik portfóliójukat nappali idősellátással kiegészíteni és az Abaffy-ház gyülekezeti, egyházmegyei és kulturális programok lebonyolítására is alkalmas.

A színes ünnepen Tormod Remøy Møre-i lelkész is jelen volt, aki minden évben bekapcsolódik valamilyen módon a gyülekezet életébe. Koszorúzással emlékeztek a gyülekezet egykori pásztorára, Abaffy Gyulára, majd a népes gyülekezet ragyogó májusi napfényben, püspökei mögé sorakozva sétált át a 600 méterre fekvő, az elmúlt évben még romos, egykori kocsmáépülethez, amely ma már a borsodi evangélikus diakónia otthona.

Ifj. Tessényi Kornél látogatása Fancsalon

2019. 05.23.

Fancsal – Váratlan vendégek csengettek 2019. május 23-án délelőtt a fancsali parókia ajtaján: ifj. Tessényi Kornél és felesége érkezett látogatóba. Id. Tessényi Kornél 1942 és 1953 között Fancsalon volt lelkipásztor, ifjabb Kornél itt élt tizenegy éves koráig. Később még Hegyeshalmon és Budapesten is laktak,

majd 1956-ban egy hegyeshalmi ismerősük biztatására – regényes úton – Chicagóba disszidáltak. Onnan aztán Texas államba, Houstonba költöztek, és ott telepedtek le. Ifj. Tessényi Kornél ott alapított családot, és onnan látogatott haza több mint 66 év után és mintegy 9500 kilométert utazva. Megerősítő és felemelő élmény volt megtapasztalni a történelem élő voltát a gyülekezet életében.

Blues a templomban

2019.07.17.

Ózd – Rendhagyó koncertet tartottak az ózdi evangélikus templomban. Tóth Melinda szervezésében a City Blues Band örvendeztette meg a hallgatóságot, az eseményen több hazai és külföldi sláger is felcsendült. „Bízom benne, hogy az eseményre olyanok is érkeztek, akik még nem voltak itt a templomunkban, de ezzel a zenével a szívüket szeretnék melengetni. Ezáltal egy újfajta közösség is létrejöhet. Nekem mindig fontos az, hogy meg tudjunk szólítani embereket”, hangsúlyozta Tóth Melinda evangélikus lelkész.

„Áldjad, Ielkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!” – Többszörösen ünnepeltek az ózdi evangélikusok

2019.09.26.

Ózd – Szeptember utolsó előtti vasárnapján az ózdi evangélikus templom harangjai és felújított orgonája többszörös megemlékezésre hívta az ünneplő gyülekezetet: a 120 éves templomban Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke felszentelte a megújított orgonát és hálát adott a gyülekezet fennállásáért, a közösségükben szolgáló lelkészekért, köztük az idén 30 éve őket pásztoroló Tóth Melinda Anna lelkész női szolgálatért. Az istentiszteleten gyönyörű énekszóval és buzdító lelkesedéssel szolgált az Ózdi Városi Vegyeskar, az új orgonát Kassai Kitti szólaltatta meg.

1.3 Ecclesia semper reformanda est

*Azért ímé csalogatom őt, és elviszem őt a pusztába, és szívére beszélek.
(Hóseás 2,13 a Károli-fordítás szerint)*

Hittanon az egyik legkedvencebb kérdésem, amikor Ábrahámról tanulunk a gyerekekkel, hogy miért nem tudta/akarta Isten már Háránban nagy néppé tenni Ábrahámot? És akkor az egész hittanórán arról beszélgetünk, hogy mit jelent a hit és hogyan élhetjük meg ezt mi is a mi életünkben.

6 Megpróbálunk megérkezni oda, hogy a hit olyan bizalom, amivel teljesen rábízunk magunkat Istenre, akiben hiszünk, hogy Ő jó, és amit akar, az nekünk is jó, még akkor is, hogyha pillanatnyilag nem tűnik annak. Mert hát ki az, aki szívesen vándorolna a Közel-Keleten a sivatagban, nomád, esetleg rabló népek között, keresve az utat a következő oázishoz a 45 °C fokban? Valami olyasmi célért, ami talán egy kicsit homályos, amúgy abszurd és a napi küzdelmek között igencsak megszürkülhet, megkérdőjeleződhet: biztos ezt mondta az ÚR?

Mert az Úr hitet és bizalmat akar ébreszteni bennünk! Hogy valóban teljesen, egzisztenciálisan is Rá bízunk magunkat. Hogy kérjük el a következő

lépést! Hogy a célt sose tévesszük szem elől. Hogy az úton is megtanuljuk, Vele járva lehet az Ő útján járni. Hogy tapasztalatot szerezzünk arról, hogy Ő a szabadító Isten! Hogy türelmet tanuljunk. Hogy a cél az Ő országa a mennyben. És vándorlás közben megtanulja a hívő ember az engedelmességet, hogy megelégedett szívet kapjon, s ha kell, megtanul az igazságért szenvedni. Megtanul szeretni és hálát adni. Mindenkor mindenért.

Ez a vírusos időszak éppen ilyennek tűnt számomra. Tudom, hogy a kedves olvasó emlékezete szeretne megtisztulni már a 2020 tavaszi karantén emlékeiből, de biztos vagyok abban, hogy Isten ebben az időszakban is vezetni szeretett volna bennünket. Vajon követtük-e az ismeretlenben? Észrevettem magamon, hogy különböző fázisokon mentem keresztül. Amikor jött a karantén – március közepe volt – teljesen örületbe kergettem magam és a körülöttem élőket. Nem azért, mert nem szeretem őket és nem is azért, mert nem élveztem volna az együttlétet velük. Hanem azért,

mert nem ismertem még föl, hogy ebben az eléggé erőteljesen megváltozott helyzetben hogyan akar vezetni engem az Isten? Hogyan tudok megújulni? Hogyan találom meg a szolgálatban, a munkámban a feladataimat és ehhez mit kell megtanulnom, elsajátítanom? Mindeközben nagy súly is nehezedett rám, hiszen sok ember, többek között a családom is várakozva nézett rám, hiszen jelenlétemmel az összekuszálódott időben biztonságot és iránymutatást, viselkedési mintát kellett adnom, mutatnom. De nem tudtam. Borzasztó volt. Egy hét iszonyat kellett hozzá, mire ezt fölismertem.

Utána jött az alkalmazkodás. A tervek készítése, a feladatok felismerése, az ismeretlenbe való bátor belépés és elindulás. Az új dolgok megtanulása, a fölöpörgés. Sikerült az átállás. Közben 5.0-ra frissített a rendszerem. Na, gyerünk, induljunk! Minden nap lelki videókat készítettem és küldtem el a gyülekezetbe. Igei bátorítás, vigasztalás. Mondták, hogy kell és jó. 2020 az evangélikus egyházban az úrvacsora éve. Milyen érdekes, hogy éppen ebben az évben nem vehetünk úrvacsorát! Mintha Jézus maga akadályozná meg ezt, hogy tanuljunk, tanítsunk róla. Helyesen élünk-e vele, tiszta-e a mi hitünk? Akkor tanítsunk róla! Közben szigorú rendet szabtam magamnak, mert már ismerem magam ennyire...

De semmi nem úgy alakult, ahogy elterveztem. A munka ideje alatt jöttek a gyerekek technikai segítséget kérni, házi feladatot ellenőrizni. A tervezett testmozgásra szánt időt feladatok lepték el. Néha nekem is főznom kellett. Az otthoni munkából munkával elborított otthon lett. Katasztrófa! De a kedvem, az jó volt. Láttam, mit kell tennem és hogyan. Újra erős voltam, pedig az ismeretlenben lépdeltem.

A harmadik időszak volt az, amikor aránylag minden történt minden. Éppen húsvét hete! Különös ünnep volt ez. Csendes. Nagycsütörtök, nagypéntek, húsvét hajnal. Érdekes érzés otthon kuksolni, amikor rendes körülmények között zajlik az istentisztelet. Mit tegyék? Bekapcsolódtam a saját istentiszteletünkbe, ami felvételről ment. És aztán másokéba is. Egészen szent időszak volt ez. Mintha

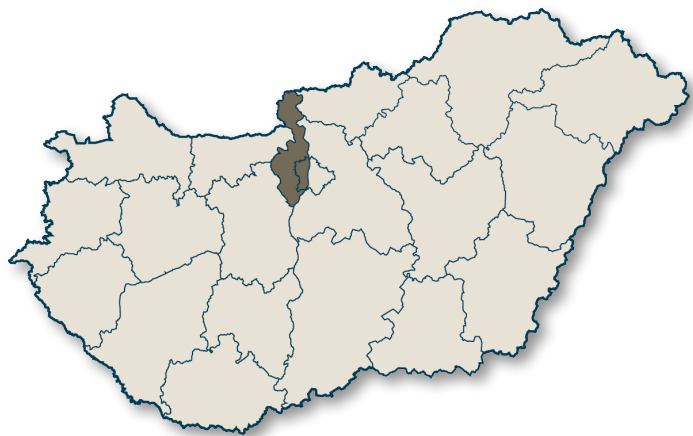
Isten maga húzta volna be a kézféket: lassulj le, állj meg, beszélni szeretnék veled. Több nap igazi sabbát. Pedig a világban pusztaság vett körül.

Az ezt követő időszak is izgalmasan alakult. Hozzászokva mindenhez ez az új kerékvágás lett a régi. A dolgok megszokottá váltak, de minden nap izgalmakat tartogatott. Jó ez ám! És kényelmes. Valami azonban nem hagyott nyugodni. Azt éreztem ugyanis, hogy ha valamit ebben az időszakban nem végzek el, akkor az alkalmas ideje talán soha nem tér vissza. Ott a sok elolvasandó könyv az asztalomon, éjjeliszekrényemen, gitározni is elkezdtem tanulni valamikor... Soha vissza nem térő alkalom. A percek és a napok kiperegtek, mint homokszemek a tenyeremből. Ez egy kicsit nyomasztó volt megint. Úgyhogy ebben is meg kellett újulnom. Elkezdtem mindent IS csinálni. Érdekes volt...

A következő intervallumot megnevezni nem is tudom. És mostanra már szégyellem is. Irányítani egy székben, a környezetet kényelmessé tenni, lecsökkenteni a zavaró tényezőket. Ez nem Isten kézféke volt, hanem az enyém. Miért van az, hogy Isten az ismeretlenbe hív, hogy megtanuljunk Rá bízni magunkat, közben pedig mi azon munkálkodunk, hogy mindent megszokottá és kényelmessé tegyünk? Hogy lehet így hinni? Vezetve lenni? De hála Istennek hamar elmúlt ez az időszak. Már vártam a találkozást az emberekkel. Hogy újra legyen templomi szolgálat, hogy lehessen úrvacsorát venni. Hogy a pusztában szerzett lelki tapasztalatokkal gazdagodva ne ott folytassam az életemet, mint a járvány előtt. Mert Isten maga akart változtatni! Terveket szőni, átgondolni sok mindent a saját életemben, a gyülekezetében, Isten elé vinni dolgokat. És? És hosszabb ideig tartózkodni a Jézus közelében a csendességemben. Igen, ezt újra megtanultam.

Kellenek ezek az időszakok a hívő ember életében. Amikor Isten az ismeretlenbe viszi gyermekét, kimozdítja a komfortzónájából, hogy újra és újra Rá bízva magát... Covid-19-től teljesen függetlenül.

Endreffy Géza egyházmegyei missziói lelkész

1.4 A Budai Egyházmegye híreiből

Budavári Evangélikus Szabadegyetem (BESZ): ifj. Bibó István mesélt 1956-ról és édesapjáról

2019.01.18.

Budapest–Budavár – Az év első szabadegyetemi alkalmán ifj. Bibó István kalauzolta el lélekben a hallgatóságot 1956-ba, s mesélt édesapjáról, Bibó István jogászról, politikai gondolkodóról, a Nagy Imre-kormány államminiszteréről a budavári evangélikus gyülekezet kápolnájában. Az érdeklődők egészen megtöltötték a termet. A késői órába nyúlt beszélgetés után sokan keresték még ifj. Bibó Istvánnal a személyes találkozás lehetőségét.

8

„Ami a két nap előtt történt” – vesperasorozat a kelenföldi templomban

2019.01.23.

Budapest–Kelenföld – Koczor Tamás evangélikus lelkész, vendégigehirdető négyestés sorozatban

bontotta ki a samáriai asszony történetének (Jn 4,1–42) üzenetét a Kelenföldön 1996 óta minden vasárnap estén énekelt zsoltáros istentiszteleti forma keretében. A Fővárosi Protestáns Kántorátus együttesét Pap Kinga Marjatta vezette (alapító kar-nagy: Bence Gábor).

Csakis az igazságra törekedj! – Csűry István református püspök prédikált a Budavárban

2019.01.28.

Budapest–Budavár – A 2019-es év ökumenikus imahetének záró istentiszteletét tartották január 27-én a Budavári Evangélikus Egyházközségben. Az igét Csűry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke hirdette. Az alkalmon részt vett Fabiny Tamás püspök, Bence Imre, a Budavári Evangélikus Egyházközség igazgatólelkésze, Molnár Péter, a Budai Református Egyházközség

lelkésze, Lendvai Zalán atya, a Margit körüti ferences templom plébánosa, Papp Tihamér atya, a Budai Ferences Rendház főnöke és Maklár Ákos, a Budai Görögkatolikus Egyházközség parókusa.

Bemutatták a Szebik Imre 80. születésnapjára készült interjúkötetet

2019.02.18.

Budapest – Az Életutam címet viselő kötet bemutatójára zsúfolásig megtelt a Budavári Evangélikus Egyházközség terme, hiszen a gyülekezet tagjain kívül számos lelkész és laikus pályatárs volt kíváncsi a beszélgetésre. Elsőként a kérdező feladatát ellátó Spangel Péter szövegíró a Szebik Imre püspökkel folytatott beszélgetések oldott hangulatáról, melyhez beszélgetőtársának felkészültsége társult. Ezt követően Fabiny Tamás püspök vette át a moderátori feladatkört, aki Szebik Imre utódjaként is szolgál a budavári gyülekezetben és az Északi Egyházkerületben. Fabiny Tamás az életpálya állomásairól kérdezte Szebik püspököt az illusztrációként elhelyezett fényképek alapján.

Egyházmegyei hittanverseny volt Budán

2019.03.14.

Budapest–Budavár – Eddig soha nem látott létszámban (több mint százhetven fő) érkeztek általános

iskolás korú gyermekek március 9-én, szombaton délelőtt kísérőikkel együtt a budavári templomba, hogy az egyházmegyei hittanversenyen bizonyítsák felkészültségüket és tudásukat Lukács evangéliumából. A kezdőáthítatot Keczkó Pál esperes tartotta. Bence Imre és zenészcsapata jóleső éneklésre sarkallta a gyerekeket. A megmérettetés feladatai talán nem voltak könnyűek, de a csapatok bátran szembenéztek a kihívásokkal, és jó felkészültségről tettek tanúbizonyságot.

Jólesett a versenyben eltikkadt gyermekeknek a pizzás ebéd és a vári gyülekezeti tagok felajánlásából előkészített „terülj-terülj asztalkám”. Köszönet a házigazdáknak a színes kísérőprogramokért is!

Böjti hálaadás a negyven napért

2019.04.12.

Nagybörzsöny – 2019. április 7-én hálaadó istentisztelet volt a nagybörzsönyi evangélikus gyülekezet külső renováláson áttesett templomában. Fabiny Tamás püspök igehirdetésében az alkalomra készített meghívón szereplő ígéről prédikált: „Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges” (Lk 18,27). A bibliai idézet jól összefoglalja az elvégzett munka, felújítás körülményeit, de a kicsiny, élni akaró közösség mottója is lehetne.

Az „emlékezet” helyei

2019.04.12.

Budapest–Budavár – Krähling János tanszékvezető egyetemi tanár tartott előadást a Budavári Evangélikus Szabadegyetemen 2019. április 8-án Az „emlékezet” helyei – evangélikus identitás az építészetben címmel. Krähling János azzal kezdte előadását, hogy az emlékezet már az úrvacsora szereztetési igéjében is megtalálható: „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” (Lk 22,19). Az evangélikus templomépítészetnek emlékezet- és identitásformáló hatása van. Az emlékhelyek olyan maradványok, amelyek emlékezet-megőrzők. Luther szerint a templom ne közönséges, hanem közösségi és tiszteletet érdemlő legyen. Bibliai alapokra helyezve: „Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,20). Az előadás után kötetlen beszélgetéssel zárult az este.

Gömöri evangélikusok Budaörsön

2019.05.09.

Budaörs – A budaörsi evangélikus közösség lelkészét húsz évvel ezelőtt iktatták be. Ebből az alkalomból közös gyülekezeti csendesnapra került sor Budaörsön, és a Sajógömöri Evangélikus Gyülekezet képviselőiben tizenketten voltak érkeztek Endreffy Géza köszöntésére. A május 5-i rendezvény keretében szolgálatot végzett a Budaörsi Evangélikus

Gyülekezet dicsőítő csoportja, az Erős Vágy zenekar, valamint a délelőtti órákban pódiumbeszélgetés keretében elevenítették fel az eltelt húsz év jelentős alkalmait. A beszélgetésen Felvidékről Lóczy Tibor, evangélikus missziós munkatárs vett részt. A délutáni órákban Szeverényi János evangélikus lelkész prédikált, majd a program úrvacsorás istentisztelettel zárult.

Nem volt fegyverük, csak igazuk

2019.05.15.

Budapest–Budavár – Két és fél évtizeddel ezelőtti, mára történelemmé nemesült eseményeket idézett fel a Budavári Evangélikus Szabadegyetem májusi alkalmán Kónya Imre. A jogász, politikus a rendszerváltozást közvetlenül megelőző időszakban tevékenykedett a Független Jogászfórumban, részt vett az Ellenzéki Kerekasztal munkájában, majd az első szabadon választott országgyűlésben a Magyar Demokrata Fórum frakcióvezetőjeként, Antall József kormányfő halálát követően pedig a Boross-kormány belügyminisztereként szolgált. Előadásában megelevenedtek az egykori történetek, és a hallgatóság bepillantást nyerhetett a politika kulisszái mögé is. Kónya Imre 2019. május 13-án ezt írta Budavári Evangélikus Szabadegyetem vendégkönyvébe: „A szabad, független, demokratikus Magyarország létrejöttéről együtt emlékezhettünk 30 év elteltével egy szabad, okos gyülekezetben. Köszönet érte!”

Jézussal a tóparton

2019.05.16.

Érd / Balatonszárszó – „Jézussal a tóparton” – ez volt a mottója az érdi gyülekezet balatonszárszói hétvégéjének. Több mint nyolcvan vettek részt minden korosztályból a rendkívül gazdag alkalmon. Tóparti, azaz a a Genezáret tavához kötődő jézusi történeteken keresztül mélyülhettek el az igében: a tenger lecsendesítése, az ötezer megelégítése,

Jézus tengeren járása és Jézus az élet kenyere volt számunkra a lelki táplálék, míg a gyermekek a Bírák könyvével foglalkoztak.

Fassang László jótékonyági orgonaestje

2019.05.21.

Budapest / Budakeszi – Jótékonyági orgonaestre gyűltek össze az érdeklődők a Deák téri evangélikus templomban 2019. május 19-én este. A Liszt Ferenc-díjas Fassang László jótékonyági orgonaestjén a készülő budakeszi evangélikus templom javára gyűjtöttek. A Cantate vasárnapi egyedülálló hangversenyen köszöntőt mondott Finta Gergely orgonaművész és Lacknerné Puskás Sára, a budakeszi evangélikus gyülekezet lelkésze, valamint a koncert védnöke, Azbej Tristan, a Miniszterelnökség üldözött keresztények megsegítéséért felelős államtitkára. Ezután következett Fabiny Tamás püspök és Fassang László orgonaművész közös meditációja bibliai szemelvényekkel, kortárs reflexiókkal.

Így ünnepelt a 25 éves német ajkú evangélikus gyülekezet a Budavárban

2019.05.29.

Budapest–Budavár – A budavári német ajkú gyülekezet 2019. május 26-án, Rogate vasárnapján ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját. Az úrvacsorás istentiszteleten, majd az ünnepségen részt vettek

a budavári német gyülekezet korábbi lelkészei, illetve mások mellett szász és bajor gyülekezetek képviselői, az osztrák nagykövet és a német nagykövetség képviselője is.

Pünkösöd a találkozások napja

2019.06.17.

Budapest–Budavár – A Pünkösdi Találkozás, ez a nagyszabású rendezvény – „leánykori nevén” Budavári Evangélikus Fesztivál – minden évben a munkaév záró hálaadó napja. Ebben az évben a tanévzáró istentisztelet igehirdetője Fabiny Tamás püspök volt, aki képiesen beszélt a pünkösdi zárakról. Ezzel a lelki eledellel indultak a résztvevők a közös ebédre, amelyet a gyülekezet asszonyainak segédletével Illisz László presbiter készített el 120 főre. A jóízű és jó hangulatú közös ebéd után kezdődött az egész délutánt felölelő színes program.

Ajándék a Várban és a Várból – Lukács Máté ordinációja

2019.07.09.

Budapest–Budavár – 2019. július 7-én délutáni istentisztelet keretében Fabiny Tamás püspök lelkészé szentelte Lukács Máté András. A család és barátok mellett népes vári és maglódi gyülekezet fogadta a huszonnégy lelkész vezetésével belépő lelkészjelöltet a budavári templomban. Az oltári szolgálat-

ban dr. Bácskai Károly az EHE képviselőjében, Bence Imre igazgatólelkész a küldő gyülekezet részéről szolgált a püspök mellett, aki az istentisztelet után bejelentette: Máté első szolgálati helye Galgaguta és a hozzá tartozó települések lesznek. Az ünnepség után a gyülekezeti teremben és az udvaron szolid vendéglátás keretében lehettek még együtt a vendégek és a családtagok.

Jézus igájában – Lelkészavatás Budahegyvidéken

2019.07.18.

Budapest–Budahegyvidék – Családias légkörben zajlott Szemerei G. Benjamin ordinációja a budahegyvidéki evangélikus templomban 2019. július 6-án. Unokaöccsét Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke indította el a lelkészi szolgálat útján. A liturgiában Keczkó Pál helyi lelkész, a Budai Egyházmegye esperese mellett a Teológia képviselőjében dr. Varga Gyöngyi tanácsvezető, egyetemi docens működött közre. Az istentisztelet végén került sor a köszöntőkre. A Nyugati Egyházkerület lelkészi vezetője átadta a frissen felavatott lelkésznek az ordinációs oklevelet, illetve első szolgálati megbízását a Veszprém megyei Somlószlószőlőre. A lelkészavatási ünnepet a templomkertben tartott szeretetvendégség zárta.

Teremtés heti nyitó istentisztelet a Budavárban

2019.10.03.

Budapest – Budavár – A magyarországi egyházak 2019-ben szeptember 29. és október 6. között ünnepelték a teremtés hetét. Az evangélikus nyitóalkalomnak a budavári gyülekezet adott otthont a vasárnap 11 órai ünnepi istentiszteleten, melyen Fabiny Tamás, az Ararát Teremtésvédelmi Munkaág felelős püspöke hirdetett ígét. Az istentisztelet liturgiájában Koltai Zsuzsa koordinátor szolgált. Ezúttal a hála és felelősség a programsorozat témája, melyből kiindulva az Isten kezében való lét gondolata adott keretet az igehirdetésnek.

Budai énekünnep

2019.11.24.

Budapest–Budahegyvidék – Örökélet vasárnapján a budahegyvidéki templomban gyűltek össze a Budai Egyházmegye énekkarai, hogy hatvanöt év után megújult formában, közösen tegyenek tanúságot a bennük élő reménységről. A Dr. Ecsedi Zsuzsanna, az egyházmegye új zenei felelőse által megálmodott énekünnep programjában nyolc együttes önálló szolgálattal mutatkozott be, két további kórus tagjai pedig az összkarhoz csatlakoztak. Az énekünnepre terv szerint évente sor kerül majd.

1.5 Döntésképeség

„Mert úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Evangelium dióhéjban- így szokták ezt a verset ismerni az emberek. Nagyon sokan ismerik, nagyon sokan tudják akár fejből is, hála a hittankönyveknek és a konfirmációs káténak. Isten ígéjének és ennek az egy sornak hatalmas ereje és sokrétű mondani- valója van. Beszél a szeretetről, beszél a megváltás- ról, beszél a globális üdvösségről, a személyes üdvösségről. Okokról és miértekről.

Ez az igevers egy beszélgetés közepette hangzik el. Egy farizeus – név szerint Nikodémus – éjszaka felkeresi Jézust, mert válaszokat keres. Valószínűleg ismerte az írásokat, látta a jeleket és maga is „ke- reste az Isten országát”. Jézushoz érkezik, vele beszélget. Na de miről? Nagyon komoly dolgokról. Nikodémus, az öreg farizeus, szeretne üdvözülni! Látja Jézusban azt a tanítómestert, aki tudja a he- lyes választ. Ezért jött, a válaszáért az üdvösség kérdésére! Szeretett testvérem, ha válaszokat kere- sel életed nagy kérdéseire, fogadd meg Nikodémus tanácsát: keresd Jézust! Imádságban teheted meg, és az igében sok választ találsz.

Tehát Nikodémus elmegy Jézushoz, és Jézus azonnal megmondja Nikodémusnak a választ: „Bizony, bizony, mondom néked: ha valaki nem szü- letik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát”. E nélkül senki sem megy a mennybe, mondja Jézus. Újonnan kell születned. De hogyan lehetséges ez, kérdezzük mi is Nikodémussal: „Nikodémus ezt kérdezte tőle: „Hogyan születhetik az ember, ami- kor vén? Bemehet anyja méhébe és megszülethetik ismét?”” Micsoda materialista gondolat, de Jézus ismét válaszol: „Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába. Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újonnan kell születnetek. A szél arra fúj, amerre akar hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.” Lélektől kell születni, hallhatjuk a választ, mert a test az test marad. De Nikodémus tovább kérdez: „Nikodémus megkérdezte tőle: „Hogyan történhet meg mindez?” Jézus így válaszolt: „Te Izráel tanítója vagy, és ezt

nem tudod? Bizony, bizony, mondom néked: amit tudunk, azt szóljuk, és amit láttunk, arról teszünk bizonyosságot, de nem fogadjátok el a mi bizonyosságtételünket. Ha a földi dolgokról szóltam nektek, és nem hisztek, akkor hogyan fogtok hinni, ha majd a mennyiekről szólok nektek? Mert nem ment fel a mennybe senki, csak az, aki a mennyből szállt le, az Emberfia. És ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne. Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében. Az ítélet pedig azt jelenti, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak. Mert aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjének a cselekedetei. Aki pedig az igazságot cselekszi, a világosságra megy, hogy kitűnjék cselekedeteiről, hogy Isten szerint cselekedte azokat.” (Jn 3,9–21)

Kedves Olvasó! Jézus azért jött, hogy megváltónk legyen. Mint ahogy Mózes a rézkígyót felemelte, és aki hittel rátekintett, az túlélte a kígyómarást, Jézus halála és felemeltetése, keresztre emeltetése is ilyen. Aki feltekint és hisz, az üdvözül. Ha a goltai keresztre nézel, mit láatsz, szeretett testvérem? Brutális kivégzőeszközt? Vért és szenvedést? Vagy az Atya emberszeretetét? Látod, Isten milyen messzire elment érted? Látod, mit megtesz érted szeretetből? Mert a szeretet mindennek az oka: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. Ennyire szeret téged az Isten. Üdvözíteni akar téged is az Atya, de nem dönthet helyetted. Neked kell elfogadni az ő váltságművét. Neked kell belátnod, hogy szükséged van rá, neked kell észrevenned az életedet. Igen, nekem bűnösnek kell belátnom és elismernem, hogy már ítélet alatt vagyok, és Isten megmentésére van szükségem. „Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem

hitt az Isten egyszülött Fiának nevében. Az ítélet pedig azt jelenti, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak” (Jn 3,18–19).

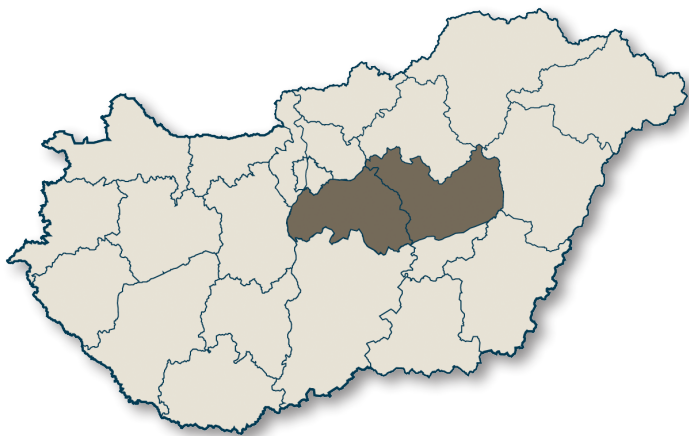
Isten nélkül nem üdvözülhetek. El kell jutni ide, és meg kell érteni ezt. Mert bármit teszek önmagamtól, csak sötétség cselekedete marad. Nikodémus eljut arra, hogy valami nem stimmel az életében. De ennél tovább is jut: elindul a helyes irányba! Elmegy, hogy megkérdezze Jézust. Sőt! Nikodémus választ talált! „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Bár nem derül ki a Bibliából konkrétan, de halvány utalásból tudjuk, Nikodémus valóban újonnan született és Jézus követő lett. A János szerinti evangélium 19. fejezetében olvassuk: „Ezután az arimátiai József, aki Jézus tanítványa volt - de csak titokban, mert félt a zsidóktól -, megkérte Pilátust, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte neki. Elment tehát, és levette Jézus testét. Eljött Nikodémus is, aki először éjszaka ment hozzá, és mirhából és aloéból készült kenetet hozott, mintegy száz fontnyit. [1 font = 327 g, azaz 32,7 kg kenetet hozott] Fogták tehát Jézus testét, és leplekbe takarták az illatszerekkel együtt, ahogyan a zsidóknál szokás temetni. Azon a helyen, ahol Jézust megfeszítették, volt egy kert, és a kertben egy új sír, amelybe még senkit sem helyeztek. Mivel közel volt a sír, a zsidók ünnepi előkészülete miatt ott helyezték el Jézust.” (Jn 19,38–42)

Kedves Olvasó! Láthatjuk, Nikodémus megtalálta a választ, és sokkal többet. Megtalálta az üdvösséget. Te megtaláltad-e már? Te látod-e, hogy Jézus tud csak segíteni? Látod-e, hogy Isten üdvözíteni akar téged? Szeretett testvérem! Kérlek, dönts, amíg nem késő: válaszld Jézust, és vele az életet. Térj Istenhez, nála minden kérdésedre választ találsz! Tekints Jézus keresztségére, vedd észre a mentő szeretetet, és hívd be imádságban a szívedbe az Úr Jézust, és kérd, hogy Isten szüljön újjá.

Ámen.

Györgyi Zsolt egyházmegyei missziói lelkész

1.6 A Dél-Pest Megyei Egyházmegye híreiből

Fabiny Tamás püspök Gyónon tartott előadást az üldözött keresztényekről

2019.02.19.

Gyón – Fabiny Tamás püspök 2019. február 17-én ellátogatott a Gyóni Evangélikus Egyházközségbe, ahol nigériai és iraki útjairól számolt be a gyülekezet jelen lévő tagjainak, s a ma élő üldözött keresztények támogatására hívta fel a figyelmet. Az előadás előtt a gyülekezet és a város polgármestere köszöntötte a közelmúltban hatvanadik születésnapját ünneplő püspököt. Végül a nemrégiben megjelent Testvéreim és a nyáj című kötet megvásárlására és dedikálására volt lehetőség, amivel számos gyülekezeti tag élt.

Közösségek ünnepe – Monor és Nyáregyháza közös családi istentisztelete és közgyűlése

2019.02.21.

Monor – Közös családi istentiszteleten ünnepelt együtt a monori és a nyáregyházi gyülekezet 2019.

február 17-én. A könnyűzenével kísért alkalmon Gyóri Péter Benjámint esperes hirdetett igét, majd a gyülekezet lelkészeivel, Sánta Józseffel közösen osztott úrvacsorát. Ezt követte a közgyűlés, amelyet Bárdossy Tamás egyházmegyei felügyelő vezetett. A fő téma a két gyülekezet közti megállapodás megbeszélése és ennek mentén a közös díjlevél elfogadása volt. Végül szeretetvendégségen voltak együtt a gyülekezet tagjai, melynek során mindenki elégedetten fogadta a két gyülekezet együttműködését.

Gyermeknappal egybekötött egyházmegyei hittanverseny

2019.03.12.

Irsa – A Dél-Pest Megyei Egyházmegyében idén 2019. március 9-én, szombaton rendezték meg a hittanversenyt. Ebben az évben azonban a komoly verseny mellett egy kötetlen és játékos, mindenki számára nyitott gyermeknapot is szerveztek. Ennek a kettős eseménynek adott helyet az irsai katolikus iskola épülete, sportpályája és a szomszédságban álló katolikus templom, mely épületek szinte keveseknek bizonyultak a kétszáz feletti létszámú gyermek-

sereg és kísérelők befogadására. A sokrétű szervezési feladatok irányítását a házigazda irsai és a szolnoki gyülekezet vállalta magára Csadó Balázs és Győri Péter Benjámint lelkész vezetésével. Az egész napos program előkészítését, majd levezetését Bakondiné Tóvizi Ágnes fogta össze.

Más övez fel téged

2019.03.28.

Alberti – Az Északi Egyházkerület gyülekezeteinek lelkészei és világi vezetői 2019. március 23-án a huszonöt éves Roszík Mihály Evangélikus Általános Iskolában találkoztak egymással, élvezve az intézmény és az alberti gyülekezet vendégszeretetét. A százötven fős találkozón tapasztalt szolgálattevők és egy éve szolgálatba állt, új tisztségviselők tanulhattak egymástól.

Cserhátiné Szabó Izabella püspökhelyettes igei gondolatait követően szó esett a szervezeti döntések teológiai megalapozásának fontosságáról, az egyházközösségek gazdasági önállóodási folyamatának lépéseiről, a lelkészi életpályamodellről, gyülekezet-építésről, fenntarthatóságról, a gyülekezeti munkatársképzésről és a jövő gyülekezetéhez vezető út építéséről. Az úrvacsorás záró istentisztelet Fabiny Tamás püspök és a helyi lelkészek, Szilák-Túri Krisztina és Györgyi Zsolt szolgálatával zajlott, középpontjában a szolgálatra való felővezés témájával.

Egyházmegyei presbiterképzés és közgyűlés Pilisen

2019.04.08.

Pilis – A Dél-Pest Megyei Egyházmegye 2015-től félévente presbiterképző napot tart, amelyre idén 2019. április 6-án, a pilisi gyülekezeti teremben került sor. Az alkalomra a különböző gyülekezetekből hetven fő érkezett. A találkozó képzési részét Győri Péter Benjámint esperes irányította. A bevezető előadás után csoportos beszélgetés következett. Az ebédet követően a presbiterképző átalakult egyházmegyei közgyűléssé, melyen a meghirdetett napirendi pontok szerint folytatódott a találkozó Majorosné Lasányi Ágnes felügyelő-helyettes vezetésével. Az egész napot a pilisi gyülekezet vendégszeretete erősítette.

Állj középre! – Egyházkerületi napot tartottak az Északi Egyházkerületben

2019.05.13.

Cegléd – Cegléd központját 2019. május 11-én szó szerint megszállták az evangélikusok. A protestáns egyházi együttműködés szép példájaként az egyházkerület számos gyülekezetéből érkezett rengeteg embert a református nagytemplomba várták, és számos egyéb helyszínen folytak az események. Nyitóáthítatot tartott Fabiny Tamás Jn 20,26 alapján.

Ezután került sor Ingeborg Synøve Midttømme, a norvégiai Møre testvéregyházkerületének püspöke bibliatanulmányára. A két püspök aláírásával újabb öt évre megerősítette a két egyházkerület közt 2000 óta fennálló partneri viszonyt. A kapcsolattartási formák között újdonságként szerepel a közös zarándoklatok szervezése.

Déltől választható szekciókban folytak a beszélgetések, a pezsgő szabadtéri programok pedig egy napra valódi evangélikus központtá varázsolták a Szabadság tér környékét. Az úrvacsorás záróistentiszteleten Gáncs Tamás hirdetett ígét. Boldog nap volt, Jézussal a középpontban.

Találkozó Veled – Megtartották az északi kerületi ifjúsági találkozót

2019.05.16.

Cegléd – Péntek délután közel negyven fiatal szállt vonatra és autóba, hogy útnak induljanak Ceglédre az „Állj középre” – északi egyházkerületi nap ifjúsági alkalmára, amelyet Szlaukó Orsolya helyi lelkész készített elő. Az első program fürdőzés volt, ezután vacsora és ismerkedő program következett Csadó Balázs irsai lelkész vezetésével. Áhítatot Szöllösi István Sándor tartott. Másnap az ifisek bekapcsolódtak a kerületi nap rendezvényeibe, amelyet az ebédig együtt töltöttek. Sokan őszintén bevallották, hogy eleinte béna dolognak tartották, ha valaki gyülekezetbe jár, de társaikon és a lelkészeken keresztül sok segítséget, élményt és pozitív benyomást szereztek, ezért ezen a hétvégén már egy bensőséges, de egyúttal vagány közösségre találtak.

Énekkari találkozó volt Vecsésen

2019.05.20.

Vecsés – A Dél-Pest Megyei Egyházmegye gyülekezetei 2019. május 19-én, Cantate vasárnapján tartottak énekkari találkozót. A nap különleges-

sége volt maga a helyszín, vagyis a megújított-átalakított vecsési evangélikus templom tere, ahol megszólalhattak a kórusok. Ebben az évben a szolnoki, bényei, alberti, péteri, vecsési és a maglódi gyülekezet kórusa mutatta be azt a munkát, amit a gyülekezet zenei szolgálatában végeznek. A találkozó rendjét és menetét Hepp Éva, az egyházmegye zenei megbízottja irányította. A vecsési gyülekezet az alkalom végén szeretetvendégséggel kedveskedett a résztvevőknek.

Vizsga-istentisztelet volt Maglódon

2019.06.04.

Maglód – 2019. június 2-án került sor Lukács Máté András lelkészjelölt vizsga-istentiszteletére a maglódi evangélikus templomban. Lukács Máté András a gyülekezet hetedik és Németh Mihály lelkész hatodik mentoráltjaként érkezett Maglódra 2018 őszén. Gyakorlati éve alatt megismerhette és el is sajátíthatta mindazokat a feladatokat, melyek a lelkészi szolgálatban várnak majd rá. A gyakorlati év lezárása, egyben csúcspontja volt a vizsga-istentisztelet, melyen a vizsgabizottság tagjaként részt vett Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke, dr. Szentpétery Péter, az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanszékvezető docense és Kérges László, a gyülekezet felügyelője.

Lelkésziktatás Pilisen

2019.06.06.

Pilis – Kettős lelkésziktatásnak örülhettek mindazok, akik 2019. június 2-án összegyűltek a pilisi evangélikus templomban. Kárnyáczki Eszter és Szöllősi István Sándor mint házastársak és egyben szolgatársak álltak egymás mellett az oltárnál. Az iktatást Győri Péter Benjámín, a Dél-Pest Megyei Egyházmegeye esperese, Németh Mihály, a Dél-Pest Megyei Egyházmegeye esperes-helyettese és Lázárné Skorka Katalin mezőberényi lelkész végezte. Igét Fabiny Tamás püspök és az újonnan beiktatott házaspár hirdetett. Az istentisztelet után az udvaron szeretetvendéggel folytatódott az ünnepi alkalom a gyülekezet vendégszeretete mellett.

Pünkösöd Maglódon

2019.06.13.

Maglód – Pünkösöd Maglódon az esztendő legszebb ünnepe. A gyülekezetben máig él az evangélikus szlovákok – napjainkra a legtöbb helyen megszűnt – pünkösdi hagyománya: a zöldágazás. Pünkösöd vasárnapján a helyiek és vendégeik java része népviseletben érkezett az istentiszteletre. A szlovák nyelvű liturgiában Gulácsiné Fabulya Hilda, az Országos Szlovák Lelkeszi Szolgálat vezetője szolgált. Rajtuk kívül Ecserről, Dabas-Sáriból, Kerepes-

ről, Kistarcsáról, Nagytarcsáról, Pilisről és Rákoskeresztúrról érkeztek vendégek erre a napra. Pünkösdhétfőn „pünkösdi parókiapiknik” volt a gyülekezetben. Emellett a gyülekezet lehetőséget kapott arra, hogy hagyományát a szentendrei Skanzenbe ellátogatóknak is bemutassa.

Énekeljetek neki új éneket! – Ünnepelt a monori gyülekezet

2019.09.20.

Monor – Szeptember 15-én hosszú munka után felemelő ünnepségben volt része a monori evangélikusoknak, hiszen a 80 éves templomszentelési évforduló alkalmából sok mindenért hálát adhattak: új orgona hirdeti Isten dicsőségét, és több minden megújult a templomban és környékén. A hosszú fáradozás eredményét Fabiny Tamás püspök áldotta meg ünnepi istentisztelet keretében. A liturgiai szolgálatot Győri Péter Benjámín esperes végezte, a gyerekek pedig kórusénekekkel, furulyaszóval és versmondással szolgáltak, majd megszólaltatott az orgona. Az ünnepség végén egy reformáció korából származó Melancthon-művet is átadtak az Evangélikus Országos Gyűjtemény számára.

Gyülekezeti terem szentelése

2019.09.22.

Nyáregyháza – A nyáregyházi gyülekezet nagy hálával tekint vissza az elmúlt két évre. Előző évben a templomszentelési évfordulót ünnepelhették, idén pedig a gyülekezeti terem felújítását. A generációkon át a hitélet otthonául szolgáló épület a negyvenes években épült, később felújításon is átesett Adámi László szolgálati ideje alatt, aki vendége is volt az ünnepi istentiszteletnek. Több forrásnak köszönhetően most lehetőség adódott a kül- és beltér megújítására, korszerűvé tételére. Az istentiszteleten szolgált Sánta József beosztott lelkész és Győri Péter Benjámín esperes, aki a megújult épületnél is áldást mondott. Az ünnepségen Hacheleva

Ludmilla kántor, zenetanár és férje valamint diákjai zenekarával adtak egy koncertet, ami után közös szeretetvendégséggel zárult az esemény.

Féltett kincs – Megyei ifjúsági nap a Budai Várban

2019.10.19.

Budapest – A Dél-Pest Megyei Evangélikus Egyház-megye gyülekezetei ifjúsági napot szerveztek a Budai Vár környékén. A Szolnok, Irsa, Pilis, Nyáregyháza, Vecsés és Maglód gyülekezeteiből érkezők közel nyolcvan gyűltek össze. A kezdő áhítatot Heinemann Ildikó vecsési lelkész és ifjúsági referens Mt 7,7-8 alapján a keresés témakörére építette. Mint elmondta, a keresés izgalmas feladat, de vannak olyan helyzetek az életünkben, amikor a keresés nem játék. Mi van, ha nem találunk semmit. A keresés ezért egyáltalán nem mindig fel-emelő: vannak kétségeink. De Jézus mégis biztat, hogy keressünk, mert a végén rátalálhatunk.

Ezt követően Kárnyáczi Eszter pilisi lelkész, aki a soron következő játékot is előkészítette, nyolc csapatra osztotta a fiatalokat. A Budai Vár teljes területén nyolc helyszínen egy-egy szót tartalmazó, elrejtett boríték várt a csapatokra. Ehhez mindegyikéhez a lelkész által kitalált kis versikék igazították útba a gyerekeket.

A lépésszámlálót kiakasztó, közel háromórás kihívás a csapatoknak nagy élmény jelentett, hiszen volt, aki még nem járt korábban itt. De a macska-

kövel, a borítékokat lelkesen eltűntető turistákkal megküzdve a csapatok szinte az összes szót megtalálták: „A féltett kincset megleled az evangélikus templom alatti titkos pincerendszerben” – így jutottak el a végső megoldáshoz a budai gyülekezet alagsorába, ahol közös imádság és csoportképzés következett. A mozgalmas nap levezetéséül még a Cyberjump trambulinparkba is el látogattak a fiatalok. Reménység szerint lesz még ilyen alkalom, és megmarad az élmény, hogy végül mindenki megküzdött a keresés kihívásaival.

Hálaadás hűséges szolgálatért

2019.11.10.

Irsa – Az Irsai Egyházközségben 2019. november 10-én emlékeztek meg Bárdossy Tibor lelkész avatásának 60. évfordulójáról. A hálaadó istentiszteletet a gyülekezet nyugalmazott lelkésze végezte. Az istentisztelet közben és azt követően korábbi lelkészeit köszöntötték a Mustármag Óvoda óvodásai és óvodapedagógusai, az egyházközség énekkara, vezetősége, valamint a gyülekezet tagjai.

„Készítsetek adaptert a templomhoz!”

2019.12.03.

Szolnok – Jelműsítően és fizikai valóságban is a szolnoki evangélikus templom „adaptere” lesz az az épület, melynek alapkövét 2019. november 30-án helyezték el ünnepi istentisztelet keretében, amelyen Fabiny Tamás püspök, Győri Péter Benjámint lelkész-esperes, a gyülekezet énekkara és tagjai szolgáltak. Jelen volt az ünnepségen dr. Kállai Mária országgyűlési képviselő és Szalay Ferenc polgármester is, akik többféle módon támogatták az építkezést.

Az adapterház lelki és fizikai értelemben is segít akadálymentesíteni a templom, a gyülekezet – és azon keresztül Isten – megközelítését. Az alapkö-

elhelyezésekor az építkezésben való részvétel jelképeként elvégzett három kalapácsütés kíséretében áldások hangzottak el a gyülekezet és az ökumenikus lelkész kör tagjai részéről.

Külföldi kapcsolódások az egyházmegyében

Dabas-Gyón – A Gyóni Evangélikus Gyülekezet 2019-ben a külügyi kapcsolatok megerősítésére tette a hangsúlyt. Testvérgyülekezeti csoportokat

láttak vendégül Günzburgból (Németország) és Winterthurból (Svájc). A gyermektáborba az amerikai Iowa államból, a Maison City, Trinity Lutheran Church gyülekezetből érkeztek fiatal evangélikus segítők Marcy Colvin gyülekezeti munkatárs vezetésével. A gyóni gyülekezet az év során két önkéntest fogadott angol nyelvtanítás céljából. Anne Morawski lelkész segítségével az egyházmegye két másik gyülekezetében, Albertiban és Monoron is szolgált amerikai önkéntes.

1.7 Tanuljunk imádkozni

„Bizony, bizony, mondom nektek, hogy amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.” (Jn 16,23b)

Amikor ezeket a sorokat írom 2020 májusában, Rogate vasárnapjára készülünk. Tizedik hete, hogy személyes találkozások híján, csak az istentiszteletek közvetítésének lehetőségével tudunk élni. Csak virtuálisan tudjuk „táplálni” igére éhező gyülekezeti tagjainkat. Mindeközben vágyódunk az egymással való találkozásra és imádkozunk, hogy templomainkba újra beléphessünk. Ebben a különleges élethelyzetben „talál” minket az imádság vasárnapja és szólít meg minket ez az ige: „Bizony, bizony, mondom nektek, hogy amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek...”

Sokszor érzem úgy, hogy különösen is fontos az imádságról beszélni, mert azt gondolhatja az ember magában: bizony az én imaéletem rendben van, imádkozom, amikor kell... Éppen ettől a tévedéstől akar megóvni minket ez az ige. Mert nem mindegy, hogyan imádkozunk. Egyáltalán van-e bennünk kitartás, őszinte hit és alázat, és legfőképp gyermeki bizalom az imádsághoz?

Éppen erre tanítja ebben a történetben Jézus is a tanítványait. Amikor Jézus a tanítványok tudtára adja, hogy ezek után fizikális jelenlétével, testben ugyan már nem lesz velünk, de ígéretéhez híven gondot visel az övéiről továbbra is. Úgy, hogy elküldi a Szentlelket, hogy vigasztalja és pártfogolja őket. Olyan biztatás volt ez, amit talán még akkor nem értettek a tanítványok, csak néhány nappal később, pünkösdkor tapasztalták meg, hogy Jézus mit is ígért nekik.

Ebben a helyzetben hangzik el a Jézus ígérete az imádságra vonatkozóan. „Amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.” De mire is buzdít minket is ezzel Jézus? Minél inkább Krisztus szerint való az életem, a cselekedeteim, a terveim, annál inkább hasonlít az imádságom Krisztus Urunk imádságaihoz. Jézus azt szeretné, ha erre a hitre jutnánk el. Akkor tudunk igazán Jézus nevében kérni, ha mi magunk is igyekszünk hozzá hasonlóan alázatosak és engedelmesek lenni

az Atya iránt és ugyanígy az embertársaink iránt. Ettől lesz Jézus nevében való a kérésünk.

Önmagában ez a kijelentés talán könnyen félreérthető lehet: „amit csak kértek az Atyától az én nevemben megadja nektek”. Úgy tűnhet, mintha Jézus felelőtlenül ígérne. De nem erről van szó, hanem inkább arról, hogy csak akkor tudunk helyesen kérni, ha Jézus életén, példáján tájékozódva tesszük mérlegre kéréseink tartalmát.

Mert Jézus soha nem ígérte, hogy minden kérésünket válogatás nélkül pontosan úgy és akkor teljesíti, ahogyan mi gondoljuk. Ahogy nem ígérte azt sem, hogy a keresztény ember életében nem lesz próbatétel, nehézség, járvány vagy gyász. Azt azonban ígéri, hogy az Ő Szentlelke által mindenkor ott lesz az imádságban hozzá forduló emberrel.

Olyan szépen foglalja össze egy ismeretlen imádkozó:

Kértem erőt, hogy sikereim legyenek – kaptam gyöngeséget, hogy alázatos legyek. Kértem egészséget, hogy biztonságom legyen – kaptam betegséget, hogy reád bízam magam. Kértem gazdagságot, hogy boldog legyek – kaptam szegénységet, hogy bölcs legyek. Kértem barátokat, hogy ne legyek egyedül – kaptam magányt, hogy többet lehessen veled. Uram! Semmit nem kaptam abból, amit kértem, és mégis, többet kaptam, mint amit reméltem: Te magadat adtad!

Éppen ennek az elfogadásához kell hitünknek megerősödni. Ehhez kell a Jézustól tanult alázat és akkor tudunk igazán az Ő nevében kérni. Ahogy itt is erre biztatja tanítványait és 2020 Rogate vasárnapján biztat minket is.

Éppen ezért Jézus imádságra vonatkozó ígérete állandó újragondolásra és alázatra akar elvezetni minket. Azt akarja a tudunkra adni, hogy az imádságereje a Jézus példájával való azonosulásban van. Aki erre a hitre rátalál, annak imádsága egyszerűen lesz sajátja és lesz Krisztusé. Amikor ezt elfogadom, akkor értem meg igazán az imádság lényegét, és átélem azt a csodát, hogy Isten tudja egyedül, hogy mi az, ami javamra válik. Ahogy énekeljük is 348. énekünkben:

1. Mit Isten tesz, mind jó nekem, És bölcs minden végzése. Ha ő vezérli életem, Szívemben csend és béke. Ő az enyém. Gond, baj ha ér, Meg tud védeni engem. Hagyom, hogy ő vezessen.
2. Mit Isten tesz, mind jó nekem, Gondol rám, nem felejt el. Zord utakon, vak éjeken Átölel kegyelemmel. Csodálatos, bölcs, jó orvos. Megsegít erős karja. Csak javamat akarja.
3. Mit Isten tesz, mind jó nekem. ő életemnek fénye. ő ad hitet, hogy énekem Nagy tetteit dicsérje. Baj vagy öröm - megköszönöm. Hisz végül megláttatja, Hogy mind áldásul adta.
4. Mit Isten tesz, mind jó nekem. Bár sok keserűségem Most nagy tehernek érzem, Nem kell rettegнем mégsem. Szeret, tudom, s a fájdalom Édes örömmre válik. őt áldom mindhalálig.
5. Mit Isten tesz, mind jó nekem. Ezt vallom, bármi érjen. Ki benne bízik szüntelen, Megőrzi száz veszélyben. Bármily sors vár, gond, baj, halál, Tudom, el nem hagy engem. Hagyom, hogy ő vezessen.

Adja Isten, hogy ilyen csendes várakozó szívvel, őszinte alázattal tudjunk imádkozni. Erre tanít minket Urunk. Így legyen. Ámen.

Lőrincz Csaba egyházmegyei missziói lelkész

1.8 Az Észak-Pest Megyei Egyházmegye híreiből

Varga Lajos püspök mondott beszédet az ökumenikus imahét zárásán Vácott

2019.01.30.

Vác – Az ökumenikus imahétnek az evangélikus templom, a deákvári római katolikus templom, a székesegyház, a baptista imaház, az alsóvárosi református templom, valamint a vác-felsővárosi református templom adott otthont. Január 27-én ünnepi harangszó hívott minden váci keresztény felekezetet, hogy együtt imádkozzanak és adjanak hálát Isten ajándékaiért a vác-felsővárosi református templomban. A híveket és lelkipásztoraikat Borsi Attila János református lelkész köszöntötte. Imádsággal, igeolvasással szolgált Csuka Tamás protestáns tábori püspök, Detre János evangélikus lelkész, Rózsa Katalin kórházlelkész, Meláth Attila baptista lelkipásztor, valamint Csáki Tibor és Rolik Róbert plébános. Igét hirdetett Varga Lajos, a Váci Egyházmegye segédpüspöke.

Keresztény–zsidó imaestet tartottak Váccon

2019.02.04.

Vác – A váci Credo-házban 2019. január 28-án második alkalommal rendeztek keresztény–zsidó imaestet, amelyen különböző felekezetű – katolikus, evangélikus, református, baptista – keresztény és zsidó hitű emberek voltak jelen a közös örökség és a felebaráti szeretet jegyében. Az egybegyűlteket Beer Miklós váci megyéspüspök köszöntötte, majd felkért Szécsi Józsefet, a Keresztény–Zsidó Társaság főtítkárát az imaóra vezetésére. Az est további részében Róna Tamás főrabbi, Feldmájer Péter, a Mazsihisz volt elnöke, Csuka Tamás református tábori püspök, Detre János evangélikus lelkész, Borsi Attila János református lelkész, Meláth Attila baptista lelkész, Csáki Tibor és Rolik Róbert plébános osztotta meg gondolatait a hallgatókkal. Imáikban az egymáshoz fordulásért, az igazságra való törekvésért és egymás elfogadásáért fohászkodtak.

„Jézus, boldogságom...” – Böjti zenés elcsendesedést tartottak Nagytarcsán

2019.04.08.

Nagytarcsa – „Jézus, boldogságom” címmel tartottak böjti zenés elcsendesedést Judica vasárnapján a nagytarcsai evangélikus templomban. Az alkalmon ígét hirdetett Baranka György lelkész. Közreműködtek a NaP-kórus és az ifizenekar tagjai, valamint a szólisták: Bota Henriette (szoprán), Holló Csaba (basszus). A zenekar tagjai Sárainé Fityus Viktória, Tasnádi Petraé, Váradyné Egri Anna, Erdős Péter és Abonyi Blanka, continuo-kísérettel Hollóné Kovács Márta szolgált.

Mi a megfeszített Krisztust hirdetjük – Az Északi Evangélikus Egyházkerület tavaszi közgyűlése

2019.04.09.

Dunakeszi – Az Északi Evangélikus Egyházkerület 2019. április 5-én Dunakeszin tartotta tavaszi közgyűlését, és az éves jelentések nyomán kialakult élénk eszmecsere mellett ismerkedett a missziói típusú gyülekezet jelenével. Dr. Fabiny Tamás püspök éves jelentése után Fábri György felügyelő

elemezte az „500+” tapasztalatait, majd a kerületi tisztségviselők beszámolóit következtek, melyek után mindig lehetőség volt a hozzászólásra is. Az általános tisztújítás utolsó feladatai sorában néhány igazgatótanácsi küldöttválasztásra is sor került. A 2020. évi naptáregyeztetés mellett országos egyházi kérdésekről is tájékoztatást kapott az egyházkerület vezető testülete.

Gyülekezetplántálás élesben

2020.04.27.

Kerepes, Kistarcsa – Gyülekezetplántáló missziói napra hívták a szervezők a kerepesi és kistarcsai evangélikusokat. A Közösségre hívva elnevezésű rendezvényen minden korosztálynak kínáltak programot, a nap végén pedig Fabiny Tamás püspök áldással küldte ki szolgálatba Eszlényi Ákos gyülekezetplántáló lelkészt. A református templomban és a Csigaházban zajló rendezvényen lelki alkalmak, ökumenikus kerekasztal és jókedvű közösségi együttlét követte egymást.

Kórustalálkozó az Észak-Pesti Evangélikus Egyházmezejében

2019.05.23.

Csömör – Cantate vasárnapján a csömöri gyülekezet látta vendégül az Észak-Pest Megyei Egyházmezejé kórusait. A május 19-i alkalmon tizenegy énekkar közel százhetven fővel vett részt. A találkozó hangulatába külön színt hozott a csömöri gyülekezet rézfúvószenekara. A zsúfolásig megtelt templomtérben Mekis Ádám esperes köszöntötte az egybegyűlteket, majd az éneké volt a főszerep. Johann Gyula csömöri lelkész prédikációjának alapigéjeként Ézsaiás könyvéből választott egy verset: „erőm és énekem az Úr, megszabadított engem” (12,2b). Az utolsó dallam elhalkulása után a csömöri rezesek adtak minikoncertet, nagy sikert aratva

a hallgatóság körében. Az alkalom zárásaként – szintén a hagyományoknak megfelelően – közös éneklés töltötte be a templomteret Johann Panna helyi kórusvezető irányításával.

Szószerkesztés Csőváron

2019.06.14.

Csővár – 2019. június 9-én, pünkösdhétfőn immár 8. alkalommal tartottak szlovák és magyar két-nyelvű istentiszteletet a Csővári Evangélikus Egyházközség és a Csővári Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében. Az ipolysági Marta Pohankova nyugdíjas lelkész nő hirdette Isten ígését ApCsel 2,37 alapján: „Mit tegyünk atyámfiai, férfiak?”. A hagyományosan pünkösdhétfő délutánján megtartott istentisztelet liturgiájában szolgált Czöndör István, a gyülekezet lelkésze, valamint a csővári gyülekezet énekkara Mangó Ildikó kántor vezetésével. Az ünnepség végén Rászoska Jánosné, a Csővári Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke szlovákul, valamint Korenné Turán Gyöngyi, a Csővári Evangélikus Egyházközség felügyelője magyarul köszöntötte a megjelenteket és mondott köszönetet a Bethlen Gábor Alapkezelőnek a támogatásért. Az istentisztelet után az önkormányzat dísztermében szeretetvendégséggel folytatódott a közös ünnep.

Rosenbergerné Babka Anna ordinációja

2019.07.05.

Iklad – 2019. június 30-a jeles nap volt az Ikladi Evangélikus Egyházközség életében, hiszen ekkor került sor az egyházközségben az első lelkészé avatásra Rosenbergerné Babka Anna személyében. Az ünnepi istentisztelet liturgiájában Fabiny Tamás püspök és Korányi András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyháztörténet-professzora mellett Babka László, az ikladi gyülekezet lelkésze szolgált. Fabiny Tamás püspök köszöntésében bejelentette, hogy Anna július hónappal kezdi meg szolgálatát a Galgagyörki Evangélikus Egyházközségben.

80. születésnapja alkalmából köszöntötték Detre János nyugalmazott esperest

2019.07.23.

Aszód – Detre János nyugalmazott evangélikus esperest családja és gyülekezete köszöntötte 80. születésnapja alkalmából. Detre János tizennégy éven át volt a Pest Megyei, illetve az Észak-

Pest Megyei Evangélikus Egyházmegye esperese, 1994–1997 között fáradhatatlanul szervezte és építette a rendszerváltás után újrainduló aszódi evangélikus gimnáziumot. Esperesi szolgálata egybeesett a gyülekezetek kárpótlási időszakával. Minden egyházközség ügyét felkarolta támogatta a gyülekezetek érdekeit. Az ünnepelt meggyőződéssel és szenvedélyesen vallja, hogy csak a teológiájában képzett, erkölcsi tartásában elkötelezett, Jézus Krisztussal eleven közösségben élő hívek egyháznak van missziói hatása.

Templomszentelési évforduló a dunakeszi gyülekezetben

2019.09.08.

Dunakeszi – 2019. szeptember 8-án hálaadó istentiszteleten ünnepelte a dunakeszi evangélikus gyülekezet temploma felszentelésének nyolcvanadik évfordulóját. Az igehirdetés szolgálatát Cserhátiné Szabó Izabella, az Északi Egyházkerület püspökhelyettese végezte, a liturgiában Chikán Katalin, a gyülekezet lelkésze vett részt, az ünneplő gyülekezetet és a vendégeket Ittész Máté felügyelő köszöntötte, Karvainé Éber Zsuzsa, a gyülekezet korábbi felügyelője pedig vetített képes beszámolóban mutatta be a nyolcvan éves templom történetét ismertető füzetet. Az istentisztelet után a templom alagsorában, a gyülekezeti teremben és a templomudvaron szeretetvendégségre került sor, amelyet a templom születésnapjához tartozó elfogyasztása zárt.

26

Az egresiek öröme

2019.09.08.

Hosszú volt a csend a templom falai között. Aztán ahogy a nagy munka lezárult, újra megtelhetett a vácegresi evangélikusok szeretett temploma a szokásos berendezési tárgyakkal, no és persze a magával a gyülekezettel: lélekkel és étellel.

Sokak szerint a domonyi gyülekezet filiájában soha nem volt ilyen szép templomszentelési emlék-ünnepünk, mint most. Talán azért, mert most nem csak emlékeztünk, hanem Fabiny Tamás püspök és Mekis Ádám esperes szolgálatával újrászentelteltük Isten megújult házát. A túlcserélődő templompadok, a gazdagító főpásztori igehirdetés, a kis templom falait szétfeszítő erejű éneklés, esperes urunk igei köszöntése, a vendéglelkészek áldó éneke, a gyülekezeti kórusok szolgálata, az ünnepi közgyűlés közvetlensége, az elhangzott beszámolók és persze a bőséges szeretetvendégség olyan ívet rajzolt ennek a délutánnak, ami sokunk lelkébe örökre bevésődött.

Egy ilyen alkalomnál a hálaadás és köszönet mellett a számadásnak is el kell hangoznia. Az állami pályázati támogatás mellett sokat köszönhetünk az egyházmegye és az országos egyház vezetésének. Nagy dolog, hogy a gyülekezet (100 lélek) a saját erejéből 7 millió forintot adott össze a nagy cél elérése érdekében. Mindez azonban Istenünk kegyelmes vezetése, gondviselő szeretete nélkül nem jöhetett volna létre. SDG – egyedül övé a dicsőség, aki az állami és egyházi források mellett egy másfajta forrást is feltár előttünk. Jézus Krisztus lett a szeretetünk, az örömünk és az örök életünk forrása.

90 éves az alsógödi templom

2019.09.29.

Göd – A dunakeszi gyülekezet filiájában az alsógödi templom felszentelésének 90. évfordulóját ünnepelték az evangélikusok. Az ünnepi családi istentiszteletre a felsógödi evangélikus imaház kertjében került sor, amely az 1970-es években, Bolla Árpád lelkészi szolgálata idején épült, az egyházpolitikai körülmények miatt névleg lelkész-

üdülőként. Az igehirdetés szolgálatát Mekis Ádám, az Észak-Pesti Egyházmegye esperese végezte, a liturgiában Chikán Katalin lelkész és a gyülekezet tagjai működtek közre. A záró áldás előtt a hittanosok és konfirmandusok Tóthné Barcs Ágnes hittanár összeállításában részleteket olvastak fel az 1920-as években készült gyülekezeti jegyzőkönyvekből, és ezzel elevenítették fel az alsógödi templom építésének és felszentelésének történetét.

Egymásra találás – Lelkésziktatás Hatvanban

2019.10.26.

Hatvan – A hatvani evangélikus templomban Mekis Ádám, az Észak-Pest megyei Evangélikus Egyházmegye esperese ünnepi istentisztelet keretében iktatta be Kocsik Mónikát, a gyülekezet megválasztott lelkészét. Az ünnepségen ígét hirdetett Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke. Kocsik Mónika egy éven keresztül helyettes lelkészként pásztorolta hatvani és a gyöngösi gyülekezetet, ezt követően kapott meghívást a parókuslelkészi szolgálatra.

A püspök igehirdetésében hangsúlyozta a lelkész és a gyülekezet egymásra találásának jelentőségét. Figyelmeztetett, hogy érezzük át felelősséggel: mindkettőnek szüksége van a másikra, küldetésünket csak együtt tudjuk teljesíteni.

Nemzedékek ünnepe – Jézus Krisztus „barátainak” hálaadása

2019.11.20.

Vác – A novemberi tavaszban, a vasárnap reggeli napsütésben fiatal családok és hűséges hívek indultak útnak, hogy a városból, a rádi filiából, a szórványokból összegyülekezve a váci evangélikus templomban közösen ünnepeljék az anyagyülekezet templomszentelési évfordulóját. Az alkalmon részt vett Fabiny Tamás püspök, valamint Mekis Ádám, az egyházmegye esperese is. Kettős évfordulót ünnepelhetett a közösség: 90 éve épültek fel Sándy Gyula evangélikus építész tervei alapján a templomot közrefogó épületek, illetve 25 éve működik az egyházközség fenntartásában a Váci Evangélikus Egyházi Óvoda.

1.9 Dávid és korunk felelőssége

A Sátán Izráel ellen támadt, és rávette Dávidot, hogy megszámlálja Izráelt. (1Krón 21,1)

Kedves Dávidok, Jóábok és Gádok!

Már a kisgyermek is nézegetik a tükörben magukat, milyen csinosak a ruhájukban, milyen fejlettek az izmaik, és örömmel mutogatják a piros pontjaikat, jegyeiket, mert szeretnek visszajelzést kapni arról, hogy kik is ők, milyen erőt, tudást, szépséget képviselnek. Ez a vágy, ha át is alakul, de megmarad felnőttkorra is. Az ember a státuszát szeretné valamivel kifejezni, hol van a helye a közösségben, lehetőleg megmutatva, hogy több, különb a környezeténél.

28

Nem ez a teremtettségi rend, nem erre teremtett bennünket az Úr. Dávid királyt is ez ellen a rend ellen indítja fel az Isten ellensége, hogy gyönyörködjön a királysága nagyságában, az erejében, a képességeiben. Pedig folyamatosan azt tapasztalta, hogy nem a saját ereje, bölcsessége vitte győzelemre, hanem a Seregek Urának jelenléte. Összeszámoltatta, hányan is vannak az országában. Számokra

volt kíváncsi az, aki olyan ígéret örököse, hogy az utódai száma annyi lesz, mint a tengerparti homok és az égen lévő csillagok.

Mit akart tudni Dávid? Mit számol? Egyedeket, harci erőt, testeket? Miért számol? Hiúságból, hogy milyen erős király? Mit remél? Stabilitást, tekintélyt?

Figyelmetlen volt, nem vette észre, hogy kísértésbe esett, szívét nem az Úr szolgálatának, dicsőítésének a vágya tölti be, nem az Úr indítja a szívét. Beleesett a hiúság csapdájába, valószínűleg elhomályosodott a múlt bizonyossága, amikor még világos volt számára, hogy az Úr karja segítette győzelemről győzelemre. Elfelejtette azt is, hogy az ő elhívásának és küldetésének mi a valódi célja. Ezen a terepen tud a Sátán legintenzívebben dolgozni.

Gyülekezeteink, egyházunk, de minden keresztény számára más egyházakban is figyelmeztető mutatóujj Istentől ez az igei üzenet.

Mit építesz? Egyéni keresztény karriert, hogy meglássa mindenki, ki vagy te, mire vagy képes és ennek megfelelően értékeljenek? Azért segíted a gyülekezet, egyház munkáját, mert jó megélhetés, vagy kellemes szellemi tér, ahol komfortosan el lehet létezni, megállapítva, hogy mennyire szabad, modern, és sokak által elfogadott ez a gondolkodás?

Mit számolsz? Azt, hogy hányan vagyunk? Hány ember számára elfogadható a létezésünk, hány embert tudunk bevonni, szórakoztatni? Vigyázz, ez a kísérthezőség legjobb talaja, el fogsz bukni! Ha nem látod meg elhívatásod igazi célját és küldetésedet, eltévesztetted a célt. Olyan jó tudni, hogy az Úr nem hagy magunkra és folyamatosan küldi felénk a figyelmeztetéseket. Csak nehogy süket legyen a füled meghallani azt, amit a Lélek mond, amire a Lélek emlékeztethet! (Ján 14,26). Jézus Krisztus a kiküldött hetven tanítványt figyelmezteti, mi a küldetésük célja és az örömeik igazi forrása (Lk 10,20).

Dávid történetének legnagyobb tragédiája az volt, hogy bár Joáb látta, hogy Isten ellen való véték, amit tesznek, de nem merte figyelmeztetni a királyt. Nem volt senki, aki a királyt oda tudta volna állítani Isten mércéje elé. Gád, a király látnoka, nem lehetett tanácsosa, csak akkor állt elő, ha szólították. Pedig micsoda kincs lehetett volna a király mellett a mindennapi döntéseiben, hisz Isten akaratán mérhetett volna le mindent. Ott maradván az Úr áldásának forrásánál, ami kiáradhatott volna Dávidra, a családjára, az Isten népére (Róm 12,2 és 1Pét 4,1–4).

Kedves testvér! Az Úr áldása és Lelkének kiáradása nincs földrajzi térhez kötve. Nem azért látjuk, hogy a déli féltekén Isten igéje erővel szól és végzi munkáját, mert ott földrajzilag kedvezőbb a helyzet, hanem azért, mert az evangélium tekintélye nagyobb az elhívottak között és nem engedik meg maguknak azt a luxust, hogy eltékozzanak az erejüket, idejüket fölösleges számolgotásokra. Nem szórakoztatást végeznek, és nem harcolnak az elfogadtatásukért, de merik a bűnt bűnnek nevezni, és hirdetni a bűnök bocsánatát Isten könyörülő kegyelme, Jézus Krisztus váltságáhalála által. Aki ezt átélte, nem tudja magában tartani, hanem viszi tovább az új élet örömhírét, hogy minél többek

megtapasztalhassák azt. Nem a déli féltekéhez kötött ez, hanem a lelkeséghez, a kegyességhez (2Pét 1,2–4).

Talán húsz éve is van annak, hogy ezt mondta nekem egy idős asszony, mikor meglátogattam a házában, mivel már jó néhány istentiszteleten hiányzott a templomból: „Tudja, lelkész úr, a Bibliában is meg van írva, „hogy az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől” (1Tim 4,1)!” Számomra teljesen értelmetlen volt akkor, hogy valaki ennek ismeretében van, és nem szakad rá annak a fájdalomra, hogy mi történt vele. És hogy mi lesz ennek a következménye az életére nézve, hanem mintegy mentséggént, magyarázatként hozza fel a maga számára.

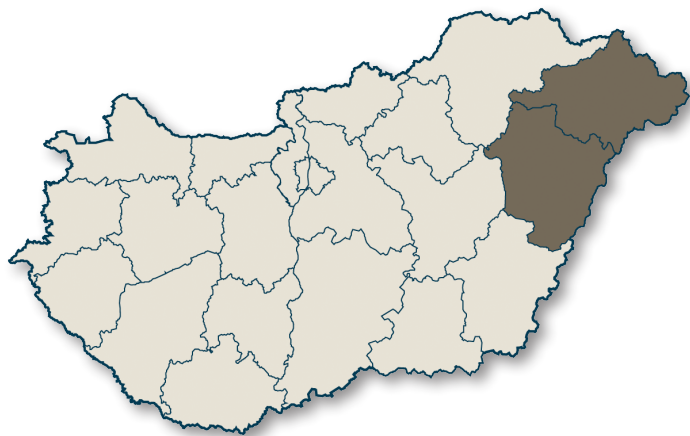
Ehhez hasonló véleményt hallottam Isten elhívott embereitől is a nyugati kereszténységről: „Kis-Ázsiában is kihalt a kereszténység, azután tovább élt Európában. Ha most kipusztul itt és a fejlett világban, nem baj, majd tovább él a déli féltekén”.

Hogy Dávid mit érzett azután, mikor kiderült, mi lesz a következménye a hiúságának, oda nem figyelésének, el tudjuk képzelni. Látván a sok emberélet-árat bizonyára elszorult a szíve, és ha képes lett volna rá, meg nem történte teszi az előzményeket. Mi még most benne vagyunk az eseményekben, mi most még fordíthatunk a menetén! Valamit nagyon elnézett az elmúlt évszázad nyugati kereszténysége. Mellényúlt a hatásos eszközöknek, eltékozzolt a lehetőségeit. Kiáltunk együtt az Úrhoz:

Atyánk, könyörülj rajtunk, hadd figyelhessünk rád! Adj nyitott szívet, szerinted való bölcsességet magunkért, a ránk bízottakért, az utánunk jövőkéért, hogy ne kelljen végignéznünk, mint Dávidnak, miként szenved ki a te néped! Adj, Urunk, ráébredést a múlt nyomorúságaira, eltékozzolt időre, energiára és pénzre! Adj felébredést a megszokottságból, a beleszokottságból az új életre! Adj ébredést, Urunk, egyházunkban, gyülekezeteinkben, a vezetőik, a lelkészek, szolgálók, gyülekezeti tagok életében! Újítsd meg népedet itt, és kezd rajtam!

Győrfi Mihály egyházmegyei missziói lelkész

1.10 A Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye híreiből

Az Aliansz-imahét országos megnyitója Debrecenben

2019.01.08.

Debrecen – „Egység a sokszínűségben” címmel 2019. január 6-án, vasárnap megkezdődött a 2019-es évi Aliansz-imahét, melynek országos megnyitójára Debrecenben, csapókerti református gyülekezet templomában került sor. Lakatos Zoltán helyi lelkipásztor köszöntője után Szeverényi János evangélikus lelkész, a Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz) elnöke üdvözölte az ország különböző területeiről és a városból szép számmal megjelent résztvevőket. Isten igéjét dr. Fekete Károly lelkipásztor, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke hirdette Ef 4,1–3 alapján.

a különböző felekezetek tagjai és vezetői január 20-án az ökumenikus imahét első imaalkalmára, melyen Szocska A. Ábel megyéspüspök hirdetett igét. Beszédében az ökumenikus imahét mottójáról elmélkedett: „Az igazságra és csakis az igazságra törekedj...” (5Móz 16,18–20). Mit sem ér az Isten előtt az áldozat, ha az nem az igazságból táplálkozik – mondta bevezetőjében a főpásztor.

A hajdú-szabolcsi ifjúság áldásai

2019.02.25.

Bodrogkeresztúr – A Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegyéből negyvenkét fiatal gyűlt össze Bodrogkeresztúron 2019. február 15–17-ig, hogy Isten igéje alapján kapjon útmutatást arról, hogyan is tudnának ifivezetőként szolgálni az Úrnak. Az alkalmakat Andy Oatridge anglikán lelkipásztor és felesége, Zsófia, valamint Mikola Borbála református lelkipásztor tartotta. A filippi levelet tanulmányozva vezették rá a fiatalságot, hogyan lehet megérteni egy-egy szakasz mondanivalóját, szerkezetét, központi üzenetét (szívét), majd hogyan

Tanuljunk tapintatosak, mégis őszinték lenni! – Elkezdődött az ökumenikus imahét Nyíregyházán

2019.01.24.

Nyíregyháza – A hagyományokhoz híven a nyíregyházi evangélikus nagytemplomban gyűltek össze

lehet azt érthetően továbbadni az éppen aktuális hallgatóságnak.

A hit útja – böjti sorozat Mandabokorban

2019.03.11.

Nyíregyháza – Ötvened hetében, a böjt kapujában rendezték meg a nyíregyházi ötödik körzetben a hagyományos böjti evangelizációs sorozatot. Zsarnai Krisztián esperes, körzeti parókus meghívására Orbán Attila szárazdi misszionárius szolgált a többfunkciós közösségi házban, ahol négy estén szolt az igehirdetés a hit útjáról a Zsidókhoz írt levél 11,6–29 versei alapján.

Megyei hittanverseny a Hajdú-Szabolcsi Egyházmegyében

2019.03.28.

Mandabokor / Nyíregyháza – A Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye hittanversenyét Mandabokorban tartották meg március 9-én. Összesen tíz csapat gyűlt össze: a Túróczy Zoltán Evangélikus Óvoda és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolából öt csapat, a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumból egy csapat, a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközségből két csapat, valamint a Filadelfia Evangélikus Egyházközségből (Nyírtelek) szintén két csapat. Az alkalom elején

Zsarnainé Urbán Nóra köszöntötte házigazdaként a gyermekeket és kísérőiket. Közös éneklés után Malik Péter Károly hirdette az igét a Lukács írasa szerinti evangélium ajánlása alapján (Lk 1,1–4). Ezek után következett a verseny, ahol minden korosztályban két–három csapat mérte össze tudását a Lukács evangéliumából kijelölt szövegrészekből. Míg a felkészítők javítottak, a gyermekek kézműves-foglalkozásokkal és különféle játékokkal tölthették hasznosan az időt.

Együtt ünnepeltek virágvasárnap a debreceniek

2019.04.15.

Debrecen – Mozgalmas vasárnapot tudhat maga mögött Debrecen. A cívisváros 1849 januárjától fél éven át volt a nemzet fővárosa, 170 évvel ezelőtt pedig ezen a napon, április 14-én fogadták el a függetlenségi nyilatkozatot. Erre emlékezve szimpóziumot tartottak, dalárdatalálkozón vehettek részt az érdeklődők, a Habsburg-ház trónfosztásának kikiáltásáról pedig az Alföldi Nyomda is megemlékezett. Néptáncsal és a dalárdások énekével kezdődött az idei virágvasárnapi körmenet a Déri Múzeum előtt. Papp László polgármester köszöntője után Fekete Károly református püspök és Asztalos Richárd evangélikus lelkész olvasott igét, Palánki Ferenc megyéspüspök igehirdetéssel szolgált. A rendezvényre idén is többszázán látogattak ki.

Egyházmegyei konfirmandus-kirándulás

2019.05.10.

Nyíregyháza – 2019. 04. 27-én délelőtt 9 órakor a Luther téren gyülekezett a Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye több mint ötven fős konfirmandus-ifjúsága, hogy Zsarnai Krisztián esperes vezetésével kiránduláson vegyen részt. A csapat a délelőttöt a nagyari Luby-kastélyban töltötte, majd Olcsvára indultak, ahol az Oltalom Szeretetszolgálatnál várták őket ebéddel. A konfirmanduscsoportok rövid bemutatkozása után Györfi Mihály lelkész áhítatában arra buzdította a fiatalokat, hogy áldják az Urat, és ne feledjék el, hogy mennyi jót tett és tesz mindannyiunkkal. Egy rövid vetélkedőre is jutott még idő, ahol gyülekezeti csoportonként tesztelheték le a konfirmandusok a vizsgára való felkészültségüket.

Helyzetkép a túlvilágról – Ittész István evangelizációs sorozata Mandabokorban

2019.05.10.

Nyíregyháza / Mandabokor – 2019. május 2–5. között hallhattak igei tanítást a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség V. körzetének evangélikusai, a környező bokortanyák népe a városból autóval „kizarándokolt” hívekkel együtt. Zsarnai Krisztián

esperes, körzeti parókus meghívására Ittész István nyugdíjas lelkész négyrészes evangelizációs sorozatában a gazdag és Lázár közismert története alapján hirdetett nem közismert bibliai igazságokat. A záróistentiszteleten, az úrvacsora előtt még két léleképítő esemény történt. Zsarnainé Urbán Nóra szóló-énekével, majd személyes, szívhez szóló szavaival köszöntötte az édesanyákat, a Győrből érkezett fiatal Szabó házaspár pedig arról tett biztosságot, hogy a gyermekáldásra több évig várva hogyan tapasztalták meg Isten vezetését és bátorítását.

Mosolynapot tartottak Kölcse

2019.06.05.

Kölcse – A Kölcsei Evangélikus Egyházközség 2019. június 2-án, Exaudi vasárnapján missziós napot rendezett a Magyar Falu program keretében. A kultúrházban megrendezett evangelizációs alkalmon Sándor Frigyes miskolc-belvárosi lelkész és felesége, Povazsanyecz Gyöngyi szolgált.

Délelőtt a közös éneklés után a tékozló fiú lázadásáról, otthona elhagyásáról, majd megérkezéséről szólt Sándor Frigyes lelkész. Az evangelizációs alkalom után a fehérgyarmati Erkel Ferenc Városi Vegyeskar Tavaszi hangok című műsorral szolgált. a közös ebéd után a Kölcsey Ferenc Általános Iskola néptáncsoportja táncolt a missziói nap résztvevői előtt, majd dicsőítő együttesek léptek a színpadra. A missziós napot evangelizáció fejezte be, ahol az otthon maradt fiúról volt szó.

Családi nap Nyíregyháza-Kertvárosban

2019.06.14.

Nyíregyháza-Kertváros – A kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházközségben ez év pünkösdhétfőn hagyományos családi napot tartottak. Az istentiszteleten igét hirdetett a Marylandből (USA) érkezett csoport lelkésze, Ray Ranker. Az alkalmon előadást tartott Pröhle Gergely, a Magyar-

országi Evangélikus Egyház országos felügyelője. Az ebédet követően a gyülekezet énekkara szolgált, majd az amerikai diákcsoport tagjai meséltek munkájukról.

Az Úr szolgálatában – Horváth-Hegyi Ádám ordinációja

2019.07.10.

Nyíregyháza – 2019. július 6-án a templom harangjai nagy ünnepre hívták a híveket: a nyíregyházi nagytemplomban tette le lelkészi fogadalmát Horváth-Hegyi Ádám teológus.

Az ünnepi liturgiában Fabiny Tamás püspök, dr. László Virgil, az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselője és Bozorády Zoltán lelkész szolgált. A záró oltári szolgálatot az újonnan avatott lelkész testvérei, Horváth Hegyi Olivér és Horváth-Hegyi Áron végezték. Ádám 2019. augusztus 15-én kezdte meg lelkészi szolgálatát Salgótarjánban, ahová beosztott lelkészként helyezte Fabiny Tamás püspök.

Tízéves a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség mandabokori gyülekezetének nyári tábora

2019.07.19.

Nyíregyháza – A kezdetben 12–15 gyermekkel induló tábor mára a határokat feszegeti, hiszen százhuszonnégy 3–12 éves korú gyermek a közel

fél hektáros területet belakja. Több mint harminc segítő – sokan a nyári szabadságukat erre a hétre veszik ki – fáradozik azon, hogy minden a legnagyobb rendben, gördülékenyen teljen a gyermekek számára.

„Minden reggel játékos tornával kezdünk, majd reggelizünk, aztán egy kis szabadjáték után készülünk az igei tanításhoz sok-sok énekkel. Meglepődve látom, hogy a gyermekek mennyire szeretnek énekelni, az imaház zeng a gyermekek örömteli éneklésétől. Egy-egy Jézussal kapcsolatos történetről tanulunk a gyermekekkel. Minden nap látványos programmal készültünk, többek között a Közút munkagépeit „próbálhatták” ki a gyermekek” – mondta el Zsarnai Krisztián esperes, parókus-lelkész.

Sötétség nélküli hajnalok

2019.07.24.

Nyíregyháza – Az 1970-es években kezdődött a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség és a finnországi Kajaani evangélikus gyülekezetek közötti kapcsolat, és a tagokat azóta is szeretetteljes barátság fűzi össze, melyet évenkénti találkozókkal erősítenek. Így volt ez idén is: június végén indult el a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség mandabokori gyülekezetének ifjúsági tagjaiból álló csoport

az ezer tó országába. A megérkezésükkor már várták őket a vendéglátóik, majd közösen továbbutaztak Joutsenlampiba, a gyülekezet konfirmandustáborába. A szervezés oroszánrészt Marko Miettinen igazgatólelkész és Heimo Haverinen gyülekezeti munkatárs, illetve dr. Kovács László Attila igazgatólelkész és Zsarnai Krisztián esperes vállalta magára. A fiatalok a látogatás tizenegy napja alatt sok olyan dolgot tanultak, amit itthon is tudnak majd alkalmazni.

Debreceni csoda alig három emberöltő alatt

2019.09.16.

Debrecen – Ünnepi istentisztelet keretében adták hálát a debreceni evangélikusok templomuk és gyülekezetük 130 éves fennállásáért. Az alkalmon Fabiny Tamás püspök hirdette Isten ígését. Ezután Asztalos Richárd, a gyülekezet jelenlegi lelkésze, Réz-Nagy Zoltán és Béres Tamás korábbi lelkész, valamint Abaffy Zoltán felügyelő leplezték le azt a márványtáblát, amelyet a gyülekezet presbitériuma állíttatott az eddig Debrecenben szolgáló lelkészek tiszteletére.

Püspöki áldás a kertvárosi gyülekezet új orgonáján

2019.09.30.

Nyíregyháza – A Nyíregyháza-Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház közösségét ritka

öröm érte: új orgona szolgál a gyülekezeti központban, melyet szeptember utolsó péntekjén Fabiny Tamás püspök is megáldott. Az alkalomra zsúfolásig megtelt a terem, a nagy érdeklődés Fabiny Tamás nemrég megjelent, háromkötetes művének, a Testvéreim és a nyáj könyvbemutatójának is szólt. A kötetről kötetre haladó beszélgetést a kertvárosi gyülekezet énekkarának szolgálata színesítette, illetve részletek hangoztak fel az írásokból. Az estét záró szeretetvendégség közben a szerző fáradhatatlanul dedikált és beszélgetett az érdeklődőkkel. Az alkalmon részt vettek a gyülekezet fenntartásában működő intézmények munkatársai, kliensei, ellátottjai és az Evangélikus Roma Szakkollégium tagjai.

25 éves a Betlehem evangélikus gyülekezeti ház

2019.10.02.

Nyíregyháza – Rozsrétszőlő – 2019. szeptember 28-án nagy nap virradt a rozsrétszőlői Betlehem evangélikus gyülekezeti házra negyedévszázados jubileumának és az új gyülekezeti terem szentelésének alkalmából. Betlehem jelentése „a kenyér háza”, éppen ezért beszédes elnevezés, hogy pont így és pont Rozsréten nevezték el ekképpen a gyülekezeti házat, amelyet 1994. október 2-án szentelt fel D. Szezik Imre püspök.

Az ünnepi istentiszteleten Fabiny Tamás elnök-püspök, Zsarnai Krisztián, a Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye esperese és Sztankó Gyöngyi, a gyülekezeti ház lelkésze szolgált.

Mi pedig hálával tartozunk az Istennek!

2019.10.10.

Nyíregyháza – Mandabokor – Egyházmegyei presbitéri csendesnap számára adott otthont a mandabokori imaház 2019. szeptember 28-án. Az igei szolgálatot Grendorf Péter meghívott vendégként angyalföldi evangélikus lelkész végezte. Az isten-

tiszteletet előadás követte az elhangzott ige folytatásával: „Ezért tehát, testvéreim, álljatok szilárdan, és ragaszkodjatok azokhoz a hagyományokhoz, amelyeket akár beszédükből, akár levelükből tanultatok.” (2Thessz 2,15). A csoportbeszélgetés során lehetőség nyílt arra, hogy mindenki őszintén beszéljen bátortalanságáról vagy éppen bátorságáról, az ige hirdetésének módjairól, a hagyományok gyakorlásáról. Az alkalmon köszöntőt mondott Fabiny Tamás püspök.

Az „Úr kised gyülekezetének magasztos ünnepe” Kölcsén

2019.10.24.

Kölcsé – A Kölcsői Evangélikus Egyházközség 2019. október 20-án ünnepi istentisztelet keretében emlékezett meg gyülekezetünk alapításáról, a templom 150 éve történt felszenteléséről és hálát adott az aratás Urának a föld javaiért, a termésért. Az ünnepi istentiszteleten Fabiny Tamás püspök szolgált igehirdetéssel. A hálaadó gyülekezet márvány emléktáblát helyezett el örök emlékül az utódok számára. Az ünnepi istentiszteleten liturgusként Zsarnai Krisztián esperes és Tóth Attila helyi lelkész szolgált. Az istentiszteletet közgyűlés követte, melyen a gyülekezet lelkésze megemlékezett a kezdetekről, a múlttól, a jelen eseményeiről és a jövő terveiről.

Miért jött az Úr Jézus? – Adventi igehirdetés sorozat volt Nyíregyházán

2019.12.09.

Nyíregyháza – Az egyházi esztendő első hetében sok évtizedes hagyomány szerint, ez évben már a gyönyörűen felújított gyülekezeti házban került megrendezésre az adventi evangelizációs esti istentisztelet-sorozat, amelyen idén Adámi László – a Hajdú-Szabolcsi Egyházmegyében jelenleg a leg-hosszabb lelkészi szolgálati idővel bíró – nyíregyházi parókus hirdette az evangéliumot, Jézus saját kijelentései alapján megfogalmazott válaszokkal.

II. télváró vacogó

2019.12.17.

Nyírszőlős – Második alkalommal rendezte meg a Nyírszőlősi Evangélikus Gyülekezet a Télváró vacogó elnevezésű adománygyűjtő-szívmelengető rendezvényét. A főszervező Bence család hosszú heteken keresztül készült – már mondhatni szokás szerint – hatalmas lelkesedéssel és szeretettel, hogy a gyülekezet és a falu apraja-nagyja ismét átélje ezt a semmi máséhoz nem fogható élményt. A kultúrházban rendezett találkozón szívhez szóló programok: közös főzés, jóízű beszélgetés, karácsonyi zene, gyermekjátékok, a nagyobbaknak társasjátéklklub keretében gyűjtöttek adományokat a gyülekezet szolgálatának támogatására.

1.11 Az egyház küldetése

Mivel tehát a világ a saját bölcsessége útján nem ismerte meg Istent a maga bölcsességében, tetszett Istennek, hogy az igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket. (1Kor 1,21)

Mi az egyház küldetése? Különböző értékrendű emberek különböző választ adnak erre a kérdésre. Valaki számára fogós a kérdés, mert úgy látja, hogy olyan sokrétű és koronként, társadalmanként változó feladata van az egyháznak, hogy erre nincs rövid, pár mondatos egzakt válasz – erről beszélgetni, ha szükséges, vitázni kell. Más számára könnyű a válasz, és rávágja saját, vagy éppen a társadalom ezzel kapcsolatos elvárásait.

Küldetés és feladat – nem feltétlen ugyanaz a kettő, bár karöltve jelennek meg. Az első a küldetés: annak meghatározása, meglátása, majd tudatosítása. Ha nem teszem magamévá, hiába láttam meg, és hiába tűzök ki célokat, teendőket, feladatokat. De ki határozza meg...? Testületek, tanítóhivatalok, zsinatok, egyházatyák, tanult teológusok, magas rangú egyházi vezetők? Nem. Nem emberek döntenek el. Nem is bevált évszázados hagyományok. Nem is az aktuális történelmi helyzet. A keresztény

egyház küldetése magától az alapítótól származik. Azzal jött létre az egyház (az újszövetségi görög nyelve szerint az *ekklézsia*), hogy Jézus küldetéssel bízta meg az apostolokat. Nem volt választásuk, nem is érdeklődtek vagy kutattak ezért. Kapták. Az evangéliumok beszámolója szerint közvetlenül Jézus mennybemenetele előtt: tanítványokat gyűjtötte. Elmondani, amit láttak, hallottak, átéltek Jézussal járva. Hirdetni tetteit és továbbadni szavait.

Pál, aki Jézus üldözőjéből apostollá lett, az egyház küldetését az igehirdetésben (görögül *kérügma*) látja, mert csak az ige hallgatása és befogadása által nyerhet üdvösséget az ember. Az üdvözítés tehát nem a mi feladatunk és küldetésünk – az csakis az Isten Szentlelkének munkája. Az igehirdetés azonban a miénk: beszéd és bizonyágtétel Jézus Krisztusról; úgy, ahogyan Ő kijelentette és megismertette magát.

Ezért fontos ezt az egyháznak folyamatosan tudatosítania, mert hisz nincs más, aki ezt a küldetést helyette végezné. Annál inkább, mert az idő fogy és az ige ellenségei és ellenlábasai egyre erősödnek és előretörnek. Bármit tesz hát az egyház, ezen küldetésének kell alárendelnie feladatait és szerepvállalásait, bölcsen meglátva, mi az, ami segíti, és mi az, ami gátolja, vagy eltéríti.

Ma az egyház hivatalos gyülekezeti, vagy kevésbé szervezett, úgymond független közösségekben él. A lényeg az, hogy a közös Krisztus-hit kapcsolja össze a tagokat, akik nem csupán egymás mellett ülő hívők sokasága, hanem egymást jól ismerő, egymásért felelősséget érző élő hitű tanítványok közössége. Minél több a kapcsolódási pont, a közös élmény és szolgálat, annál inkább erősödik az egymáshoz és a Jézushoz való kötődés.

Különböző rendezvények, ünnepek, alkalmak, projektek, társadalmi szerep- és feladatvállalások – nyugodjanak bármily kreatív alapon – csakis akkor válnak áldássá és építővé, ha a legfőbb küldetés, az ige hirdetése első helyen marad. A formát és a módszert alá kell rendelnünk a tartalomnak. Utóbbi nem csorbulhat azért, mert kompromisszumokat kötünk a társadalmi elvárások hatása alatt. Nem feladatunk lépést tartanunk az evilági trendekkel, sem pedig versenyezni a legújabb ötletekkel, megoldásokkal. Nem csak azért, mert mindez igencsak pénz- és energiaigényes, hanem mert a túlzott hangsúlyt kapó külső nagyon köny-

nyen maga mögé szoríthatja a lényegét: tudniillik az ige hirdetését. Keresnünk kell hát azon formákat, amelyek bár modernnek, de nem növik túl a ránk bízott tartalmat, Pál apostol szavaival: a *drága kincset*, az evangéliumot.

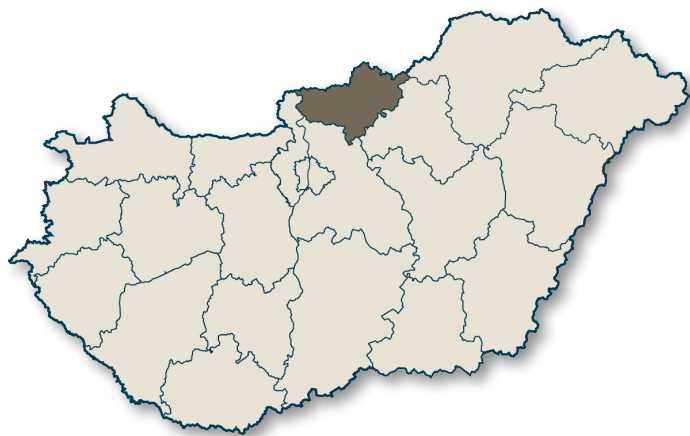
Az egyháznak nem lehet célja emberek becsalogatása a templomokba vagy különböző rendezvényekre. Az egyház Krisztushoz hívogat, mert Ő maga is erre bízta: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan”. Mert amivel „odacsalunk” valakit, azzal tarthatjuk meg. A végtelenségig azonban nem tudunk rendkívüli és újabb és újabb elemeket produkálni, mint az evilági szórakoztatóipar vagy profitorientált kereskedelem bármely fajtája.

Pál felismerése, miszerint „tetszett Istennek, hogy az ige hirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket”, igaznak bizonyult az elmúlt két évezredben. Mert az Isten szava, a Krisztusról szóló evangélium sokak életét mentette meg, vitte át a sötétségből a világosságba, ajándékozta meg élő reménységgel. És ehhez csak az ige, az ige hirdetése kellett.

Az egyház életben maradása nem emberi módszereknek köszönhető, hanem Isten Szentlelke munkájának. Engedjük Őt magunk elé, majd kövessük, és ragaszkodjunk hűen küldetésünkhöz: az ige hirdetéshez!

Horváth-Hegyí Áron
egyházmegyei missziói lelkész

1.12 A Nógrádi Egyházmegye híreiből

Cigány–magyar két jó barát?

2019.03.11.

Balassagyarmat – „Szimbiózisban Magyarhonban: társadalmi kapcsolatok formálódása roma–gádzsó viszonylatban”: ezt a munkacímet adta Györfi Mihály nyírteleki evangélikus lelkész annak a balassagyarmati kollégája által kezdeményezett találkozónak, amelyre 2019. március 9-én került sor a Luther-házban. Györfi Mihály lendületes és figyelmet fenntartó bizonyágtételét színesítette két budapesti keresztény muzsikussal, Burai Béla és Rózsa István, akik hegedűn és gitáron változatos repertoárt mutattak be. Az útkereső ismerkedés és beszélgetés talán legfontosabb tanulsága, hogy a szegregáció és az integráció kizárólagosnak tűnő alternatívái helyett egy jó értelemben vett szimbiózis felé vezethet az utunk.

38

Megyei hittanverseny Szügyön

2019.03.18.

Szügy – A szügyi evangélikus gyülekezet adott otthont a 28. evangélikus hittanverseny nógrádi egyházmegyei fordulójának. Ebben az évben kilenc

gyülekezetből 73 gyermek készült fel a megméretésre, Jézus életét tanulmányozva. Bartos Zoltánné egyházmegyei hittanreferens köszöntő és biztató szavai nyitották meg a nap eseményeit, majd a kezdőáthíton Torzsa Tamás lelkész hirdette az igét. Ezután mind a tizenkilenc csapat nekilátott a feladatlapok kitöltésének, amit közösen töltött szabadidő követett pingpongozással, csocsóval és kézműveskedéssel. Az ebéd utáni eredményhirdetés a csapatok alapos felkészüléséről tanúskodott. Az alkalom lebonyolításának és a feladatsorok kijavításának jó rendjét Szabó András esperes és Szabó Andrásné tartották kézben.

Széderest

2019.04.18.

Sámsonháza – A nagycsütörtöki eseményeket immár második alkalommal nem csak úrvacsorás istentisztelettel ünnepelte a sámsonházai gyülekezet, hanem az azt követő széderesttel is. Az alkalmat a messiási Haggada szerint vezette a lelkész házaspár. Az előírtak szerint megterített asztal, a liturgiai

elemekhez fűzött magyarázat, a héber énekek, de még a gyertyafény és a gyülekezéskor háttérben szóló zene is mind egy célt szolgáltak: jobban megérteni az utolsó vacsora és az úrvacsora közötti szoros összefüggéseket, keresztyén hitünk egyik alappilléret.

A liturgia után a hosszú asztalnál helyet foglaló harminc fős közösség közösen fogyasztotta el a gondosan előkészített vacsorát. Az asztalközösség különös módon építette és gazdagította az egyébként is már sok szállal összefonódó gyülekezeti tagokat. A könnyen fülbe mászó dallamok bizonyára még sokáig csengtek a résztvevők fülébe, de reménység szerint azok idegen nyelvű szövegei is: *Kadosh... , Dajénu... , El Shaddai... „El Shaddai, El Shaddai, örök élő Adonai, eltelnek évezredek és Te nem változol meg.”*

Vizsgaistentisztelet Vanyarcon

2019.04.30.

Vanyarc – 2019. április 28-án vasárnap délelőtt került sor Sinkó-Szabó Lilla teológus tanulmányait lezáró vizsgaistentiszteletére. Az evangélikus lelkészjelölt az elmúlt tanévben Szabó András, a Nógrádi Evangélikus Egyházmegye esperese, a vanyarci gyülekezet lelkészének mentorálásával végezte azokat a feladatokat, melyek a későbbiekben lelkési szolgálatában várnak rá. Az istentiszteleten

részt vett és az értékelő testületben jelen volt Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke, dr. Orosz Gábor Viktor, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Rendszeres Teológia Tanszékének egyetemi docense és Matuch Pál, a gyülekezet felügyelője.

Baltik Frigyesről emlékeztek Balassagyarmaton

2019.05.28.

Balassagyarmat – Baltik Frigyes dunáninneni evangélikus püspök halálának 100. évfordulóján, 2019. május 25-én délelőtt nem mindennapi gyülekezetet ünnepelt Balassagyarmaton a Luther-házban. Az ország több pontjáról érkeztek leszármazottak, hogy találkozzanak egymással és a szervezőkkel, valamint a gyülekezet tagjaival. Bartha István, a gyülekezet lelkésze köszöntötte a jelenlévőket, köztük Szabó András esperest és Medvác Lajos polgármestert, majd megtartotta emlékbeszédét. Az ünnepi megemlékezés keretében bemutattak egy kiadványt, amelyet minden jelenlévő ajándékul meg is kapott, majd a gyülekezet a lelkési hivatal udvarára vonult, ahol Szabó András szolgálatával leleplezték és megáldották az ott elhelyezett fekete márvány emléktáblát.

Déli püspök szolgálata az északi határon

2019.06.04.

Balassagyarmat – 2019. június 2-án, Exaudi vasárnapján Kondor Péter, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke Balassagyarmatra látogatott és a gyülekezeti istentiszteleten igehirdetéssel szolgált. Az egykori püspöki székhelyként működő egyházközség hálás szeretettel emlékezik a nagy elődökre, és ma is, ha csak egy mód van rá, szerét ejtik, hogy a hivatalban lévő püspököket – szolgáljanak bár-

melyik egyházkerületben – meghívják maguk közé. Az igehirdetést követően a gyülekezeti ének- kar szolgált Antal Gusztávné vezetésével. A püspök Balassagyarmaton a maroknyi úrvacsorázóval együtt térdelt az oltárhoz, Ipolyszögön pedig a templomajtóban való kézfogás alkalmával többen is kifejezték a megtisztelő látogatás okozta örömeiket és köszönetüket.

Pünkösdi gyülekezeti nap

2019.06.09.

Pásztó – Első alkalommal került megszervezésre a pásztói evangélikusok pünkösdi gyülekezeti napja. A templom nagy udvara és a családokkal évről-évre bővülő közösség jó indokkal szolgált egy új hagyomány megteremtésére, ahol kicsinyek és nagyok, régi és újonnan csatlakozó gyülekezeti tagok lehetnek együtt. A pünkösdi ünnepi, gyermekeknek szóló tanítással és úrvacsorával egybekötött istentisztelet után az együttlét kötetlenebb része következett, most már a templom falain kívül, sátrak árnyékában, asztalközösségekben, szabadban készült ebéd mellett.

Mindezek után a gyerekek meghódíthatták a számukra kialakított játszóteret, többek között az ugrálóvárakat, és a különböző foglalkozások helyszínéit. A röpködő labdák, a harmincegy-

néhány gyerek a templomudvarban szokatlan zsvaja nem zavarta az asztaloknál maradó híveket, akik beszélgetéssel, ismerkedéssel tölthették el a koradélutáni órákat.

Az idő könnyen, szinte észrevétlenül repült el az első alkalommal szerényebb körülmények között megrendezett alkalmon. Nem kérdés, a jövőben is meg kell mozgatni a gyülekezetet ily módon, bővítve ez együttlétet további programokkal, és az együvé tartozást segítő elemekkel, hogy a templom ne csupán rideg falakat, liturgiát, merevséget, kötöttséget jelentsen az odatartozóknak, hanem baráti, családias, felszabadult közösséget is.

Családos nógrádi LMK

2019.06.29.

Ipolytarnóc – A munkaévet záró családos LMK idén az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területre látogatott el. Öt család tizenöt gyerekekkel csatlakozott a szombatnapi kalandhoz. A parki séta, majd az geológiai tanösvény idegenvezető segítségével való megtekintése kellően kifárasztott mindenkit, így a kora délutáni közös ebéd annál jobban esett. Az egyórás pihenő után a gyerekek feltöltődve, lelkesen és kíváncsian rángatták tovább a még pihenni vágyó szülőket, így kötött ki a társaság az igazán családbarátra kialakított terület játszóterén, a kicsik számára is biztonságos kalandparkban, majd a fák lombjai magasságában húzódó kötélpályarendszeren. Az időjárás a lehető legjobb, a társaság baráti, a program változatos volt. Aki ott volt, örülhetett, aki lemarad, sajnálhatja, de reméljük, jövőre nem hagyja ki a nógrádi lelkészek családos együttlétét!

Közösségben – Szombathelyiek Legénden

2019.07.29.

Legénd – Nógrád megyét és a közeli határon túli területeket járta be a Szombathelyi Evangélikus

Egyházközség csoportja az idei gyülekezeti kiránduláson. Vasárnap a Legéndi Evangélikus Egyházközség templomában a két gyülekezet tagjai közös istentiszteleten vettek részt. Az igehirdetés szolgálatát Gregersen-Labossa György szombathelyi lelkész végezte Lukács 9,18–22 alapján, a liturgiában Magyar Tamás legéndi lelkész működött közre. A testvéreknek a rendhagyó alkalmat követően szeretetvendégség keretében volt lehetőségük beszélgetni egymással.

Nógrádi missziói nap

2019.08.11.

Egyházasdegeleg – Vasárnap délután került ismét megrendezésre a hosszú múlttal bíró nógrádi evangélizáció. Idén Egyházasdegeleg adott ott-hont a közel kétszázötven fős gyülekezetnek, amely a 2Tim 2,1 alapján az Erősödj meg a kegyelemben! mottó jegyében gyűlt össze a helyi iskola udvarán. A helyszín minden szempontból kiváló volt: fákkal övezett, tágas, ligetes környezet, fedett, árnyékos nézőtér, igényesen berendezett színpad, a közeli iskolaépület nyújtotta lehetőségek.

Igehirdetéssel Szeverényi János országos missziói lelkész szolgált, a zenei szolgálatot a nyíregyházáról érkező Emmausi Tanítványok zenekar végezte, közismert ifjúsági énekek egyéni feldolgozásával, és rövid, de annál szívhez szólóbb bizonyágtevő szavakkal. Bizonyágtétellel és bemutatkozással a megye három legifjabb lelkésze szólalt fel: Magyar Tamás, Lukács Máté, Horváth-Hegyi Ádám. Mindközben a gyermekekkel a Vasárnapi Iskolai Szövetség munkatársai foglalkoztak, akik a záró úrvacsora után énekekkel léptek a színpadra.

Reménység szerint jövőre is találkozhatnak majd Nógrád megye evangélikusai, ismét egy újabb helyszínen, ismét közösen megerősödve az el nem múló, érthetetlen isteni kegyelemben.

Orgonasípok vagyunk

2019.09.01.

Legénd – Hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a legéndi evangélikus gyülekezet tagjai, meghívott vendégeik és a településről elszármazottak. A néhány éve megújult templomban a tavalyi évben harangszentelésre gyűlhetett össze a közösség, idén pedig a felújított orgonáért adhattak hálát, és Isten végtelen szeretetéből fakadóan a jövő évben a Magyar Falu Program keretében nyert összegből megszépülhet a gyülekezeti ház is. Mindezek azonban nem teremhetnek gyümölcsöt a közösség nélkül.

Fabiny Tamás püspök mellett Szabó András esperes, Magyar Tamás helyi lelkész és Lukács Máté galgagutai beosztott lelkész végezte az istentisztelet szolgálatát. Az értékes Rieger-orgonát dr. Lukács János, a Budapesti Corvinus Egyetem Legéndről elszármazott tanszékvezető egyetemi tanára és Ecsedi Zsuzsanna, a Kántorképző Intézet tudományos munkatársa szólaltatta meg.

Reformációi fáklyás felvonulás

2020.10.31.

Sámsonháza – A reformáció 500. évfordulóján vetette meg lábát egy új hagyomány Sámsonházán. Idén harmadik alkalommal indult meg a lelkész és gondnok párosa – kezében fáklyával – a falu határából, hogy a templom felé vivő úton csatlakozhasson hozzájuk a falu evangélikussága. A hatórás harangszóra megérkező gyülekezet ünnepélyesen, egyházunk himnuszát énekelve lépett be a majd másfél évszázados falak közé.

A településen végigtekergő fáklyafénycsóva bizonyára azoknak is eszébe juttatta az ünnepet, akik máskülönben megfeledkeznének róla. Míg az utcán a vonuló fáklyák prédikáltak, a templomban Horváth-Hegyí Áron lelkész szavai visszhangozták Pál apostol galatalevél-beli üzenetét – reménység szerint nemcsak a kövek között, hanem a szívekben is: „az igaz ember hitből fog élni”.

Adventi koncertek

2020.12.

Pásztó – Az idei évben meglehetősen – legalábbis a megszokotthoz képest – zsúfoltra sikeredett a pásztói gyülekezet adventi időszaka. Különböző stílusban szólaltak meg kicsinyek és nagyok, profik és még kezdők a templomban: az aszódi evangélikus gimnázium kórusának koncertje és bemutatkozása, a helyi általános iskola második osztályosainak műsora, az Esztam zenekar és tanítványainak népzenei koncertje. Mindemellett két böjt alkalomnak is helyt adott az istenháza.

Idén egy többéves gondolat is megvalósult, amikor is a gyülekezet kilépett megszokott közegéből és a város színpadára lépett december idusán: legalábbis léptette az adventi koncertre meghívott Budavári Gospel kórust a városi művelődési házban. Az esemény jótékonyági alapon szerveződött – az önkormányzat támogatásával –, amelynek kedvezményezettje a helyi EGYMI volt. A hangulatos, gyülekezeti gyermekeket is bevonó koncert után az utca színpada következett, a harmadik adventi gyertya meggyújtása kapcsán felcsendülő rövid gospelénekléssel.

2. Intézményeink híreiből

Lezajlott a Kossuth-verseny döntője

2019.02.01.

Nyíregyháza – A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban 2019. január 31-én zajlott le a több mint 20 éves múlttal rendelkező Kossuth levelezős verseny döntője. Az idei évben 45 iskola, köztük 13 nyíregyházi oktatási intézmény 330 diákja mérte össze tudását a döntőben angol, német, informatika, matematika, magyar, biológia, fizika, földrajz és történelem tantárgyakból. A diákok a verseny szünetében a Kossuth-gimnázium tudományos és szabadidős lehetőségeivel ismerkedhettek, fizika- és kémia-laborgyakorlatokon vehettek részt, bepillanthattak a robotika világába, kipróbálhatták a floorballt és a falmászást, valamint táncház is várt rájuk. Az eredményhirdetésről tantárgyanként az első tíz helyezett térhetett haza jutalommal.

Kolifoci, avagy tanulási motiváció hátrányos helyzetű középiskolásoknak

2019.02.05.

Nyíregyháza – Kolifoci elnevezéssel barátságos rangadóra hívták egyetemistársaikat az Evangélikus Roma Szakkollégium (ERSZK) hallgatói: a Nyíregyházi Egyetemen (NYE) működő Lónyay Menyhért Szakkollégium, valamint a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karán működő Verzár Frigyes Szakkollégium tagjai érkeztek a találkozóra. A programba bevonták azokat a hátrányos helyzetű településeken élő, nehéz családi viszonyok közül induló középiskolásokat is, akik számára tanulási motivációt erősítő, pályaorientációs hétvégét szerveztek Nyíregyházán. A Kolifoci ebben az összefüggésben is jó szolgálatot tett, azt érzékelte, hogy a tanulás kulcs a jobb életminőséghez, a kitöréshez.

Kivezető utak az Oltalomnál

2019.03.07.

Nyíregyháza – Kivezető utak a hajléktalanságból címmel rendezett konferenciát az Oltalom Szeretetszolgálat Nyíregyházán. Azoknak az eredményeknek és tapasztalatoknak a bemutatása volt a cél, amelyeket az elmúlt két év hozott a hajléktalanok közfoglalkoztatási mintaprogramjának megvalósítása során. A konferencián Kondor Péter, az evangélikus egyház diakóniáért is felelős püspöke a nap igéje (Péld 4,18) alapján tartott áhítatot, ezután előadások következtek. A konferencia zárásaként Laborczi Géza igazgatólelkész arra hívta fel a hallgatóság figyelmét, hogy a különösen nehéz helyzetben lévő emberek körében végzett munkában a lakhatás, foglalkoztatás és a közösségbe való visszatalálás hármasa vezeti a szeretetszolgálat szakembereit, ezért helyi vállalkozókkal keresik az együttműködés lehetőségeit, akik szívesen fogadnák az Oltalomnál felkészített klienseket a nyílt munkaerőpiacon.

Diakónia határokon innen és túl

2019.03.18.

Nyíregyháza – Rendhagyó szemináriumi programra indult az Evangélikus Hittudományi Egyetem két külföldi ösztöndíjas hallgatója: Noora Mattila a finnországi Joensuu-ból, Simon Hansbauer a németországi Neuendettelsauból érkezett. Az Élim Evangélikus Szeretothonban, az Oltalom Szeretetszolgálat intézményeiben, a Családok Átmeneti Otthonában, a hajléktalanok és szenvedélybetegek megsegítésére működő intézményhálózatban, a Nyíregyházi Evangélikus Roma Szakkollégiumban, a Joób Olivér Szeretetintézmény Idősek Klubjában és a Benkőbokor intézményeiben tett látogatásaik az emberi esendőség és a szeretettel való odafordulás elemi szükségletével való találkozás egészen megindító és konkrét példái voltak. A szemináriumi programot Laborczi Géza igazgatólelkész, Kovács Erzsébet, Molnár Erzsébet és Meggyesi János lelké-

szek vezették, akiktől a külföldi hallgatók részletes ismertetést kaphattak a nyíregyháza-kertvárosi gyülekezet és egyházunk fenntartásában működő diakóniai intézmények működéséről, kérdéseiről és jövőbeni fejlesztési terveiről.

Fabiny Tamás püspök előadása a Protestáns Szakkollégiumban

2019.04.02.

Budapest – 2019. április 1-jén Fabiny Tamás püspök, egyetemi tanár tartott előadást a budapesti Protestáns Szakkollégium népes hallgatóságának. Az alkalmat dr. Lackner Pál, a püspöki tanács titkára, az intézmény evangélikus spirituálisa szervezte az úgynevezett egyházi óra keretében. Az előadás témája Jézus példabeszédei, azon belül is a tékozló fiú példázatának (Lk 15,11–32) hatástörténeti elemzése volt.

Szívvel és lélekkel gáláztak a miskolci kossuthosok

2019.04.09.

Miskolc – Az óvodások, az általános iskolások és a gimnazisták is bemutatkoztak a miskolci Kossuth harmadik gáláján. Az esemény mottója – „szívvel és lélekkel” – az elsőtől az utolsó percig jól jellemezte a gálát. Nemcsak a diákok szereplésén, hanem a pedagógusok izgatottságán is látszott, hogy

valóban szívüket és lelküket is beleadták a felkészülésbe és az előadásokba. A látványos és változatos programok mintegy három órán keresztül nyűgözték le a nézőközönséget. A gálaest fináléjában 3-tól 18 évesig az összes résztvevő, 227 gyermek közösen állt a színpadra és együtt énekelték a Légy jó mindhalálig című musicalből Az élet szép című dalt. A pedagógusok és a diákok több hónapnyi közös munkájának eredménye kelt életre, és ismét bebizonyosodott a miskolci Kossuth szemlélete: minden gyermek tehetséges valamiben.

Merényletek Srí Lankán – A nyíregyházi Kossuth gimnázium végzősei is csatlakoztak az evangélikusok gyűjtéséhez

2019.05.06.

Nyíregyháza – A nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium végzősei is csatlakoztak a Magyarországi Evangélikus Egyház által a srí lankai terror-támadások áldozatait és családtagjait javára indított pénzgyűjtéshez. A nyírségi megyeszékhely evangélikus templomában megtartott pénteki ballagáson a három végzős osztály több mint nyolcvan diákja közül többen viseltek „I help Srí Lanka” feliratú kítűzőt. Ezzel azt vállalták, hogy a ballagáson a virágra és egyéb kiegészítő ajándékokra szánt pénzt – az osztályok közös döntése, illetve egyéni megfontolás alapján – felajánlják a robbantások miatt nehéz helyzetbe került családok megsegítésére. A ballagáson bárki tehetett pénzt a templomban elhelyezett gyűjtőládába a srí lankaiak javára.

Ismét több száz egyházi középiskolás járt a miskolci egyetemen

2019.06.03.

Miskolc – 2019. május 31-én, pénteken ismét Ökumenikus Pünkösdi Nyílt Napot rendeztek a Miskolci Egyetemen. Itt 2003 óta működik az Ökumenikus

Egyetemi Lelkészség, ami négy lelkész (római és görög katolikus, református és evangélikus) munkáját fogja össze. Az egyetem fontosnak tartja, hogy az ide érkező hívő diákok tovább gyakorolhassák vallásukat az egyetemen is, vagy esetleg éppen itt kapcsolódjanak be az egyetemi hitéletbe, ezért rendezte meg évről évre a már hagyományos Ökumenikus Pünkösdi Nyílt Napot.

Az idei nyílt nap résztvevői ezúttal is megtöltötték az egyetem díszauláját. A megnyitó vendége volt dr. Orosz Atanáz görögkatolikus püspök, Pásztor Dániel református püspökhelyettes, Buday Barnabás evangélikus esperes és Fedor Péter, a Fáy András Görögkatolikus Közgazdasági Szakgimnázium igazgatóhelyettese is. Az ökumenikus istentisztelet után kari bemutatók és interaktív programok várták a diákokat.

Megkezdődött a NYEPA

2019.07.02.

Nyíregyháza – 2019. július 1–4. között Nyíregyházán tartotta a Nyári Evangélikus Pedagógus Akadémiát a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának Nevelési és Oktatási Osztálya és az Evangélikus Pedagógiai Intézet. A rendezvény-sorozat mintegy 300, az ország különböző városaiból érkező evangélikus fenntartású intézményben dolgozó pedagógus részvételével zajlott. Az eseményen egyházi és szakmai alkalmak mellett a vendégek megismerkedtek Nyíregyházával és a sóstói látványosságokkal, valamint látogatást tettek

a megye néhány kiemelkedő látványosságánál. A NYEPA célja, hogy az evangélikus oktatási-nevelési hálózat intézményeiben dolgozó pedagógusok olyan közös szakmai és szabadidős élményeket éljenek át, amelyek mellett, hogy képzést nyújtanak, erősítik az összetartozás érzését is.

Megnyitották a tanévet a 30 éve visszakapott Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban

2019.09.02.

Budapest – Az ünnepi alkalmon Fabiny Tamás püspök hirdette Isten ígését, a liturgiában Csepregi András iskolalelkész és Aradi György fasori lelkész szolgált. A diákok ünnepi műsorával színesített alkalmon megáldották az új tanulókat és egy új tanárt is.

„Harminchét év kényszerszünet után, 1989. szeptember 2-án nagy csodáknak lehettünk tanúi: jóra fordította a magyar Sion, azaz az evangélikus egyház sorsát az Úr” – mondta a püspök, aki ezután egy történelmi dokumentumnak számító fényképet mutatott a fiataloknak, amelyen az egykori hitoktatók állnak az oltár előtt. Új kezdet volt ez az iskola életében. A püspök Isten segítségét kérte az istentiszteleten ahhoz, hogy a fasori diákok és tanárok továbbra is az Isten szerinti bölcsesség és az igazság keresésében töltsék mindennapjaikat.

Hálát adtak a 26 éves Emmaus Evangélikus Szeretetotthonért és a 15 éve felszentelt templomért

2019.09.17.

Nyíregyháza – Áldjad, én lelkem, a dicsőség örök királyát! Őnéki mennyei karokkal együtt zengj hálát! – a 2019. szeptember 14-én, szombaton tartott ünnepség elején ezzel az énekkel köszönte meg

a gyülekezet Urunk gondviselését, amellyel segített létrehozni, és az eltelt 26 évben működtetni a nyíregyházi Emmaus Evangélikus Szeretetotthont.

Meghívott vendégként dr. Korányi András egyháztörténész, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspökhelyettese, az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanára tartott áhítatot a bethesdai beteg gyógyításának történetéről, majd előadásában szólt Árpádházi Erzsébetről beszélt, aki főúri származása ellenére vállalta az alázatos, szegény sorsot, hogy a szegények, rászorulóknak megsegítésének ügyét szolgálhassa.

A vasárnap hálaadó ünnepi istentisztelet alkalmával négy lelkész is szolgált: Bozorády Zoltán, Bozorády András, Gerlai Pál lelkészek és Kondor Péter, az Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke, diakóniáért felelős püspök, aki prédikációjában Jézus és a törvénytudó párbeszédét (Lk, 25-37) idézte fel. „Mit tegyek, hogy az örök életet elnyerjem?” – ezt kérdezi a törvénytudó, és Jézus a törvényre emlékezteti a kérdezőt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat.”

3. Egyházkerületi és országos püspöki feladatok

Békességre intett újévi köszöntésében Fabiny Tamás elnök-püspök

2019.01.08.

Budapest – Évnyitó úrvacsorás istentiszteletet tartottak 2019. január 7-én a józsefvárosi evangélikus templomban, a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája, az Evangélikus Országos Gyűjtemény, a püspöki hivatalok, valamint a Luther Kiadó munkatársai számára.

Kertész Botond kántori szolgálata mellett a Pap Kinga Marjatta által vezetett kórus éneke csendült a templomban. A liturgiai szolgálatban Simon Viktória lelkész nő segédkezett, az igét Fabiny Tamás hirdette az év igéje: Törekedj békességre, és kövesd azt! (Zsolt 34,15) alapján.

Médiás tájékoztató

2019.01.16.

Budapest – 2019. január 15-én az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöki hivatala adott otthont az év folyamán rádióban és tévében szolgáló lelkészek számára szervezett felkészítő alkalomnak. Szemerei János püspök áhítata és gondolatai nyitották meg a megbeszélést. Ezután Hafenscher Károly, az Evangélikus Hittudományi Egyetem gyakorlati teológiai tanszékvezetője tartott előadást, majd alkalom nyílt beszélgetni Bényi Ildikó televíziós műsorvezetővel a nyilvános médiaszereplés lehetőségeiről és buktatóiról. Az alkalmat Nagy László lelkész, szerkesztő közvetítésekkel kapcsolatos tájékoztatója zárta.

„Teológia – nem csak teológusoknak” – Ismét volt Luther-konferencia

2019.02.06.

Révfülp – 2019. február 1. estére szinte varázsütésre népesült be az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ. Isó Dorottya háziasszony és Hafenscher Károly igazgató köszöntése és egy gyors bemutatkozás után Fabiny Tamás elnök-püspök ígertanulmányával (Gal 6,11–18) máris a teológia sűrűjébe kerültek a résztvevők. A napzáró imádság előtt Isó Dorottya ismertette Luther a Galata levélhez írt kommentárját. Szombaton az áhítat után Reuss András professzor A hit segélykiáltása címmel az Úrtól tanult imádságról adott elő. „Lutheránusokkal találkoztam, ezért érdekel Luther” – kezdte oldott hangulatú előadását Korzenszky Richárd OSB perjel. Ittész Gábor szólt a reformáció útkereséséről, Bácskai Károly előadása pedig Luther írásmagyarázati elveiről. Az estébe nyúlva J. S. Bach muzsikáját hallgatták a résztvevők. Hafenscher Károly az Esz-dúr prelúdium és fúga elemző meghallgatásával bizonyította, hogy Luther zeneértelmezése a nem szöveges muzsikára is vonatkozik. Vasárnap délelőtt úrvacsorás istentisztelettel fejeződött be a konferencia, melyen Ittész János nyugalmazott püspök Jób 42,1–6 alapján szólt Jób megtéréséről.

beszámolója előtt Fabiny Tamás püspök tartott áhítatot, majd a kuratórium tagjai emlékeztek meg a fiatalon elhunyt lelkészéről. A megemlékezés után a program tavalyi díjazottjai mutatták be, hogy a támogatásnak köszönhetően milyen munkát tudtak elvégezni.

Kétoldalú ökumenikus püspöki találkozó volt Aszódon

2019.02.18.

Aszód – A Magyarországi Evangélikus Egyház Püspöki Tanácsa és a Magyarországi Sajtó jogú Metropolitai Egyház püspökei 2019. február 4-én immár harmadik alkalommal találkoztak. Idén a megbeszélés helyszíne az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium volt, amelynek könyvtárában imádkoztak és beszélgettek az egyházi vezetők. A testvéri és baráti légkörben zajlott beszélgetésben a püspökök áttekintették az egyházaik működésében mutatkozó hasonlóságokat és különbségeket, illetve kitértek az ökumenikus kapcsolatokra és az egyes intézmények működésének kérdéseire is. Erre vonatkozóan közös nyilatkozatot is megfogalmaztak. Az ökumenikus püspöki találkozót úti áldás zárta.

48 Egy örökség ápolása – Andorka Eszter Program

2019.02.18.

Budapest – Sajtótájékoztatóval egybekötött megemlékezést tartott az Andorka Eszter Program kuratóriuma 2019. február 14-én a Magyarországi Evangélikus Egyház országos székházának templomában. A program tavalyi nyertes projektjeinek

Hazánkban járt Antje Jackelén svéd érsek

2019.04.01.

Budapest – A budapesti Svéd Nagykövetség meghívására hazánkba érkezett a Svéd Evangélikus Egyház érseke, Antje Jackelén. Érkezésének napján, 2019. március 29-én a Magyarországi Evangélikus Egyház vendégeként ellátogatott az Evangélikus Országos Múzeumba, ahol Fabiny Tamás elnökpüspök vezetésével megtekintette a tárlatot és annak becses kincsét, Luther Márton végrendeletét. Délután az Evangélikus Hittudományi Egyetemen teológiai szimpóziumra került sor, ahol Csepregi Zoltán rektor köszöntője után Fabiny Tamás püspök, Antje Jackelén érsekasszony és Fábri György egyházkerületi felügyelő is tartott előadást, melyek után hozzászólásra is volt lehetőség. Az eszmecsere közös imádsággal ért véget, amit aztán fogadás követett.

Északi teológusok a püspöki hivatalban

2019.04.08.

Budapest – Az egyházkerület vezetősége fontosnak tartja, hogy élő kapcsolata legyen a kerület teológushallgatóival. Ennek jegyében hívta Fabiny Tamás püspök az északi püspöki hivatalba a II–V. évfolyamos lelkészhallgatókat (az elsősök és a hatodévesek hagyományosan egyéb alkalmakkor látogat-

nak el hozzá). Az esemény a püspök áhítatával vette kezdetét, a lelki ráhangolódás megalapozta a bizalmas légkör kialakulását. A többórás együttlét, beszélgetés során olyan fontos témákat érintettek, mint az egyházkép, saját gyülekezet, eddigi szupplikációs tapasztalatok, hospitálások és a mindennapi szolgálat. A testvéri együttlét és őszinte hangvételű beszélgetés a hivatásban való megerősödést, a lelkesítő szolgálat örömeinek és nehézségeinek bátor vállalását szolgálta.

Sokakért – Dies Academicus volt az Evangélikus Hittudományi Egyetemen

2019.04.11.

Budapest – 2019. április 10-én tartották meg az Evangélikus Hittudományi Egyetemen az idei év Dies Academicusát, amelyet „Sokakért” címmel ezúttal két jubiláló püspökünk, Fabiny Tamás 60 éves és Szabik Imre 80 éves születésnapjának jegyében tartottak. Közös éneklés és igeolvasás után Gáncs Péter áhítatával indult a nap. Ezután köszöntötte „Imre atyját és Tamás öccsét”, majd rövid exkurzusban elmondta, milyen személyes kapcsolat is fűzi őt a két jubilálóhoz. Az előadások és köszöntők után az EHE oktatói tanulmánykötetnek bemutatására került sor. A Dies Academicus végén Szabó B. András átvette teológiai docensi kinevezését, Simon Z. Attila evangélikus lelkész pedig doktorrá avatták.

A Reformációi Emlékbizottság ülése

2019.04.11.

Budapest – 2019. április 9-én az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöki hivatalában került sor a Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottságának ülésére. Krámer György országos irodaigazgató áhítata után Fabiny Tamás bizottsági elnök adott tájékoztatást aktuális kérdésekről. Elmondta, hogy megjelent a Luther-rajzfilm képregényváltozatának első kötete, az eredeti alkotók

munkája nyomán. Az Evangélikus Budapest projekt állásáról Kertész Botond tartott vetített képes beszámolót. A bizottság megtárgyalta a beérkezett, reformációhoz kapcsolódó tervek támogatásáról szóló igényeket, és döntöttek az országos kórustalálkozók folytatásáról is. Ez az Egyházzenei Bizottság szervezésében 3–5 évente valósul meg úgy, hogy egyházkerületi előválogatók után kerül sor az országos rendezvény lebonyolítására.

Fogvatartottak istentisztelete

2019.04.22.

Budapest – Merjünk elindulni a hit útján, mert a bátorság ezen az úton különösen kifizetődik – mondta Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke húsvétvasárnap Budapesten, a Rózsák terei evangélikus kollégiumban fogvatartottaknak és hozzátartozóiknak tartott istentiszteleten. „Ne engedjünk tehát a csüggedés kísértésének, ne nézzük tehetetlenül a napok, hónapok, évek múlását, hanem legyünk felemelt tekintetű, bátor, Krisztusban és Istenben bízó tanítványok, és akkor velünk is megtörténhet a csoda” – fogalmazott az elnök-püspök. Az istentisztelet után ünnepi ebéden látták vendégül az eltávozáson lévő rabokat és hozzátartozóikat.

Egyeztettek a katolikus, református és evangélikus egyházak vezetői

2019.05.09.

Budapest – Egyetértettek a kormány családtámogatási rendszerével a történelmi egyházak – erősítették meg a katolikus, a református és az evangélikus egyház püspökei 2019. május 8-án Budapesten, a Magyarországi Református Egyház zsinati székházában tartott találkozójukon. A találkozón Erdő Péter bíboros beszámolt a 2020-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus szervezéséről, és a történelmi egyházakképviselői közösen hangsúlyozták a cigánypasztoráció fontosságát a magyar társadalomban. Az egyeztetésen a Magyarországi Evangélikus Egyház képviselőiben Fabiny Tamás elnök-püspök, Kondor Péter püspök, Szemerei János püspök és Krámer György országos irodaigazgató volt jelen.

Tíz éves lett a református egység

2019.05.17.

Debrecen – Tíz évvel ezelőtt, 2009. május 22-én gyűlt össze a debreceni nagytemplomban a Református Alkotmányozó Zsinat, amely kimondta, hogy a Kárpát-medencében működő református egyházak mindnyájan a Magyar Református Egyházhoz tartoznak.

Az ünnepi közös zsinati ülésen Bogárdi Szabó István, a Magyarországi Református Egyház (MRE) zsinatának lelkesi elnöke hirdetett ígét. Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke köszöntőjében azt mondta, „a református egység az egymásra utaltság és a szolidaritás jegyében jött létre”. Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi római katolikus megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKP) köszöntését tolmácsolva az „egység, a szeretet, az összetartozás” jelképének nevezte Debrecent. A közös zsinat résztvevői ünnepi nyilatkozatot fogadtak el, amelyet másnap délelőtt a Református

Nagytemplom előtti téren, a Magyar Református Egység Napjának ünnepélyes megnyitóján ismer-tettek.

Mátyusföldön ülésezett a Magyar Evangélikus Tanácskozó Testület

2019.05.26.

Alsószéli – A mátyusföldi Alsószeliben ülésezett a Magyar Evangélikus Tanácskozó Testület (METT). Az együvé tartozás jegyében megtartott konferencia lehetőséget adott arra, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház egyeztessen a külhoni magyar egyházakkal, az azokat képviselő lelkészekkel, és a problémák elemzését követően beszéljenek a további együttműködési lehetőségekről. A Magyar Evangélikus Tanácskozó Testület egyeztető fórumának levezető elnöke Nagy Olivér, az Alsószéli Evangélikus Egyházközség lelkésze volt. A találkozón részt vett a Magyarországi Evangélikus Egyház teljes püspöki kara, Adorjáni Dezső Zoltán erdélyi evangélikus püspök, valamint hét ország magyar szolgálattevői.

Lezajlott a XI. zsinat harmadik ülészaka

2019.06.03.

Budapest – 2019. május 31-én a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinata ülésezett az Üllői úti székházban. Az ülés áhítattal vette kezdetét, amelyet Asztalos Richárd lelkész, a zsinat jegyzője tartott. A XI. zsinat harmadik ülészaka Abaffy Zoltán zsinati nemlelkészi elnök nyitotta meg. Először a bizottságok jelentései voltak napirenden, majd a költségvetési módosításról szavaztak a tagok, és szó volt a gyülekezetek gazdasági önállósodásának stratégiájáról is. A déli imádságban Fabiny Tamás elnök-püspök a Dunán történt tragikus hajóbalesetben elhunyt dél-koreai turisták és a magyar áldozatok hozzátartozóiért, a gyászolókért imádkozott. Délután többek között megválasztották

az Országos Számvevőszék új elnökét, Horváth Z. Gábort és az Országos Bíróság új jegyzőjét, Gróf Gábort. A zsinat ad hoc bizottságot hozott létre a gyülekezetplántálási program megtárgyalásának előkészítésére. Végül a hitoktatói életpályáról értekezett a zsinat, és Krámer György irodaigazgató beszámolóját is meghallgatták az Üllői úti épület felújításának anyagi kérdéseiről. A zsinati ülés Abaffy Zoltán zárszavával ért véget.

Állásfoglalás az Evangélikus énekeskönyv ügyében

2019.06.07.

Budapest – Az Egyházzenei Bizottság indokoltnak tartja énekeskönyvünk revízióját – harminchét évvel az Evangélikus énekeskönyv megjelenése (1982) és harminc évvel a rendszerváltozás után. Az éneklés megújítása, felfrissítése egyet jelent az istentiszteleti élet felfrissítésével: fogyó létszámú egyházunknak igen nagy szüksége van erre. Egy ilyen gyűjtemény létrehozása összetett és érzékeny folyamat: legalább egy évtizednyi sokrétű munka, de akár ennél több is lehet (addigra énekeskönyvünk félévszázados lesz). Ezért az előkészítést már

most el kell kezdeni egy munkacsoport létrehozásával. Ezzel egyidejűleg törekedni kell arra, hogy a lelkészi karban és gyülekezeteinkben is újra eleven téma legyen a gyülekezeti éneklés ügye. Az Egyházzenei Bizottság tagjai szakmai tudásukkal készséggel támogatják ezt a munkát – helyezték az egyházvezetés és egyházunk népének szívére a szakemberek.

„Követlek, akárhová mégy!?” – Lelkészkonferencia Északon

2019.09.04.

Balatonszárszó – A „Követlek, akárhová mégy” (Lk 9,57) lukácsi igeszakasz volt a mottója idén a 2019. augusztus 28. és 30. között megrendezett Északi Evangélikus Egyházkerületi munkaévközdő lelkésztalálkozónak, amelynek lelki vezetője idén is Johann Gyula lelkész volt. A konferencia első napja Siba Balázs előadásával indult, amelyben a református lelkész kutatás interjújain keresztül identitásokról, motivációkról, különböző életszakaszokban felbukkanó elakadásokról, krízisekről kaptak áttekintést a résztvevők. A második napon három csoportra osztva, mintegy három állomáson volt alkalom beszélgetni azokról a hiányzó támaszokról, fejlesztésre szoruló kompetenciákról, amelyek most a lelkészi életpályamodell (LÉM) pilléreiként köszönnek vissza. Az áhítatokat Máté evangéliuma 10. fejezetének verseire fűzte fel Keczkó Pál, Pethő-Udvardi Andrea és Cserhátiné Szabó Izabella, a záró istentiszteleten e fejezet utolsó szakasza alapján hirdette az ígét dr. Fabiny Tamás püspök.

52

Első a család – III. Budapesti Demográfiai Csúcson a népesedési kihívásokról tárgyaltak

2019.09.05.

Budapest – A III. Budapesti Demográfiai Csúcst 2019. szeptember 4-én és 5-én rendezték meg a Várkert Bazárban. A konferencia kezdetén négy

egyházi vezető, Erdő Péter római katolikus bíboros, Steinbach József, a Magyarországi Református Egyház Dunántúli Református Egyházkerületének püspöke, Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke és Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezető rabbija áldotta meg a demográfiai csúcst résztvevőt. A kétnapos nemzetközi konferencián politikusok, tudósok, egyházi vezetők és közszereplők tartottak előadásokat, és cseréltek tapasztalatot a demográfiai kihívásokról.

Roma felzárkóztatási program egyházi közreműködéssel

2019.09.10.

Tiszabura – Magyarország Kormánya Felzárkózó települések néven olyan programot indított, amely a 300 leghátrányosabb falu vagy város fejlesztését szolgálja, különös tekintettel a roma lakosság körülményeinek javítására. A Vecsei Miklós miniszteri biztos által koordinált programban kiemelten számítanak az egyházak és az egyházi segélyszervezetek közreműködésére. Az első harminc településen induló munka bemutatására 2019. augusztus 27-én Tiszaburán került sor, egyebek mellett Pintér Sándor (BM) és Kásler Miklós (EMMI) miniszterek, Langerné Victor Katalin helyettes államtitkár és Vecsei Miklós miniszteri biztos részvételével.

Az egyházakat Szócska A. Ábel, a nyíregyházi görögkatolikus egyházmegye püspöke, valamint Fabiny Tamás, a Magyarország Evangélikus Egyház elnök-püspöke képviselték. Erdemi evangélikus jelenlét a mostani 30 település közül leginkább Csenyétén és Toldon van, de a kormány részéről határozott szándék mutatkozik arra, hogy számos további településen is együttműködjenek a Magyarországi Evangélikus Egyházzal.

Aláírták a varsói nyilatkozatot

2019.09.17.

Varsó – 2019. szeptember 17-én írták alá Varsóban a V4-ek evangélikus egyházai azt a közös nyilatkozatot, amelyben napjaink kihívásaira reagálva célul tűzik ki, hogy a jövőben szorosabbra fűzik kapcsolatukat, és a Lutheránus Világszövetségen (LVSZ) belül kiemelten kezelik a közép-kelet-európai régió együttműködését. Az aláíró egyházak képviselői elhatározták, hogy a következő LVSZ-nagygyűlésre is készülve ezentúl évente találkoznak. A következő ülés 2020. októberében lesz Brnóban, Csehországban. A Magyarországi Evangélikus Egyház részéről dr. Fabiny Tamás elnök-püspök írta alá a dokumentumot, az előkészítő ülésen részt vett Pröhle Gergely országos felügyelő és Cselovszkyné dr. Tarr Klára ökumenikus és külügyi osztályvezető.

Vezetőképző Wittenbergben

2019.10.02.

Wittenberg – A Lutheránus Világszövetség minden évben közös felkészülésre, informatív és lelki együttlétre invitálja az evangélikus egyházak frissen megválasztott vezetőit. A résztvevők megismerkednek a Világszövetség genfi központjával, majd a reformáció bölcsőjében, Wittenbergben mélyednek el a Biblia és Luther Márton vezetéssel kapcsolatos gondolataiban. Fabiny Tamás püspök (2010–2017 között a Lutheránus Világszövetség közép-kelet-európai régióért felelős alelnöke) idén

második alkalommal kapott felkérést a wittenbergi alkalom vezetésére. A vezetői találkozón ezúttal az Európán kívüli régiók püspökei osztották meg egymással tapasztalataikat.

Amerikai önkéntesek tettek látogatást a püspöki hivatalban

2019.11.06.

Budapest – Hűen a korábbi évek szép hagyományához, Fabiny Tamás püspök idén is az amerikai hálaadás ünnepe előtt látta vendégül az Amerikai Evangélikus Egyház (ELCA) „Fiatalfelnőttek a globális misszióban” (YAGM) programjának magyarországi önkénteseit. Az esemény kezdetén a házigazda köszöntötte a megjelenteket, ezután közös éneklés következett. A püspöki áhítatban a hallgatóság a barátság fontosságáról kapott teológiai és biblikus vezetést. A lelki program után kötetlen beszélgetés következett: a fiatalok néhány mondatban bemutakoztak, s a szolgálatban eltöltött eddigi tapasztalataikról számoltak be. Az esemény délelőtti része közös ebéddel zárult.

Az összejövetelen részt vett az önkéntes csapatot vezető Rachel Eskesen lelkész, a YAGM-szervezet közép-európai koordinátora, valamint férje, Zachary Courter lelkész. Egyházunk ökumenikus és külügyi osztályát Balicza Klára képviselte. Nagy Panka, a diakóniai osztály munkatársa röviden számolt be a Pilsen végzett cigánypasztorációról.

Felügyelők országos konferenciája

2019.11.11.

Révfülöp – 2019. november 8. és 10. között a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban gyűltek össze az evangélikus felügyelők. A konferencia a Felelősség – öntevékenység – önazonosság | Mit is jelent ma az „egyetemes papság”? címet viselte. A péntek este Szemerei János nyugati (dunántúli) püspök áhítatával vette kezdetét, majd Pröhle Gergely országos felügyelő egyházunk helyzetéről, a keresztény közösség helyzetéről és a magyar közéletről szólt. Ezután Fabiny Tamás és Győri András Timótheus filmösszeállítása került bemutatásra a Lutheránus Világszövetség 1984-es budapesti gyűléséről és a fasori-gimnázium 1989-es újraindulásáról. Szombat reggel Fabiny Tamás szolgált áhítattal. Az egyetemes papság kérdését feszegette Hafenscher Károly „Papok – egymás számára? Az egyetemes papság elve – legyen inkább gyakorlat...” című előadása is. Ezután következtek a kerületi felügyelők megszólalásai, bemutatkozott a Luther Kiadó, áhítatot tartott Kondor Péter püspök, és szó esett a kenyér lelkeségéről is Horváth-Bolla Zsuzsanna előadásában. Másnap, ítélet vasárnapján, Hafenscher Károly vezetésével úrvacsorás istentisztelettel zárult a konferencia.

Átadták az Ordass- és a Prónay-díjat

2019.11.11.

Budapest – A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium harminc évvel ezelőtti újraindításáról is megemlékeztek a Magyarországi Evangélikus Egyház Márton-napi ünnepségén, 2019. november 10-én. Az alkalmon Ordass Lajos-díjjal tüntették ki Zászkaliczky Péter nyugalmazott lelkészt és Prónay Sándor-díjjal Bence Gábor kántor-karnagyot. Az elismeréseket Fabiny Tamás, az MEE elnök-

püspöke és Pröhle Gergely, az MEE országos felügyelője adta át a Fővárosi Protestáns Kántorátus zenei szolgálatával.

Határon átvívelő egység

2019.11.14–15.

Budapest – A Várkert Bazárban tartotta szokásos ülését a Magyar Diaszpóratanács és a Magyar Állandó Értekezlet. Állami részről Orbán Viktor miniszterelnök, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár volt az esemény házigazdája. A hazai egyházvezetők és a határon túli testvéregyházak vezetői sorában a tanácskozáson részt vett Fabiny Tamás elnök-püspök. A határon túli kérdésben az állami és egyházi felelősségvállalás koordinálása mellett az esemény kiemelt hozadéka az egyházi képviselők közti személyes kapcsolat-tartás és információmegosztás.

A hivatalos ülésnapok lezárásaként az egyházak képviselői közösen szurkoltak a vadonatúj Puskás Arénában megrendezett Magyarország–Uruguay futballmérkőzésen.

Tartalmas együttlét – Közgyűlés Északon

2019.11.19.

Budapest – Az Északi Evangélikus Egyházkerület őszi közgyűlése 2019. november 15-én ülésezett a püspöki hivatalban. Kovács László Attila nyíregyházi lelkész a nap útmutatói igéi alapján tartott áhítatában szólt az igehirdetői és a Krisztusról való beszédhez fűződő – tágabb értelemben vett – felelősségről. A konkrét döntést nem igénylő, azonban fontos kérdések sorában először a Magyarországi Evangélikus Egyház és Magyarország Kormánya között kötendő megállapodás előkészületei-

ről, a szerződés kerületi vonatkozásairól hangzott el püspöki tájékoztatás. Fábri György felügyelő a gyülekezeti öngondoskodásról adott tájékoztatást, majd hangsúlyos felszólítás hangzott el az egyházkerületben 2011. január 1. óta kötelezően használatos digitális szolgálati napló (DSzN) adatainak frissítésére. A lelkészutánpótlás támogatásához kapcsolódóan határozatot fogadott el a közgyűlés, melynek témája a lelkészjelöltek tanulmányainak, szolgálatra készülésének folyamatos kísérése.

Evangélikus vendégek a keresztény- üldözési konferencián

2019.11.26.

Budapest – 2019. november 26-án tartották a keresztényüldözésről szóló második nemzetközi konferencia megnyitóját, amelyen többek között felszólalt Orbán Viktor, Azbej Tristan és Szijjártó Péter. A politikusok mellett szó kaptak az egyházi vezetők, így egyházunk részéről Fabiny Tamás elnök-püspök mondott beszédet.

A konferencia apropóján érkezett Magyarországra dr. Munib A. Younan nyugalmazott szentföldi és jordániai püspök és felesége, valamint Yonas Yigezu Dibisa, az etiópiai Mekane

Yesus evangélikus egyház elnöke. A hivatalos program előtt a szentföldi püspök és felesége három napot, az etióp egyházelnök pedig fél napot töltött országunkban. A Younan házaspár ellátogatott az aszódi evangélikus gimnáziumba is, hogy megismerjék az ott folyó munkát. Később közösen ellátogattak az Üllői út 24. alatti egyházi központba, ahol megtekintették a Podmaniczky-könyvtárat és Luther Márton végrendeletét.

Reformátori iratok új kiadásban – Megjelent a Konkordiakönyv 4. kötete

2019.11.28.

Budapest – 2019. november 24-én este mutatta be a Luther kiadó a Konkordiakönyv – A Magyarországi Evangélikus Egyház hitvallási iratai sorozat 4. kötetét (Schmalkaldeni cikkek, Értekezés a pápa hatalmáról és elsőbbségéről, Kis káté, Nagy káté), melyet Orosz Gábor Viktor egyetemi docens ismertetett. Ezzel a kötetel immár teljessé vált – az 1957-ben csonkán maradt kiadás után – hitvallási irataink gyűjteményének a reformátori iratokat felölelő része. Pálffy Miklós (Schmalkaldeni cikkek), Groó Gyula (Értekezés a pápa hatalmáról és elsőbbségéről) és Pröhle Károly (Nagy káté, Kis káté) fordításait Reuss András vetette egybe a 2014-ben megjelent német és latin nyelvű kritikai kiadás szövegével. Az esemény előtt a könyv szerkesztője és bevezető tanulmányának írója, Reuss András professor emeritus tartott előadást „Az egyetemes hitvallások” címmel.

Konkordiakönyv – A Magyarországi Evangélikus Egyház hitvallási iratai 4. (Schmalkaldeni cikkek, Értekezés a pápa hatalmáról és elsőbbségéről, Kis káté, Nagy káté). Szerkesztette Reuss András. Luther Kiadó, Budapest, 2019.

Fabiny Tamás püspök Pozsonyban szolgált

2019.12.13.

Pozsony – Fabiny Tamás püspök december 7-én és 8-án Pozsonyban szolgált szlovák és magyar nyelvű istentiszteleten. A város evangélikus nagytemplomában a szlovák istentiszteleten prédikált. Magyar nyelven elmondott igehirdetésében – amelyet a hívek szlovák fordításban kaptak kézhez – Zakariást és Józsefet, mint két igazi adventi személyiséget mutatta be. Ezt követően a kistemplomban magyar istentiszteleten szolgált. A püspök kifejezésre juttatta azt a szándékát, hogy egyházunk a többi határon túli közösséghez hasonlóan a pozsonyi gyülekezetet is szeretné lelkiileg – és ha szükséges, anyagilag is – támogatni.

4. Egyéb püspöki szolgálatok itthon és külföldön

„A béke lehetséges!” – Fáklyás felvonulást és ökumenikus imádságot tartottak Budapesten

2019.01.02.

Budapest – A béke világnapján, január 1-jén a Sant’Egidio közösség fáklyás felvonulásra és ökumenikus imádságra hívott minden békét kereső, jóakarátú embert Budapesten és Pécsen. Budapesten az Egyetemi templomban tartott imaórán Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mondott beszédet. A budapesti felvonulás a Salkaházi Sára-emléktáblától indult, és az Egyetemi templomnál ért véget ökumenikus imádsággal, amelyen Mohos Gábor esztergom-budapesti segéd-

püspök mondott beszédet, Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke és Aaron Stevens, a Szent Kolumbán skót presbiteriánus egyházközség lelkésze szolgált imádsággal, valamint részt vett Marton Zsolt, a Központi Pápa-nevelő Intézet rektora és két nigériai pap.

Fabiny Tamás könyörgésében felelevenített egy szép emléket keresztapjáról, aki a hatvanas-hetvenes években látogatta a híveket, és ajándékképpen le is fotózta a családokat. Egyszer véletlenül nem tekerte tovább a filmet, és egymásra fényképezett két, egymással haragban lévő családot: olyan volt, mintha átölelték volna haragosaikat. Kérte az Urat, hogy az emberek fel tudják fedezni a kiengesztelődés, a bocsánatkérés, a bocsánatadás csodáját.

Fiatalok történelmi küldetéssel

2019.01.10.

Harminc éve, 1988. december 17-én alakult meg a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség. „Az első civil szervezetek között voltunk, amelyeket a bíróság bejegyzett” – mondta Cserhádi Péter orvos, alapító tag. A nyolcvanas években a hivatalos egyház számára kevésbé volt fontos az ifjúsági munka, a frissen alakult szervezet azonban éppen ezt tűzte a zászlajára. Így bár ellenszélben, de fiatal és lelkes

önkéntesek által nagy erővel tudott a mozgalom a rendszerváltozás fontos evangélikus bástyájává válni.

A Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (Mevisz) önkéntességen alapuló, alulról induló kezdeményezésként született meg. „Történelmi küldetése volt. Felrázta akkor az ifjúsági közösségeket” – fogalmazott a kezdetekre utalva Fabiny Tamás. „Az országos egyház oldaláról érdemes minél jobban odafigyelni a Meviszre” – emelte ki a jövőre tekintve az elnök-püspök – „Lehet, hogy ismét történelmi feladatot láthatna el a szövetség: újraindítani a helyi csoportokat.”

Habsburgok az országos irodában

2019.01.17.

Budapest – Nem mindennapi látogatói voltak január 15-én a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának: Habsburg Károly és testvére, György kereste fel a budapesti Üllői úti épületet. Pröhle Gergely, egyházunk országos felügyelője Fabiny Tamás elnök-püspök és Krámer György országos irodaigazgató jelenlétében vezette végig a vendégeket, az utolsó magyar trónörökös, Habsburg Ottó fiait. A látogatás célja az volt, hogy Habsburg Károly és György megtekintse az épület üresen maradt helyiségeit, mivel ezeket ideiglenesen a Habsburg Ottó Alapítvány bérel ki, amíg a Budavári Palotában rendelkezésre bocsátott irodája el nem készül. Ez idő alatt egyházunk székházában zajlik Habsburg Ottó hagyatékának kezelése. Az egyik terem Mária Dorottya főhercegnő nevét viseli majd, mivel egyházunk sokat köszönhet József főherceg feleségének.

A püspök és a „miniszterelnök” előadása Sztehlo Gáborról

2019.03.11.

Budapest – A Sashalmi Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény nyolcadik

osztályos tanulói Bakonyi Márta osztályfőnök vezetésével Sztehlo Gábor (1909–1974) evangélikus lelkész életét feldolgozó színdarabot készítettek. A felkészüléshez és Sztehlo Gábor életének alaposabb megismeréséhez különleges napot szerveztek, melyen megismerkedhettek a sztehlói életúttal, annak örökségével és üzenetével.

Sztehlo Gábor evangélikus lelkész életéről Fabiny Tamás püspök és Keveházi László nyugalmazott esperes, a Gaudiopolis első miniszterelnöke tartott előadást diákoknak. „Sztehlo Gábor akár milyen korszakban is élt, ő minden esetben a bajba jutottakkal, üldözöttekkel, a társadalom periferiájára szorítottakkal törődött” – fogalmazott Fabiny Tamás.

„Betlehem, Betlehem a te határidba...”

2019.03.21.

Betlehem – Egyházunk több vezetője is tagja volt annak a csoportnak, amely magánúton a Szentföldön járt. Részt vett az utazáson Fabiny Tamás püspök, akit Munter Isaaq, a Betlehemben működő evangélikus gyülekezet lelkésze hívott meg szolgálatra a város szívében álló, német misszionáriusok által a XIX. század végén épült templomba. Az utazást barátai számára megszervező Benczúr László, az Északi Evangélikus Egyházkerület tiszteletbeli

felügyelője és a budakeszi gyülekezet felügyelője elmondta, hogy különösen lélekemelő élmény volt a bibliai helyszíneken (Názáret, a Jordán folyó, Kapernaum, Jerikó, Jeruzsálemben az Olajfák hegye, a Via Dolorosa, a Szent Sír Temploma) a szakértői idegenvezetések mellett átélni a résztvevő lelkészek áhítatát, értő teológiai magyarázatát, és közösen énekelni evangélikus énekeinket.

Keresztül-kasul Európán – Fabiny Tamás evangélikus körképének második kötete

2019.07.23.

Budapest – Az év nyarán jelent meg annak a háromrészes körképnek a második kötete, amelyben Fabiny Tamás összegyűjtötte negyven év termését, a többségében az Evangélikus Életben közölt úti beszámolókat. Ebben a részben Nyugat- és Észak-Európára figyelhetünk, olyan nagy evangélikus közösségekre, mint a bajor vagy a finn egyház, de felkereshetünk olyan meglepő – evangélikus szempontból kicsi – helyeket is, mint például a Luxemburg igazi „multikulti” fővárosában élő magyar protestáns közösség. Aki kézbe veszi a könyvet, hiteles képet nyerhet az Európában élő evangélikusokról, helyzetükről és aktuális problémáikról.

Fabiny Tamás: Testvéreim és a nyár. Körkép a világ evangélikusságáról 2. Luther Kiadó, Budapest.

Csendtől a szóig: gyermekjogi fórum Pannonhalmán

2019.10.16.

Pannonhalma – A gyermekbántalmazásról és a gyermekjogokról tartottak konferenciát a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban október 15-én, ahol bemutatták az intézmény gyermekvédelmi programját és intézkedéseit is. Hortobágyi Cirill főapát köszöntőjében kifejtette, hogy a szimpózium legfontosabb üzenete, hogy az erőszak, a bántalmazás megszüntetése, az átlátható keretek megteremtése szent ügy, amiért képesek összefogni és együttműködni világnézeti kérdésekben másként gondolkodó szervezetek is. Juhász-Laczik Albin bencés szerzetes, a pannonhalmi gimnázium igazgatója vázolta az iskola előző években kiépített gyakorlatát. Több egyházi vezetővel együtt jelen volt az események

Fabiny Tamás elnök-püspök is, aki leszögezte: „Nem lehetünk partnerek az elkövetett bűnök fedezésében, de az alaptalan vádaskodásban sem, hozzáteve, hogy az áldozatokat önértékelésük tönkretétele mellett Isten hiányának megtapasztalásába is belekényszerítjük”. Az előadásokat kerekasztal-beszélgetés és egy színdarab bemutása követte.

A CSENDTŐL A SZÓIG

PANNONHALMI
GYERMEKJOGI SZIMPÓZIUM

Virágültetéssel emlékeztek a holokausztban meggyilkolt másfél millió gyerekre

2019.10.25.

Budapest – Október végén tizenkét ország százezer diákja ültetett virágot a holokausztban meggyilkolt másfél millió gyerek emlékére. A magyar program Virággal az erőszak ellen jelszóval, virágültetéssel indult. Verő Tamás főrabbi, Beer Miklós volt váci megyéspüspök és Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház püspöke a VII. kerületi Herzl téren, a Dohány utcai zsinagóga előtt diákokkal közösen ültettek virágokat. „A közös virágültetés után vidd haza az elültetett krókuszt és

a reményt, hogy egyszercsak mi leszünk többen, akik az életet választjuk az előítélet helyett! – állt a felhívásban. „Figyelmeztessenek a holokauszt emléknap környékén kibomló sárga virágszirmok – hasonlóan a zsidók ruháján bélyegként viselt sárga csillaghoz – az előítélet ostobaságára és aljasságára, és hirdessék, hogy milyen öröm előítéletek nélkül, egymást tisztelve élni.”

Jubileumi adáshoz érkezett a Püspökkenyér

2019.10.31.

Századik adásához érkezett a Püspökkenyér című televíziós beszélgetőműsor. A jubileumi műsort október 27-én, vasárnap sugározta az M5 csatorna. A műsorvezető ezúttal is Fabiny Tamás evangélikus püspök volt, vendégei Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita és Steinbach József református püspök. A jubileumi adásban a három püspök fellelevenítette a kezdeteket, visszatekintettek az elmúlt nyolc év személyes és a műsorra vonatkozó tapasztalataira, változásaira. Szó esett az egyház

és média kapcsolatáról, a megszólalás és megszólítás lehetőségeiről. A Püspökkenyér remek lehetőséget ad arra, hogy közéleti témákra biblikus, keresztény reakciók szülessenek, ugyanakkor személyes életünket foglalkoztató kérdésekre is választ kaphassunk.

Evangélikus püspök ünnepelt együtt a bányászokkal

2019.12.10.

Budapest – Szent Borbála ünnepén, december 4-én az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület szervezésében ünnepi ökumenikus szertartást tartottak a zsúfolásig megtelt Gellért-hegyi Sziklakápolnában, melynek keretében ígét hirdetett dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök, aki már 10. éve ünnepelt a bányászokkal. Az alkalmat követő misén Bőjte Csaba ferences rendi szerzetes prédikált, aki teológiai tanulmányai előtt maga is bányásként dolgozott. Az esemény Fabiny Tamás püspök záró áldása után a bányászhimnusz elénekelésével ért véget.

5.1 Püspöki jelentés 2019

Ők pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban. (ApCsel 2,42)

Az Apostolok cselekedetei elején az ősegyház tevékenységének négy olyan területét határozza meg, amely ma is szolgálatunk lényegéhez tartozik. Ennek alapján tekintem most vázlatosan végig mindazt, amit az 2019-es esztendőben Urunk kegyelméből elvégezhettem.

I. Apostoli tanítás

A tanító egyház legjobb hagyományaihoz méltóan a püspök különleges feladata a tanítás tisztasága fölött való őrökösés. Ennek jegyében magam is igyekszem azon a biblikus-reformátori alapon állni, amely nehéz kérdésekben segít a megállásban. Változatlanul döntő fontosságúnak tartom, hogy az Evangélikus Hittudományi Egyetemen a biblikus oktatás megfelelő súlyt kapjon. Az elmúlt évben személyesen is igyekeztem az ottani munkában erőmhez képest részt vállalni. Az elmúlt évben is külön találkoztam az össze első éves hallgatóval, majd csak az északi kerületiekkel, szolgálatot vállaltam a másoddiplomás lelkészképzés indulása során, és külön lelki nap keretében készültünk együtt az ordinációra. A Reformációi Emlékbizottság elnöke-

ként örömmel nyugtázom, hogy nemcsak a Luther válogatott művei sorozat kiadása folytatódik, de az év során megjelent a Konkordiakönyv 4. kötete is.

A lelkészekkel a sok személyes beszélgetés mellett az LMK-k gyakori meglátogatásával is kapcsolatot tartottam. Nagyon áldott volt a tavaszi országos lelkészkonferencia és az augusztusi kerületi lelkész-találkozó is. Igyekszem külön odafigyelni nyugdíjas lelképásztorainkra és özvegyeikre.

Az elmúlt évben az egyházkerület valamennyi gimnáziumában jártam, illetve előadást tartottam a budapesti Protestáns Szakkollégiumban is.

Az „apostoli tanítás” igényességének fenntartását szolgálta a hagyományos révfülöpi Lutherkonferencia, amelyen előadást tartottam, de ide sorolom a felügyelők országos konferenciáját is, amit 2019-ben Felelősség – öntevékenység – önazonosság címmel tartottunk. Budavári parókusi működéséből pedig a Budavári Szabadegyetem havi alkalmait említem meg ebben az összefüggésben.

Igyekeztem jól élni a teológiai útmutatás lehetőségeivel szélesebb körben is. A Vasárnapi Újság című rádióműsorban tizenkettedik éve adhatok havi tanítást „Lélektől lélekig” címmel, a köztele-

vízióban futó, általam vezetett Püspökkenyér című műsor pedig éppen az elmúlt évben érte el 100. adást.

II. Közösség

Rendszeresen tartunk munkatársi üléseket mind a püspöki hivatalban, mind a budavári gyülekezetben, illetve elnök-püspökként rendszeresen találkozom az országos iroda munkatársaival is. „Más övez fel téged” címmel márciusban Albertiban tartottuk az egyházkerület lelkészeinek és felügyelőinek immár hagyományos találkozóját.

Egyházunkban igyekszünk prioritást adni a sajtómunkának. Most, a koronavírusjárvány idején – amikor ezt a jelentést írom – ismertük fel, hogy adott esetben a virtuális közösségnek is milyen nagy ereje lehet, ha templomi istentiszteleteket és egyéb alkalmakat nem tudunk tartani. Ezért a rádióban és televízióban szolgálók évi rendes szakmai megbeszéléséről a közösség témakörhöz kapcsolódóan számolok be, továbbá mindarról, amit a sajtóbizottságban és a Luther Kiadó körül igyekeztem végezni.

Kiemelt feladatunk az ökumenikus közösség ápolása is. A jól bejáratott imaheti alkalmak mellett fontosak a két- vagy többoldalú egyházvezetői találkozók. Februárban Aszódon külön a görög-katolikus „hierarchák tanácsával” egyeztettünk, májusban pedig a római katolikus és református püspökökkel voltunk együtt. Nagy áldását érzem a pannonhalmi bencésekkel való folyamatos kapcsolattartásnak, de a Keresztény-Zsidó Társaság ügyvezető elnökeként a zsidó testvérekkel is intenzíven együttműködöm.

Nemzetközi evangélikus közegekben is voltak szolgálataim: püspökiktatáson vettem részt Finnországban, Szlovákiában, Szlovéniában és Ausztriában, vendégként nálunk járt Antje Jackelén svéd érsek és Ingeborg Midttømme norvég püspök, Munib Younan korábbi jeruzsálemi püspök, az LVSZ volt elnöke és Yonas Yigezu Dibisa, az LVSZ legnagyobb tagegyházát jelentő etiópai evangélikusok elnök-püspöke. Wittenbergben újonnan megválasztott evangélikus püspököknek tartottam lelkigyakorlatot, továbbá részt vettem varsói és tallinni egyházi találkozókban, valamint a dortmundi Kirchentagon. Tavaly is fogadtam az egyházunkba szolgáló amerikai önkénteseket, akik igen komoly missziói és oktatói munkát végeznek intézményeinkben s gyülekezeteinkben. (A világjárvány következtében a következő tanévben sajnálatos módon szünetel az az egyházunkban már nyolc éve végzett szolgálata.)

A kormánnyal és társadalmi szervezetekkel elsősorban elnök-püspökként tartom a kapcsolatot. 2019 kiemelkedő feladata volt az állammal való szerződés előkészítése. Ettől függetlenül is részt vettem többször olyan állami rendezvényen, amelyen alkalmam volt akár a miniszterelnökkel vagy miniszterekkel is egyeztetni (Corvin-lánc átadása, március 15-i ünnepen az állami kitüntetések átadása, nemzetközi konferencián való előadás a demográfia, illetve a keresztényüldözés témájában, részvétel a Diaszpóratanács és a Magyar Állandó Értekezlet munkájában, hagyományos adventi ebéd a Sándor-palotában). Többször személyesen egyeztettem Semjén Zsolt miniszterelnökhelyettesel, Gulyás Gergely, Kásler Miklós és Pintér Sándor miniszterekkel, Karácsony Gergely főpolgármesterrel és számos kerületi és városi polgármesterrel.

Változatlanul szívügyem a határon túli magyarokkal való közösség ápolása. A mátyusföldi Alsószeliben tartottuk a Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testületének éves ülését, de szolgáltam a pozsonyi magyar gyülekezetben is.

A szélesebb értelemben vett közösség ápolásához a kulturális élet szereplőivel való találkozásokat sorolom. Jó lehetőséget kínáltak erre az Asztali beszélgetések és a Budavári Evangélikus Szabadegyetem alkalmi, koncertek, könyvbemutatók és hasonlók.

III. A kenyér megtörése

A „kenyér megtörése” első jelentése az eucharisztikus közösség. 2019-ben készítettük elő az úrvacsora évét, és nagyon szép terveket fogalmaztunk meg. Arra akkor még senki nem számított, hogy majd éppen ebben az esztendőben lesz komoly akadályunk annak, hogy rendszeresen és komoly átéléssel éljünk ezzel a szentséggel. Visszaemlékezve istentiszteleti, beteglátogatás során végzett, konferenciái és egyéb úrvacsorai alkalmakra, még inkább ébren tartjuk azt a vágyat, hogy amikor majd újra lehetőségünk lesz, akkor, ha lehet, még jobban becsüljük meg az euchariszticiát.

A kifejezés szélesebb értelme azonban diakóniai tartalmú, az „oszd meg kenyeret az éhezővel” bibliai ige jegyében. 2019-ben számos szép alkalom volt a felebaráti szeretetmegélésre és az elesettek melletti kiállásra.

„A béke lehetséges!” mottóval már az év legelején részt vettem a Szent Egyed közösség fáklyás felvonulásán. Ugyancsak velük imádkoztam a roma holokauszt és a cigányok elleni sorozatgyilkosság áldozataiért és az üldözött keresztényekért. Tavaly

izmosodott meg az Andorka Eszter Program, amelynek keretében a tragikus sorsú lelkészünk emlékét is ápolva karitatív és szociális projekteket támogattunk pályázatok nyomán. Húsvétkor fogvartartottaknak és családtagjainak tartottam istentiszteletet. Szeptemberben Tiszaburán részt vettem a roma felzárkóztatási program országos elindításán. Októberben előadással szolgáltam Pannónhalmán egy gyermekbántalmazással foglalkozó fontos konferencián. Decemberben részt vettem és ige hirdetéssel szolgáltam a Mevisz Bárka adventi napján. Év közben sokféle módon részt vettem az Ökumenikus Segélyszervezet munkájában.

Korábbi látogatásaink nyomán ápoltam a kapcsolatot azokkal a keresztény családokkal, akiknek Észak-Irakba való hazatérését egyházunk anyagilag is támogatta, illetve figyelemmel kísértem az igen nehéz körülmények között élő nigériai evangélikusok sorsát. Örülök, hogy őket is – az illetékes államtitkársággal együtt – támogatni tudtuk.

IV. Imádkozás

Természetesnek tartom az „ora et labora” gyakorlatát. Szolgálatunk igazi erőforrása az imádság, ahogy az egyéni elcsendesedésnek és a közös imádkozásnak is megvan a jelentősége. Nagyszerű dolog szolgatársakkal, testvérekkel, munkatársakkal közösen imádkozni.

Fontosnak érzem, hogy a püspököknek is van gyülekezete, jóllehet ott nem tölthet el annyi időt, amennyit szíve szerint szeretne. A rendszeres gyülekezetlátogatások persze sok mindenért kárpótolnak. Jó egy-egy hivatali beszélgetést és tanácskozást is imádsággal, akár imaközösséggel keretezni.

Közeliért és távoliért egyaránt imádkozhatunk. Közvetlen családtagjainkért és távoli testvéreikért. Január harmadik hetében szolgáltam az egyetemes imahét megnyitóján és számos hét-

közi alkalmán. Rendszeresen imádkozunk testvéregyházainkért Norvégiában, Olaszországban, az Egyesült Államokban és máshol. Így 2019-ben egyebek mellett megemlékeztünk a srí lankai merénylet érintettjeiről áprilisban és a dunai hajóbaleset áldozatairól májusban. Októberben a Teremtés hete nyitó istentiszteletén szolgáltam a Bécsi kapu téren. Ugyanebben a hónapban virágültetéssel és közös imával emlékeztünk meg a holokauszt idején meggyilkolt másfél millió gyermekről. Decemberben a Gellért hegyi Sziklatemplom hagyományos bányásznap iomaóráján vettem részt, közösen szolgálva Bőjte Csabával. Az év során közel negyvenszer szolgáltam a Kossuth rádió „Napi ima” című műsorában kora reggeli könyörgéssel.

A lelki töltekezésnek különleges szép lehetősége volt az, amikor márciusban többedmagammal a Szentföldön járhattam. Együtt imádkozhattunk a Genezáreti tónál, a Holt tengernél vagy éppen Jeruzsálemben, és ígét hirdethettem a betlehemi evangélikus templomban.

Legyen áldott az Úr, aki 2019-ben is megadta a szolgálat lehetőségét az apostoli tanítás, a közösség, a kenyér megtörése és az imádság megélése jegyében. Hálát adok egyházkerületünk gyülekezeteiért és intézményeiért, az azokban szolgálókért. Köszönöm Cserhátiné Szabó Izabella püspökhelyettes, Fábri György egyházkerületi felügyelő (országos szinten Prőhle Gergely országos felügyelő), az egyházmegyei elnökségek, Szlaukó-Bobál Orsolya missziói lelkész, Krámer György országos irodaigazgató és munkatársai támogatását, a közös szolgálatot. Különösen is hálás vagyok közvetlen munkatársaimnak a püspöki hivatalban.

Erős vár a mi Istenünk!

Budapest, 2020. május 25.

Dr. Fabiny Tamás püspök

5.2 Püspöki szolgálatok 2019-ben

Összesítés

Kategória	Alkalmak száma
Más kategóriába nem sorolható tevékenységek	23
Fórum, kerekasztal, konferencia, egyetemi előadás, bemutató	28
Missziói nap, közgyűlés, lelkészkonferencia, hivatásgondozás, ET, LMK, MET, találkozó, ordinációs előkészítő, parókusi alkalmassági vizsga stb.	19
Esküvői, temetési és keresztelési alkalmon részvétel és szolgálat	10
Megnyitó, avatás, díjkiosztó, karácsony, búcsúztatás, megemlékezés	16
Istentisztelet, áhítat, prédikáció, liturgikus szolgálat	37
Lelkészek személyes és szolgálati ügyei, egyéb lelkigondozói beszélgetések, látogatások	89
Hivatali munkatársak, gyülekezeti, egyházmegyei, kerületi, országos és nemzetközi ügyek, kormányzati és médiakapcsolatok, intézmények, személyi kérdések, projektek, pályázatok, rendezvények, események, egyéni megkeresések	85
Interjú, TV-/rádiófelvétel, sajtótájékoztató, fotózás	32
Politikusokkal, egyházvezetőkkel, külföldi partnerekkel, külföldi önkéntesekkel, teológushallgatókkal, diákokkal	58
LVSZ, PÜT, OE, OP, EHE, zsinat, elnökség, bizottságok, eseti stb.	59
Iktatás, szentelés, átadás, évnyitó, évforduló, búcsúistentisztelet	30

Meglátogatott gyülekezetek az Északi Evangélikus Egyházkerületben (23)		
Arnót	Iklad	Nagycserkesz
Aszód	Irsa	Nyíregyháza
Budavár	Kelenföld	Salgótarján
Cegléd	Kistarcsa	Szolnok
Dabas-Gyón	Kölcse	Vác
Debrecen	Legénd	Vácegres
Hatvan	Mátraszentistván	Vanyarc
Hévízgyörk	Monor	

További meglátogatott gyülekezetek (3)		
Balatonszárszó	Budapest-Fasor	Révfülöp

Meglátogatott intézmények (7)		
Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium	Evangélikus Országos Múzeum	Luther Kollégium
Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium	Fébé Evangélikus Diakonissza Anyaház	
Evangélikus Hittudományi Egyetem	Luther Kiadó	

Többnapos utak (10)		
Napok száma	Helyszín	Program
2	Helsinki	Kaisamari Hintikka püspök iktatása
2	Zólyom	Szlovák püspökiktatás
2	Alsószeli	Magyar Evangélikus Tanácskozó Testület
6	Dortmund	Kirchentag
7	Illyefalva	Koinónia tábor
3	Balatonszárszó	Munkaévkezdő lelkészkonferencia
2	Wittenberg	LVSZ RoNEL
2	Varsó	LVSZ kelet-közép-európai egyházvezetői találkozó
3	Tallinn	LVSZ közép- és kelet-európai vezetői találkozó
2	Pozsony	Istentisztelet a magyar és szlovák gyülekezetben

Részletes naptár

Rövidítések a naptárban	
BESZ	Budavári Evangélikus Szabadegyetem
EDOT	Evangélikus Diákkórusok Országos Találkozója
EHE	Evangélikus Hittudományi Egyetem
ELCA	Evangelical Lutheran Church in America
EOM	Evangélikus Országos Múzeum
ÉPH	Északi püspöki hivatal
KZST	Keresztény-Zsidó Társaság
LMK	Lelkészi munkaközösség
LVSZ	Lutheránus Világszövetség
MEE	Magyarországi Evangélikus Egyház
MEÖT	Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa
MET	Megyei elnökségek tanácsa
METT	Magyar Evangélikus Tanácskozó Testület
OLMK	Országos Lelkészi Munkaközösség
OP	Országos Presbitérium
PÜT	Püspöki Tanács
YAGM	Young Adults in Global Mission

Január		
7	ÉPH	Nagy László TV-felvétel
7	Külső helyszín	Stratégiai ebéd
7	Üllői út 24.	Újévi istentisztelet
8	ÉPH	Ararát munkacsoport
8	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
9	ÉPH	Jakab Béla
9	ÉPH	Budai LMK
10	ÉPH	Bence Áron
11	ÉPH	Antal Bálint
14	Budavár	BESZ Ifj. Bibó István
14	MTVA	Püspökkenyér
14	ÉPH	Evangélikus kórházprojekt
15	Üllői út 24.	Habsburg György és Károly
15	ÉPH	Rádiós és televíziós istentiszteleteken szolgáló lelkészek tájékoztatója
15	ÉPH	Lovass Tibor
15	Báthory u.	Azbej Trisztán
15	ÉPH	Kőhádi Dóra
16	Telefonon	Solus Radio interjú
16	EHE	Felvételiztetés másoddiplomás lelkészképzésben

16	Anyaház kápolna	Majoros Erzsébet diakonissza búcsúztatása
16	Budavár	Budavári munkatársi
17	ÉPH	Bán István
17	ÉPH	Boda Zsuzsa
17	ÉPH	Cselovszkyné dr. Tarr Klára
17	ÉPH	Szlaukó Orsolya
18	ÉPH	Kókai-Nagy Viktor
18	Üllői út 24.	Zsinati elnökség és országos elnökség együttes ülése
18	MTVA	Kossuth Rádió - Vasárnapi újság
20	Deák téri templom	Ökumenikus imahét nyitóistentisztelete
20	Budavár	Istentisztelet
20	Budagyöngye	Istentisztelet
21	UNHCR rezidencia	UNHCR újévi fogadás
22	ÉPH	Bácsi Réka
22	Külső helyszín	Gonda László munkaebéd
22	ÉPH	Madocsai Miklós
23	Szent Anna templom	Ökumenikus imaheti szolgálat
23	ÉPH	Takács Edit
23	ÉPH	Nagy Zoltán
30	Üllői út 24.	1%-os kampány megbeszélés
30	EHE	Hatodéves konzultáció
31	ÉPH	Bruckner Beáta
31	ÉPH	Külügyi megbeszélés
31	ÉPH	Bajor ösztöndíjas és Noora Mattila finn ösztöndíjas
Február		
1	Révfülöp	Luther-konferencia
1	Üllői út 24.	Egyházzenei bizottság alakuló ülése
1	ÉPH	Vancsai József
3	Budavár	Istentisztelet
3	Budagyöngye	Istentisztelet
4	Aszód	Görögkatolikus–evangélikus püspöki találkozó
4	Aszód	PÜT
5	ÉPH	Nagy László felvétel
6	Nyugdíjas lelkészotthon	Megemlékezés Vali néniről
7	Üllői út 24.	OP
7	Üllői út 24.	OP előkészítése + 1%
8	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
8	EHE kápolna	Másoddiplomás lelkész specializáció félévkezdő áhítata
9	Espoo	Kaisamari Hintikka püspöktatása
11	Budavár	BESZ Kamarás István
11	MTVA	Püspökkenyér
11	ÉPH	Keczkó Pál

11	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
11	ÉPH	Lackner Pál
11	ÉPH	Komáromi Benedek
12	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
13	ÉPH	Antal Klára
13	ÉPH	Fendler Judit
14	Budavár	Szebik Imre könyvbemutató
14	ÉPH	Andorka Eszter program sajtóeseménye
14	Üllői út 24.	Sajtóbizottság alakuló ülése
14	Üllői út 24.	Szerkesztőség bejárása Lovass Tiborral
14	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
16	Péteri	dr. Foltin Brunó temetése
17	Dabas–Gyón	Előadás az üldözött keresztényekről
18	ÉPH	Erdélyi Csaba és Vári Krisztina
18	ÉPH	Egyházkerületi nap megbeszélés
18	ÉPH	Vác Ágoston András
18	ÉPH	Ifj. Harmati Béla
18	ÉPH	Id. Cserháti Sándor
19	Deák tér	Esperesi tanács
19	ÉPH	Evangélikus kórház megbeszélés
20	ÉPH	Miskolci megbeszélés
20	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
22	Üllői út 24.	Zsinat
24	Angyalföldi ev. templom	László Julianna Éva keresztelője
25	Terror Háza	A kommunizmus áldozatainak emléknapja
25	ÉPH	Mizsák Márta
25	ÉPH	Napi ima felvétele Nagy László
25	ÉPH	Huzián Orsolya interjú
27	ÉPH	Kónya Imre
27	ÉPH	Keczkó Pál – nagybörzsönyi helyzet
Március		
1	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
2	Zólyom	Szlovák püspökiktatás
4	ÉPH	Blázy Árpádné Márta
4	ÉPH	Kovács Eleonóra
5	Üllői út 24.	Sajtóbizottság
5	Üllői út 24.	Elnökségi
6	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
7	ÉPH	Huzián Orsolya, Veres Csenge
7	ÉPH	Pócze István
8	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
8	Thököly utca 13.	Sztechlo-előadás

10	Budavár	Frank Coppania
10	Budavár	Budavár istentisztelet
10	Budagyöngye	Budagyöngye istentisztelet
11	Puskin utca	PÜT
11	MTVA	Püspökkenyér
11	ÉPH	Alexander Faludy
12	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
13	EHE	Oktatói megbeszélés
13	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
21	Üllői út 24.	OP stratégiai megbeszélés
23	Roszík Mihály Evangélikus Általános Iskola, Albertirsa	Lelkészek és felügyelők találkozója
25	ÉPH	Magyar Tamás és Paulik Enikő
25	ÉPH	Rosenberger Tamás, Rosenbergné Babka Anna
25	ÉPH	Selmeczi Lajos
26	ÉPH	Csádó Balázs és Jutasiné Klein Kitti
26	ÉPH	MET
26	ÉPH	Keczkó Pál
27	ÉPH	Lelbach Ádám, Pröhle Gergely
27	Vanyarc	Nógrádi LMK
28	PIM	Asztali beszélgetések Röhrig Gézával
28	ÉPH	Pesthidegkúti egyeztetés
29	Eom – EHE	Svéd érsek látogatása
30	Svéd Nagykövetség	Svéd nagykövetségi vacsora
30	Balatonszárszó	Budavári gyülekezeti hétvége - Üldözött keresztények között Irakban - lesz-e béke a Közel-Keleten?
31	Iklad	Vendégszolgálat
Április		
1	Protestáns Szakkollégium	Protestáns Szakkollégium
1	Lakáson	Andrási Andor
1	Külső helyszín	Patai Mihály ebéd
1	ÉPH	Habsburg Eilika Alapítvány kuratóriumi ülése
2	EHE	Boleratzky-kötet bemutatója
3	ÉPH	Horváth-Hegyi Ádám és Dóra
3	Üllői út	OLMK
3	ÉPH	Menczer Tamás államtitkár, Baczoni Dorottya főosztály- vezető, Kovács Endre kabinetfőnök
4	ÉPH	Északi teológusok (I–V. évf.)
4	ÉPH	Johann Gyula
5	Dunakeszi	Egyházkerületi közgyűlés
7	ÉPH	LÉM támogatásigények elbírálása
7	Nagybörzsöny	Hálaadó istentisztelet templomfelújítás után
8	MTVA	Püspökkenyér

8	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
9	ÉPH	Babicz Gyöngyi
9	ÉPH	Gampllett Gábor, Fábri György, Csorba Gábor
9	ÉPH	Reformációi Emlékbizottság
10	Rózsák tere	Teológushallgatók passiója
10	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
10	EHE	Dies Academicus
11	Magyar Nemzeti Múzeum	Görgey-beszélgetés
11	Győr	PÜT
12	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
12	MTVA	Kossuth Rádió Vasárnapi Újság felvétel
12	EOGy	Gyűjteményi ülés
12	Üllői út 24.	Fábri György, Kvancz József
14	Budavár	Istentisztelet
14	Budagyöngye	Istentisztelet
15	Genf	LWF task force
17	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
17	Üllői út 24.	Kecskemétiné Szilvási Zsuzsanna
18	Budavár	Esti lábmosás
18	Üllői út 24.	Istentisztelet
18	MTVA	Zászkaliczky-családról TV-felvétel
19	Pilis	Rádiós istentisztelet
21	Rózsák tere	Istentisztelet és ebéd
21	Budavár	Hajnali istentisztelet
24	ÉPH	Lelkészakadémia választmányi ülés
24	Cinkotai gyülekezeti terem	Felvidéki missziós megbeszélés
25	Lakáson	Értelmiségi kör
25	Üllői út 24.	Elnökségi
25	MTVA	Kossuth Rádió interjú
26	Millenáris park	Luther-képregény bemutatója
27	Kistarcsa	Kerepesi missziói nap, Eszlenyi Ákos kiküldése
27	Esztergom	Búzaszentelő
28	Kelenföld	Komáromi Benedek vizsgaistentisztelete
29	Felsőőr református templom	50 éves EPMSZ-jubileum
30	EHE kápolna	Püspöki kerekasztal
Május		
2	ÉPH	Kelemen Gábor
2	ÉPH	Endreffy Géza
2	Luther Kiadó	Luther Kiadó igazgatótanácsi ülése
2	Ráday utca 28.	Roma szakkollégiumi egyeztetés
3	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
5	Hévízgyörk	Rosenbergné Babka Anna vizsgaistentisztelete

6	MTVA	Püspökkenyér
6	MTVA	Kossuth Rádió Vasárnapi Újság
6	ÉPH	Nagy László Napi ima felvétel
6	ÉPH	Lovass Tibor
6	Balatonszárszó	Országos lelkészkonferencia
7	Balatonszárszó	Püspöki fórum az országos lelkészkonferencián
8	EOM	Könyvbemutató
8	Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatal Missziói Iroda	Ökumenikus PÜT
8	Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatal Missziói Iroda	Püspöki találkozó romastratégia ügyében
8	Ráday u. 28.	Együtt a hit útján - Gyülekezetpedagógiai konferencia és könyvbemutató
9	Ferihegy	Ingeborg püspök érkezése
9	EHE	Piknik
9	ÉPH	Gombkötő Beáta
9	Bartók Béla út 141.	Komáromi Benedek vizsgatanítása
10	Budapest	Városnézés Ingeborg püspökkel
10	Norvég Nagykövetség	Kávészás a norvég nagykövettel
11	Cegléd	Találkozó Veled egyházkerületi nap
12	Arnót	Istentisztelet, Abaffy-ház avatása
13	EHE	Szenátus
13	Üllői út 24.	PÜT
13	Budapest	Ingeborg püspök repülőtérre
13	ÉPH	Találkozó Veled kiértékelése
14	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
15	Üllői út 24.	Hortobágyi Cirill és Dejsics Konrád
15	Üllői út 24.	Értékek arénája
15	Üllői út 24.	Pekka Huokuna, Petri Merenlahti, finn érseklátogatás szervezése
16	Üllői út 24.	OP
17	Debrecen	Református zsinat
19	Deák tér	Fassang-koncert a budakeszi templom javára
19	Soltvadkert	Horváth-Hegyi Ádám vizsgaistentisztelete
20	Lakáson	Boleratzky Lóránd
20	ÉPH	Fábri György
20	ÉPH	Tarr Zoltán, Lőrincz Szabolcs, Fábri György
20	ÉPH	Johann Gyula
21	ÉPH	Bán István
21	ÉPH	Pethő Judit
21	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj

21	ÉPH	Horváth-Hegyi Ádám – Nyáj-kötet képei
22	ÉPH	Gonda László
22	Lakáson	Komáromi Benedek és családja
23	Pannonhalma	Értelmiségi kör
23	ÉPH	Lackner Pál és Pintér Zsuzsanna
23	ÉPH	Andrási Andor, Kádár Zsuzsa
23	ÉPH	Szlaukó Orsolya
23	ÉPH	Csallóközi Zoltán, Rochlitz Bernadett, Prőhle Gergely
24	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
24	Alsószeli	METT
26	Budavár	Németajkú gyülekezet ünnepe
27	EHE	Csepregi Zoltán
27	EHE	Szenátus
28	Vanyarc	Esperesi tanács
29	ÉPH	Boleratzky Eszter
29	ÉPH	Gordon Whitman, Földessy Árpád
31	Üllői út 24.	Zsinat
31	Aszód	25 éves az aszódi gimnázium
Június		
2	Pilis	Kárnyáczi Eszter és Szöllősi István Sándor beiktatása
2	Maglód	Lukács Máté vizsgaistentisztelete
3	MTVA	Zsidó műsorfelvétel pünkösdről
3	MTVA	Püspökkenyér
3	MTVA	Lélektől lélekig
4	ÉPH	Sziráki György
4	Külső helyszín	Antal Bálint munkaebéd
4	Luther Kiadó ó	Testvéreim és a nyáj
5	ÉPH	Szilák-Túri Krisztina
5	ÉPH	Lovass Tibor
5	ÉPH	Gáncs Tamás
5	ÉPH	Horváth-Hegyi Olivér, Keczkó Pál, Pálfi Zoltán, Farkas Sándor
5	ÉPH	Prőhle Gergely, F. Tóth András
6	Svéd Nagykövetség	Svéd nemzeti ünnep
6	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
9	Budavár	Könyvbemutató a pünkösdi fesztivál keretében
9	Budavár	Istentisztelet
9	Budagyöngye	Istentisztelet
11	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
11	ÉPH	Egyházmegyei missziói lelkészek, Szlaukó Orsolya
12	ÉPH	Balog Eszter
12	ÉPH	Ordinációs előkészítő

13	ÉPH	Molnár Lilla
13	ÉPH	Barcsik Zoltán
13	Tihany	Vallásközi konferencia
17	ÉPH	Elnökségi ülés
18	Dortmund	Kirchentag
24	Marczibányi tér	Weöres Sándor est
24	ÉPH	Temetési megbeszélés
24	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
25	EHE	Szenátusi ülés
25	ÉPH	Intézményvezetői teljesítmény-értékelés
26	Luther Kiadó	Testvéreim és a nyáj
27	Üllői út 24.	OP
27	Üllői út 24.	PÜT
28	EHE	Tanévzáró
28	Deák tér	Boleratzky Lóránd temetése
28	ÉPH	LÉM-megbeszélés, péteri gyülekezet
30	Iklad	Babka Anna ordinációja
30	Budavár	Istentisztelet
30	Budagyöngye	Istentisztelet
Július		
1	Nyíregyháza	NYEPA nyitóáhítat
2	Lakáson	Andrási Andor
2	ÉPH	Szabó Imréné Szeles Izabella
4	ÉPH	Solymári Dániel
4	Új köztemető	Keve Lajosné temetése
5	MTVA	Püspökkenyér felvétel
6	Nyíregyháza nagytemplom	Horváth-Hegyi Ádám ordinációja
7	Budavár	Lukács Máté ordinációja
8	ÉPH	Dejsics Konrád
8	ÉPH	Napi ima felvétel
22	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
22	ÉPH	Vecsei Miklós
22	ÉPH	Pintér Sándor
22	ÉPH	Langerné Victor Katalin
23	ÉPH	Szlaukó Orsolya és Bobál Péter
23	ÉPH	Veczán Zoltán és menyasszonya
23	ÉPH	Slezák Bence, Riczinger Péter, Cselovszkyné dr. Tarr Klára
23	ÉPH	Szántó Enikő
24	ÉPH	David Baer
24	ÉPH	Madocsai Miklós
25	EOM	Kirschner Péter és csoportja

25	ÉPH	Grethe Lystad Johnsen és családja
25	MTVA	Lélektől lélekig
25	Illyefalva	Koinónia tábor
Augusztus		
6	ÉPH	Fábri György
11	Salgótarján	Deme Károly búcsúistentisztelete
13	Lakáson	Esterházy Gitta
13	ÉPH	Mekis Ádám
13	ÉPH	Ferenczy Erzsébet
14	ÉPH	Bajor multilaterális találkozó megbeszélése
19	Fasori evangélikus templom	Állami ökumenikus istentisztelet
20	Sándor-palota	Magyar Szent István Rend ünnepélyes átadása
21	ÉPH	Fábri György
22	ÉPH	Székács György, Nagy Norbert, Fábri György, Benkő Ingrid, Krámer György
23	ÉPH	Gonda László
23	ÉPH	Garai Szilvia
23	ÉPH	Intézményvezetői értékelés
24	Vác	Marton Zsolt váci püspök szentelése
25	Budavár	Istentisztelet
25	Budagyöngye	Istentisztelet
26	MTVA	Lélektől lélekig, Püspökkenyér
27	Budavár	Presbiteri ülés
27	Síp utca	MAZSIHISZ munkaebéd
27	Tiszabura	30 település program nyitóünnepsége
28	Balatonszárszó	Munkaévkezdő lelkészkonferencia
Szeptember		
1	Legénd	Orgonaszentelés
2	Fasori Evangélikus Gimnázium	Évnyitó
3	Budavár	Munkaévkezdő presbiteri ülés
3	ÉPH	Legyes Mónika, Kacsanovszki György, Fábri György
5	Várkert Bazár	Nemzetközi demográfiai csúcs
6	Wittenberg	LVSZ RoNEL
8	Vácegres	Istentisztelet
8	Irsa	Tanévnyitó istentisztelet
9	Budavár	BESZ Lackfi János
9	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
9	Budavár	Budavári munkatársi
10	Üllői út 24.	Sajtóbizottsági ülés
10	Balatonszárszó	Esperesi tanács
11	ÉPH	Stifner-Kőhádi Dóra
11	ÉPH	Magyar Ákos

11	ÉPH	Cselovszkyné dr. Tarr Klára
11	ÉPH	Donáth László, Breuer Katalin, Fábri György
12	EOM	Evangelikus–görögkatolikus találkozó
12	Üllői út 24.	Esterházy Gitta, Hubert Gabriella
13	ÉPH	Koltai Zsuzsanna
14	Debrecen	Ünnepi istentisztelet - 130 éves a templom
14	Országház	KÉSZ kongresszus
15	Monor	Ünnepi istentisztelet - 80 éves a templom
16		Konferenciahívás a Luther Kiadó ügyében
16	ÉPH	Győri András
16	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
16	Budavár	Budavári munkatársi
16–17	Varsó	LVSZ kelet-közép-európai egyházvezetői találkozó
18	ÉPH	Értelmiségi kör
18	ÉPH	Johann Gyula
18	ÉPH	Gryllus Dániel
19	Bazilika altemplom	Ugrin Aranka temetése
19	EMMI	Kásler Miklós
20	Nagycserkesz	Vizitáció
20	Nyíregyháza	Megbeszélés
22	Ózd	Ózdi gyülekezet évfordulója
23	Sarepta	Buda Annamária, Gregersen Labossa György, Johann Gyula
23	ÉPH	Krámer György
23	ÉPH	Kovács István és Viola
23	MTVA	Lélektől lélekig, Püspökkenyér
23	Budavár	Budavári munkatársi
24	ÉPH	Nagy László
-24	III. kerület Városháza	Bús Balázs polgármester
24	ÉPH	Balog Eszter
24	ÉPH	Somfai Örs
25	Latitudes Könyvesbolt	Rajzos Biblia bemutatója
25	ÉPH	Dr. Császár Noémi
26	Üllői út 24.	OP
26	Üllői út 24.	Gerlai Pál, Csorba Gábor
27	Nyíregyháza	Hálaadó istentisztelet
27	Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium	Kutatótanári konferencia
29	Budavár	Istentisztelet
29	Budagyöngye	Istentisztelet
30	ÉPH	Mértékadó, Kuzmányi István
30	Budavár	Budavári munkatársi megbeszélés

Október		
1	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
1	Miniszterelnökség	Gulyás Gergely
2	Várkert Bazár	Német egység napja
2	ÉPH	Kórházprojekt
2	Nagybörzsöny	Budai LMK
3	Holokauszt Emlékközpont	HDKE kerekasztal, Ámen c. film beszélgetés
3	ÉPH	Tóth Szilvia
4	Lakáson	Richly Zsolt
4	ÉPH	Réthelyi Orsolya
4	ÉPH	Tollas Éva
4	ÉPH	Lackner Pál
7	ÉPH	Győri András Timóteus
7	Külső helyszín	Gáncs Tamás munkaebéd
7	Budavár	Budavári munkatársi
8	ÉPH	Fábrí György, Hardy Júlia, Réthelyi Orsolya
9	Külső helyszín	Nagy Zoltán
10		Thurnay Béla
11	ÉPH	Liturgiai és ágendaszervező bizottság ülése
13	Bécs	Michael Chalupka püspök iktatása
14	Budavár	BESZ Páll Csilla
14	Üllői út 24.	Ulrich Möller és kísérete
14	ÉPH	MET
14	ÉPH	Soltész Miklós államtitkár
14	Budavár	Budavári munkatársi
15	Pannonhalma	Gyermekjogi konferencia
16	ÉPH	Gonda László
16	ÉPH	Szűcs Anna
17	ÉPH	Barbara Löttsch
17	ÉPH	Józsa Judit
18		Matzon Ákos kiállítása
18	Cinkota	Tollas Dénes temetése
18	EOM	Múzeumlátogatás német csoporttal
18	ÉPH	Páll Csilla és Páll Ferenc
20	Kölcse	Ünnepi hálaadó istentisztelet
21	Abonyi utca	Partnerhilfe ülés
21	MTVA	Lélektől lélekig, Püspökkenyér
21	Budavár	Budavári munkatársi
22	ÉPH	Dr. Katona József
22	ÉPH	Vincze Katalin
23	Zeneakadémia	Ünnepi díszelőadás
24	EOM	Hitvallási iratok 4. bemutató

24	EOM	Michael Hübner
24	a Dohány utca zsinagóga előtti Herzl téren	Krókusz projekt megnyitója
24	Üllői út 24.	Elnökségi ülés
25	Nagytarcsa	Győri András
26	Hatvan	Kocsik Mónika iktatása
27	Budavár	Istentisztelet
27	Budagyöngye	Istentisztelet
28–30	Tallinn	LVSZ CEE leadership meeting
November		
4	ÉPH	Győri András
4	Puskin utca	PÜT
5	ÉPH	Cselovszkyné dr. Tarr Klára, Molnár-Veress Pál
5	ÉPH	YAGM önkéntesek
5	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
6	Budahegyvidék	Egyházmegyei közgyűlés
6	ÉPH	Elsőéves teológusok látogatása
6	Puskás Aréna	Puskás Aréna ökumenikus megáldó eseménye
7	Nagykovácsi	Richly Zsolt
7	ÉPH	Baloghné Ágh Anna, Migléczkine Márta
7	ÉPH	Hulej Emese, Nők Lapja
8	Révfülöp	Film és beszélgetés
8	Külső helyszín	Dr. Patai Mihály ebéd
8	ÉPH	Antal Bálint
8	Révfülöp	Országos felügyelői konferencia
9	Révfülöp	Reggeli áhítat Országos felügyelői konferencia
10	Fasor	Márton-napi rendezvény
11	Budavár	BESZ Márton László
11	Budagyöngye	Bibliaóra
11	ÉPH	Munkatársi megbeszélés
11	ÉPH	Dr. Giró-Szász Áron
11	Budavár	Budavári munkatársi
12	Üllői út 24.	Budakeszi templom koncepcióegyeztetés
12	Üllői út 24.	Lóczy Tibor, Nagy Olivér, Cselovszkyné dr. Tarr Klára
12	Üllői út 24.	Sajtóbizottság
13	ÉPH	Elnökségi ülés
13	Budavári önkormányzat	Naszályi Márta
13	ÉPH	Gáncs Tamás
14	Üllői út 24.	OP
14	Várkert Bazár	Magyar Diaszpóra Tanács
15	Puskás Aréna	Magyarország–Uruguay labdarúgó-mérkőzés
15	ÉPH	Egyházkerületi közgyűlés
15	ÉPH	Hidi Livia és Molnár Miklós

15	Várkert Bazár	Magyar Állandó Értekezlet XVIII. ülés
17	Márvány utca 29.	Budai egyházmegye lelkészi csapatépítő
17	Hévízgyörk	Gyülekezeti hétvége
17	Vác	Váci óvoda 25 éves ünnepség és templomszentelés
18	ÉPH	Hafenscher Károly
18	MTVA	Lélektől lélekig, Püspökkenyér
18	Brightlab Studio	Nők Lapja fotózás
19	Arnót	Esperesi tanács
20	Nemzeti Múzeum	Díszvacsora Habsburg Ottó 107. születésnapján
20	ELTE	Beszélgetés a jogi karon
20	Balatonszárszó	Intézményvezetői konferencia
21	ÉPH	id. Zászkaliczky Pál
21	ÉPH	Molnár Lilla
21	ÉPH	Pethő Tibor, Magyar Hang interjú
21	ÉPH	Külügyi megbeszélés
21	ÉPH	Finnugor lelkésztalálkozó megbeszélés
22	Üllői út 24.	Zsinat
24	Budavár	Istentisztelet
24	Budagyöngye	Istentisztelet
25	Corinthia Hotel	Azbej Tristan és a amerikai nagykövet hálaadásnap vacsorája
25	Üllői út 24.	Yonas Yigezu Dibisa
25	Parlament, Vadászterem	Károli-díj átadó
26	Corinthia Hotel	Nemzetközi Konferencia a Keresztényüldözésről – megnyitó kerekasztal
26	Karmelita kolostor	Kávézás Orbán Viktorral
27	ÉPH	Németh Brigitta és Somogyi András interjú
27	EOM	Yonas Yigezu Dibisa
27	Corinthia Hotel	Nemzetközi Konferencia a Keresztényüldözésről
28	Miskolci Egyetem	Teremavató ünnepség és előadás
28	Corinthia Hotel	Azbej Tristan, Munib Younan
29	ÉPH	Vári Krisztina
30	Szolnok	Adapterház alapköletétele

December

1	Muraszombat	Leon Novak püspök iktatása
2	EHE	Ararát munkacsoport
2	Deák tér	Fábri György
2	ÉPH	Munkatársi búcsúztatás
3	ÉPH	Réthelyi Orsolya
3	Síp utca	KZST elnökségi
3	Üllői	Varga Márta, Pampuch Zoltán
3	Üllői út 24.	Roma Szakkollégiumi Egyesület ülése
3	ÉPH	Napi ima felvétel

4	Sziklatemplom	Szent Borbála napi ünnepség
4	EHE	Ösztöndíjbizottsági megbeszélés
5	Főpolgármesteri Hivatal	Karácsony Gergely
5	ÉPH	Fenyvesi Félix Lajos
6	Rózsák tere	PÜT
6	Rózsák tere	Nyugdíjas lelkesek találkozója
6	Pozsony	Istentisztelet, magyar és szlovák gyülekezetlátogatás
9	Budavár	BESZ Békési Sándor
9	Petőfi Irodalmi Múzeum	Görgey Gábor 90
9	Deák Téri Evangélikus Gimnázium	Reggeli áhítat
10	Budavár	Budavár munkatársi karácsony
10	MEÖT	PRÚSZ vacsora
11	FUGA	Schneller István könyvbemutató
11	MTVA	M1 karácsonyi interjú felvétele
11	MTVA	Király István Dániel rádiós interjú
11	ÉPH	Zalatnay István
12	Üllői út 24-	OP
12	Budapesti Főegyházmegyei Hivatal	Erdő Péter bíboros, találkozó úrvacsora éve kapcsán
13	Külső helyszín	Ambrosius metropolita
13	Üllői út 24.	Bálint István, Karc FM
13	Üllői út 24.	Liturgiai bizottság ülése
15	Mátraszentistván	Istentisztelet
16	Debrecen	„Így jöttem” esték
16	MTVA	Lélektől lélekig, Püspökkenyér
16	ÉPH	Nagy László, Napi ima felvétel
17	Alagsori ebédlő	Luther Kiadó és sajtós karácsony
17	ÉPH	Magyar Hang fotózás
17	ÉPH	Nagy Imola Dóra MTI ünnepi interjú
17	ÉPH	Pecsuk Ottó
18	Sándor-palota	Áder János ünnepi ebéd
18	ÉPH	Hidi Livia és Molnár Miklós
18	ÉPH	Keczkó Pál
19	Külső helyszín	Munkatársi karácsonyi ebéd
19	Üllői út 24.	Üllői úti karácsonyi istentisztelet
20	ÉPH	Solarik Vilmos
22	Budavár	Istentisztelet
22	Budagyöngye	Istentisztelet
24	Budagyöngye	Istentisztelet
25	Budavár	Istentisztelet
25	Budagyöngye	Istentisztelet
28	Külső helyszín	Hanukaesti gyertyagyújtás

5.3 Fabiny Tamás 2019. évi publikációi

I. Saját írások

Evangélikus Élet Égtájéoló

Diakonisszasírató

2019. január 13. (84. évf./ 1–2. szám) 14–15. o.

Akiket más övez fel

2019. február 24.- március 3. (84. évf./ 7–8. szám) 14–15. o.

Betlehem, Betlehem...

2019. április 7–14. (84. évf./13–14. szám) 16–17. o.

Egy püspök emlékezete

2019. május 19. – május 26. (84. évf./ 19–20. szám) 16–17. o.

Mosolygó Péter és derűs Pál

2019. június 30. – július 7. (84. évf./25–26. szám) 16–17. o.

Ida és Vanda példája

2019. augusztus 11–18. (84. évf./ 31–32. szám) 16–17. o.

Isten igéjét nem lehet örökre befalazni

2019. szeptember 22–29. (84. évf./37–38. szám) 16–17. o.

Barátok

2019. november 3–10. (84. évf./43–44. szám) 16–17. o.

Két apa, egy Atya

2019. december 15–22. (84. évf./49–50. szám) 16–17. o.

Evangélikus Élet egyéb

5Móz 10,1 – 11,1 Szeresd az Istent, és tégy, amit akarsz (Igemagyarázat Szentháromság ünnepe utáni 14. vasárnapra)

2019. szeptember 22–29. (84. évf./37–38. szám), A vasárnap igéje rovat

Hervadó vagy hervadhatatlan

2019. november 17–24. (84. évf./45–46. szám), Krónika rovat

Káldy Zoltán gyümölcsöstálja. Szubjektív visszaemlékezés a száz éve született püspökre

2019. április 21–28. (84. évfolyam, 15–16. szám), 41–43. oldal, Múltidéző rovat

Lelkipásztor

Az egyházak szolgálata a mai Európában

2019/3. (94. évf.) 82–86. o.

Igehirdetés dr. Foltin Brúnó temetésén Gal 4,19 alapján

Elhangzott Péteriben, 2019. február 16-án
2019/4. (94. évf.) 139–141. o.

Megerősödés a Krisztushoz tartozás örömeiben – Elnök-püspöki székfoglaló
Elhangzott 2019. február 22-én, a Magyarországi Evangélikus Egyház XI. zsinatának 2. ülészakán 2019/5. (94. évf.) 182–184. o.

Jézus Krisztus keresztje. Bibliatanulmány Gal 6,11–18 alapján

Elhangzott Révfülöpön a Luther-konferencián, 2019. február 1-én
2019/6. (94. évf.) 208–212. o.

Könyvek, könyvrészletek, cikkek

„Így látnak minket – Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök”

Reformátusok Lapja LXIII. évfolyam, 20. szám – 2019. május 19.
47. o.

Churches as Agents for Justice and against Division in Hungary. In: Simone Sinn – Eva Harasta (eds.) *Resisting Exclusion. Global Theological Responses to Populism*. LWF Studies 2019/01. Geneva, 2019. pp. 43–52.

Fabiny, Tamás: Zeitzeugnis – Ungarisch-deutsche Freundschaft

In: Harald Bretschneider – Bernd Oettinghaus (Hrsg.) – *Das Wunder der Freiheit und Einheit / Mit Zeitzegen auf dem Weg der Friedlichen Revolution* 2019. 90–92. o.

Fabiny Tamás: Álom és realitás 1989-2019. *Evangélikus Köznevelés*. XVII. évfolyam 2019/1–2. 8–9. o.

Fabiny Tamás – Kondor Péter – Szemerei János: Ajánlás. Intellektuális bátorság és evangéliumi szemlélet. In: Csepregi Zoltán – Fabiny Tibor – Ittész Gábor – Reuss András: *Luther válogatott művei 4. Felelőség a társadalomért*. Luther Kiadó, Budapest, 2019. 9–10. o.

Baltik Frigyes méltatása (cím nélkül)

In: Bartha István (szerk.). *Isten embere. Tisztelgés Baltik Frigyes püspök emléke előtt születésének 185-dik, halálának 100-dik évfordulóján*. Balassagyarmat, 2019. 3–8. o.

Fabiny Tamás: Hálaadás az újraindulásért

In: Koncz István – Rácz Zoltán – Karászek Mónika (szerk.). *Jubileumi évkönyv 1994-2019*. 25 éves az Aszódi Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kolégium. Aszód, 2019. 6–9. o.

Fabiny Tamás: „Beszéld el fiaidnak...” (köszöntő)
In: Boleratzky Lóránd: *Egyházjog – a lelki egyház szolgálatában. Válogatott egyházjogi tanulmányok*. Budapest, 2019. 11–12. o.

Fabiny Tamás: Keresztény szabadság? Ugye tudja, mit vállal? (válasz a HVG kérdéseire)

In: Tóth Richárd: *Orbán Viktor keresztény szabadsága alaposan feladta a leckét az egyházaknak*
https://hvg.hu/360/20190923_Orban_Viktor_kereszteny_szabadsag_egyhazak_ (Elérés: 2020. január 24.)

Fabiny Tamás: Két „egyházpolgári kezdeményezésről”

Hét Hárs. XVIII. évf, 1-2. szám. 2019. húsvét-pünkösd, 37–43. o.

Fabiny Tamás: A szolidáris ökumené reménye. Köszöntés a Református Egység napján, 2019. május 17-én, Debrecenben

Theologiai Szemle. LXII. évf. (2019) 3. szám, 180–181. o.

Fabiny Tamás: Kívül tágasabb

Theologiai Szemle LXXII évf. (2019) 4. szám 195. o.

Fabiny Tamás: A csendnek csönd az ára

In: Gelencsér Gábor (szerk.) 2019 XXVII/4 *Pannonhalmi Szemle*. Pannonhalmi Főapátság, Pannonhalma, 2019. 145–147. o.

Fabiny Tamás: Hiszek! Segíts a hitetlenségemen!
Mk 9,24

In: *Útmutató 2020*, Luther Kiadó, Budapest, 2019. 5–7. o.

Fabiny Tamás: Mit keresünk, kit keresünk?

Vigilia 12 84. évf. 12. szám, 2019. 897-899. o.

Fabiny Tamás: A „feltámadás nehézségei” A rendszerváltozás és annak következményei a Magyarországi Evangélikus Egyházban

In: Rochlitz Bernadett (szerk.) *Mert nem csak magadnak születél*

Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, Budapest, 2019. 187–196. o.

Fabiny Tamás: Zakariás és József. In: Pecsuk Ottó – Kiss B. Zsuzsanna (szerk.): *Csontjaimba rekesztett tűz. Vallomások a Bibliáról*. Kálvin Kiadó, Budapest, 2019. 89–93. o.

Fabiny Tamás: A csizma, a püspök és a Kaláka
In: *Kaláka 50*, Gryllus Kiadó, Budapest, 2019
(oldalszám nélkül)

Fabiny Tamás: Megérkezett!
Erős Vár - amerikai magyar evangélikusok lapja
2019. december (89. évf./3. szám) 2. o.

Fabiny Tamás: Előszó In: Pap Kinga Marjatta –
Horváth-Hegyi Ádám (szerk.): *Kerületi krónika*
2018. *Életképek a Magyarországi Evangélikus Egy-*
ház Északi Egyházkerületének életéből. MEE-Északi
Evangélikus Egyházkerület, Budapest, 2019 1. o.

Fabiny Tamás: Fűlszöveg (cím nélkül)
In: *Életutam. D. Szebik Imre püspökkel beszélget*
Spangel Péter. Luther Kiadó, Budapest, 2019

Fabiny Tamás: *Testvéreim és a nyáj. Körkép a világ*
evangélikusságáról 2. Nyugat- és Észak-Európa.
Luther Kiadó, Budapest, 2019

Fabiny Tamás: *Testvéreim és a nyáj. Körkép a világ*
evangélikusságáról 3. Európán kívüli régiók. Luther
Kiadó, Budapest, 2019

Fabiny Tamás: Isten-éhség (ajánló) In: Urbán Gyula:
Úrvacsora – verses imakönyv. Luther kiadó, Buda-
pest, 2019 (oldalszám nélkül)

Fabiny Tamás: Asking forgiveness for the depor-
tation of Hungary's Holocaust victims
<https://www.lutheranworld.org/blog/asking-for-giveness-deportation-hungarys-holocaust-victims>

II. Interjúk

„Stúdió is lehet templommá”

Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök, Stein-
bach József dunántúli református püspök; MEÖT
elnöke, Kocsis Fülöp hajdúdorogi görögkatolikus
érsekmetsopolita
Steiner-Kóháti Dorottya készített riportot
Evangélikus Élet, R riport
2019. december 1–8. (84. évf./47–48. szám)
(25–27. oldal)

„Nem lehetünk büntetésben”

Fabiny Tamás evangélikus püspökkel Pethő Tibor
készített interjút
Magyar Hang, interjú 2019. december 20. – 2020.
január 2.
(26–27. oldal)

„Közös nevezőn – Beszélgetés Fabiny Tamás evan-
géliikus püspökkel”

Fabiny Tamás evangélikus püspökkel Baranyai
Béla interjúja
Magyar Kurír, Interjú 2019. október 18.
<https://www.magyarkurir.hu/kultura/kozso-nevezon-beszelgetes-fabiny-tamas-evangelikus-puspokkel> (2020. január 24.)
Nyomtatásban: *Új Ember* 2019. október 20-i
számának Mértékadó mellékletében.

„Az ünnep tart meg minket, és nem fordítva”

Dr. Fabiny Tamás elnök-püspökkel Hulej Emese
készített interjút
Nők Lapja 2019/51–52, 2019. december 17.

5.4 Egyházkerületi felügyelői jelentés 2019/2020

Az „utolsó békeév”?

A gyülekezetépítés, missziós erősödés és a mind több testvéri együttlét – ezek jegyében dolgoztunk elnöktársammal a 2019 tavaszi közgyűlés után. Várakozásokkal telien készültünk a tavaszi alkalomokra csakúgy, mint a gyülekezeti gazdálkodást megújító kezdeményezések folytatására, a LÉM újabb szakaszára is. 2020 márciusa óta azonban új helyzettel kell szembenéznünk, aminek további hatásait most még csak találgathatjuk. Az bizonyos, hogy számos ponton megváltozik egyházi életünk is, de ettől még ne feledkezzünk meg a korábbi hónapok munkájáról sem, hiszen annak eredményeire építhetünk és gyengeségeit is hordozzuk. Jelentésem ehhez azzal igyekszik hozzájárulni, hogy számot ad róla, mit végeztünk az egyházban egyházkerületi és országos szinten, szervezeti-intézményi szempontból 2019-ben.

1. Találkozások

Az év eseményeit rendben tartalmazza összeállításunk, jelentésemben ezek ívét egyházpolitikai szemszögből igyekszem vázolni.

A hagyománnyá vált lelkészek és felügyelők találkozója, amit 2019 márciusában Albertiben rendeztünk, az alapige kulcsszavához igazodva („Felővezve”) a hivatás, szolgálat kérdéseivel né-

zett szembe. Igyekeztünk annak hangsúlyt adni, ami a gyülekezeti jövőképekben az egyházi stratégiából is átszüremlik: az egyetemes papság tanítása jegyében a felügyelők, presbiterek és egyháztagok feladatvállalása, annak teológiai és gyakorlati háttere. Nagy hangsúlyt kapott az ősszel el is indult, új alapokra helyezett gyülekezetimunkatárs-képzés fontossága, tartalma. A gyülekezetek gazdasági önállósodásáról szóló zsinati előterjesztés, aminek készítője voltam, előre vivő beszélgetést indított el.

Bár általában nem szoktuk rá hivatkozni a beszámolóinkban, de lelkiekben és egyházszervezésben is kiemelkedő eseményei az egyházkerületnek a megyei elnökségek találkozói. Az esperes és egyházmegyei felügyelő testvérek megismertetik egymással a hozzájuk tartozó gyülekezetek folyamatait, a kerületi elnökségnek pedig nagy segítséget nyújt a velük való konzultáció a döntéshozatalban.

Így történt ez 2019 márciusában is, amikor a lelkészi szolgálati helyek áttekintése egyben a gyülekezetek életképességét, szervezeti erejüket és a gazdasági jövőjüket is feltárta. A lelkészi kar korfájának az a jellemzője, hogy igen nagy a nyugdíjkorhatárt fél évtizeden belül elérő lelkészek száma, miközben ordináció országosan is ennek csak töredéke, világos jövőt mutat. A helyzetet nehezíti az elszegényedett és elöregedett régiók eltartóképességének csökkenése. A gyülekezet-össze-

vonások, gyülekezeti központok kialakítása, racionalizálások immár nem távlati tervek, hanem az érzékenységeket is figyelembe vevő, de elkerülhetetlen lépések. Ezzel is összefüggésben a gazdasági önállósodás kapcsán az esperesek hangsúlyozták a teológiai–bibliai szempontok szoros együtt járását a pénzügyi–szervezeti kényserrel.

Az egyházkerületi missziói nap ceglédi programja sokunknak kiemelkedő élménye tavalyról. Kiváló szervezés, városi jelenlét, nagy érdeklődés, gazdag programkínálat, nemzetközi részvételi beszélgetések – mindez tartalmas keretül szolgált a legfontosabbhoz, a testvéri találkozások örömehez. Köszönet érte a ceglédi gyülekezetnek, a Dél-Pesti Egyházmegyének, a sok önkéntesnek és a munkát összefogó Szlaucó Orsolya missziói lelkészünknek!

Az áprilisi dunakeszi közgyűlés rendben elvégezte feladatait, amiben fontos volt az igazgatótanácsai és országos bizottsági tagok megválasztása. Hasonlóan hatékonyan dolgozott a novemberi közgyűlés, aminek nagy érdeklődéssel kísért pontja az egyház és a kormány között kötendő általános megállapodás egyházkerületi vonatkozásait érintette. A közgyűlésen vitattuk meg a fegyelmi ügyeket és a szükséges gyülekezeti teendőket.

Egyházkerületi életünk tehát közös munkálkodással zajlott, egymást segítve, egymást tájékoztatva. A közvetlen gyülekezetlátogatásokra többnyire ünnepi alkalmakon került sor, amelyeken megtapasztalhattam a vendégszeretet és nyitottság megannyi jelét, amiért köszönetet mondok e helyt is!

2. Országos egyházpolitikai fejlemények

A 2019-es év kétségkívül legfontosabb egyházpolitikai fejleménye a már említett kormányzati megállapodás előkészítése és véglegesítése volt. Az országos presbitérium és a zsinat több alkalommal is tárgyalta a fő irányokat, amelyek kidolgozásában és a szakértői munka összefogásában meghatározó szerepe volt Prőhle Gergely országos felügyelőnknek. Nem volt vitáktól mentes ez a folyamat. Egyik oldalon sorakoztak az érvek az egyházi szolgálat finanszírozhatósága, a társadalmi-közösségi szerepünk ellátásának jogos igényei mellett, a másik oldalon a féltő aggodalom és biblikus tanítás egyházi függetlenségünk érdekében. Mindezt pedig reflektálnunk kellett a kormány-

zati szándékok és szempontok nyilvánvalóan más, világi logikájára. A végül mindkét fél (zsinat és kormány) által elfogadott megállapodás közepontjába a lelkészek gyülekezeti munkájához szükséges infrastrukturális feltételek javítása (parókiafelújítások), a diakóniai munka, az óvodai hálózatunk kiterjesztése, az evangélikus kórházi fejlesztés és az Evangélikus Hittudományi Egyetem támogatása került. A munka azonban ezzel nem lezárult, hanem elkezdődött: egyértelmű szempontrendszerrel kell felállítanunk a fejlesztések konkrét helyszíneinek meghatározására, a felhasználás ok- és jogszerűségét biztosítanunk kell, és kötelességünk egyházunk népe, a kormány és az egész társadalom előtt a valóban hatékony, a közösség üdvére történt megvalósításról beszámolnunk. Mindebben a gyülekezetek közreműködése elengedhetetlen. De ennél is fontosabb, hogy reménység szerint aktivitásra, cselekvésekre ösztönöz majd ez a forrás a következő tíz évben, nem pedig elkényelmesít, függővé tesz.

Nem csupán szimbolikus, hanem tudatosan gyakorlati döntése volt az országos egyházvezetésnek a kormány-megállapodással párhuzamosan tárgyalni a gyülekezetek gazdasági önállósodásának stratégiáját, amit az OP és a zsinat megbízásából én gondoztam. Ennek legfontosabb szemléleti újdonsága a különféle elemek finanszírozási szempontú azonosítása volt egyházi működésünkben és ennek nyomán annak meghatározása, hogy mi az, amit biblikus alapon és józan önérdemből is magunknak kell fenntartani, saját áldozatvállalásból. Természetesen egy fokozatos, az anyagi realitásokat figyelembe vevő program született – az azonban nagy kérdés, hogy az idei évben váratlanul ránk zuhant válság körülményei miképpen befolyásolják a lehetőségeket. Ennek tisztázása az idei ősz feladata lesz.

Két fontos országos intézmény vezetőjét is megválasztotta az országos presbitérium, nyílt pályázat alapján. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem korábbi vezetőjének, Szabó Lajos professzornak nyugdíjba menetele miatt korábban lejárt a rektorsága. A választás a megelőző évben sikertelen volt, idén sikeres pályázat nyomán Csepregi Zoltán professzor kapott négy évre megbízást. Az EHE új képzési iránnyal is gazdagodik, a fenntartó szorgalmazására diakóniai képzés indul. A Luther Kiadó sokéves gazdálkodási problémáinak strukturális, tehát távlatosan is fenttartható megoldását tűzte ki célul, erre írt ki igazgatói pályázatot az OP. Antall Bálint korábbi gazdasági vezető kinevezésével párhuzamosan igen jelentős támogatásról

döntött a vezető testület, valamint megválasztott az igazgatótanács elnökének. Sajnos, erről a poszt-ról kénytelen voltam lemondani 2019 végén, mivel nem értettem egyet a támogatás-felhasználás mód-jával, az ezzel kapcsolatos fenntartói stratégiával.

3. Gyülekezeteink élete

Országos jelentőségű kezdeményezés egyház-kerületünk sok áldással kísért gyülekezet-erősö-dése, a budakeszi templom építése. A rengeteg imádság, önkéntes munka, híveink adakozása ahhoz volt elég, hogy elinduljon a munka, amit a keresztényüldözés áldozatairól megemlékező tematikához kapcsolódó kellő állami támogatás is kísért az év végével, így az idén reménységünk lehet a befejezés.

Ugyancsak országos keretek kínálnak megoldást Nagycserkesz megerősítésére. Személyesen is találkoztam a gyülekezet presbitériumával meg-yőződhattünk róla, hogy a nehéz helyzet ellenére is van elszánás, hit és akarat a gondok megoldá-sára. Sikerült a kirendelt lelkész helyzetét rendezni, majd nagy örömünkre az állami felzárkóztatási programba is felvették a települést, amelyben az evangélikus gyülekezet is komoly feladatokat, le-hetőségeket kap. Ugyancsak gyülekezeti hatása lehet annak a szervezeti lépésnek, aminek révén összevontuk több diakóniai intézményünket, így Pesthidegkút, Piliscsaba, Dunakeszi, Kistarcsa evangélikus közösségeit koordináltan tudjuk ennek révén is elérni.

Nincs ok elhallgatni ugyanakkor, hogy a fe-szültségekkel is szembe kell néznünk. Ezek között vannak strukturálisak, mint például a már emlí-tett lelkészhiány, a népmozgalmi adatok folytatódó rosszabbodása, a gyülekezeti önállóság erős indo-

kolást igénylő fenntartása olyan helyzetekben, mint például a két diósgyőri gyülekezet. A gyüle-kezet-plántálás eredményessége sem megnyugtató, az átfogó értékelés még előttünk áll. A jó rend megtartása érdekében indított fegyelmi eljárás zárult le jogerősen a Miskolc–Belvárosi Egyház-községben, valamint tényfeltáró vizsgálatot indí-tottunk Csillaghegy és a Gaudiopolis sajtóban is feltűnt ügyei kapcsán. Imádsággal, kellő érzékeny-séggel és felelős határozottsággal kell megolda-nunk ezeket a kérdéseket. Nagyban támaszkod-hatunk ebben kerületi ügyészünk szakszerű, egyben egyházas munkájára.

* * *

Jelentésem a 2019-es évről szól, de a 2020-as év nehéz hónapjaival a hátunk mögött készült. A várat-lan és soha nem tapasztalt helyzetet hozó járvány távolabbi hatása kihasználja meglévő gyengesége-inket és nagyobb erőfeszítésre ösztönöz. Terveinket újra kell gondolnunk, önmagunkat pedig mélyebben kell megvizsgálnunk, mi szükséges ahhoz, hogy még inkább hitben járva folytassuk egyházépítő munkánkat. A Jóisten kegyelme eddig megvédett minket a veszteségek félt mértékétől. Ezzel a Törté-nelem Ura esélyt, lehetőséget adott nekünk arra, hogy az elmúlt hetekben megtapasztalt össze-fogást, egymáshoz fordulást vigyük tovább és le-gyünk egységben követői. Ebben szolgáljunk együtt tovább!

Erős vár a mi Istenünk!

Csömör, 2020. május 26.

Dr. Fábri György egyházkerületi felügyelő

6.1 Személyi változások

Ordináció

Fabiny Tamás püspök 2019. június 30-án Ikladon lelkésszé avatta Rosenbergné Babka Annát.

Fabiny Tamás püspök 2019. július 6-án Nyíregyházán lelkésszé avatta Horváth-Hegyí Ádámot.

Fabiny Tamás püspök 2019. július 7-én Budavárban lelkésszé avatta Lukács Mátét.

Megválasztás

2019. június 2-től Kárnyáczki Eszter és Szöllősi István Sándor a Pilisi Evangélikus Egyházközség megválasztott lelkészei.

2019. október 26-tól Kocsik Mónika a Hatvani Evangélikus Egyházközség megválasztott lelkésze.

Kiküldés

Fabiny Tamás püspök 2019. július 1-től beosztott lelkészi szolgálatra küldte ki Rosenbergné Babka Anna lelkészt a Galgagyörki Evangélikus Egyházközségbe.

Fabiny Tamás püspök 2019. augusztus 6-tól börtönlelkészi szolgálatra küldte ki Simon Viktória lelkészt a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetbe.

Fabiny Tamás püspök 2019. augusztus 15-től beosztott lelkészi szolgálatra küldte ki Horváth-Hegyí Ádám lelkészt a Salgótarjáni Evangélikus Egyházközségbe.

Fabiny Tamás püspök 2019. augusztus 15-től beosztott lelkészi szolgálatra küldte ki Lukács Máté lelkészt a Galgagutai Evangélikus Egyházközségbe és a Nógrádi Egyházmegyébe.

Fabiny Tamás püspök 2019. augusztus 15-től helyettes lelkészi szolgálatra küldte ki Barcsik Zoltán lelkészt a Nagyörzsönyi Evangélikus Egyházközségbe.

Fabiny Tamás püspök 2019. augusztus 15-től intézményi lelkészi szolgálatra küldte ki Kendeh Péter lelkészt a Tessedik Sámuel Evangélikus Szeretetszolgálathoz.

Fabiny Tamás püspök 2019. október 7-től 2020. szeptember 30-ig helyettes lelkészi szolgálatra küldte ki Kovács Erzsébet lelkészt a Nagycserkeszi Evangélikus Egyházközségbe.

Fabiny Tamás püspök 2019. szeptember 1-től 2020. augusztus 31-ig meghosszabbította Balázs Tibor lelkész helyettes lelkészi megbízatását a Sajókazai Evangélikus Egyházközségben.

Fabiny Tamás püspök 2019. november 1-től kórház-lelkészi szolgálatra küldte ki Eslényi Ákos lelkészt a kistarcsai Flór Ferenc Kórházba.

Fabiny Tamás püspök 2019. november 1-től kórház-lelkészi szolgálatra küldte ki Kocsik Mónika lelkészt a hatvani Albert Schweizer Kórházba, a gyöngyösi Bugát Pál Kórházba és a Parádfürdői Kórházba.

Fabiny Tamás püspök 2019. november 1-től kórház-lelkészi szolgálatra küldte ki Simon Viktória lelkészt a budapesti Szent Imre Kórházba.

Fabiny Tamás püspök 2019. november 1-től kórház-lelkészi szolgálatra küldte ki Thuránszky István lelkészt a Dr. Kenessey A. Kórházba.

Fabiny Tamás püspök 2019. november 1-től kórház-lelkészi szolgálatra küldte ki Veperdi Zoltán ny. lelkészt a budapesti Szent János Kórházba és a SOTE Városmajori Szív-és Érgyógyászati Klinikára

Lemondás, felmentés, nyugdíj

Fabiny Tamás püspök 2019. július 1-től felmentette Lindákné János Zsuzsanna lelkészt a Galgagyörki Evangélikus Egyházközségben végzett helyettes lelkészi szolgálata alól.

2019. augusztus 11-én Deme Károly nyugdíjba vonult.

2019. augusztus 16-tól Roszík Gábor nyugdíjba vonult.

2018. december 13-tól Sztojanovics András nyugdíjba vonult.

Gyerekszületés

Gerlai Pál lelkésznek és Gerlai-Nagy Helgának 2019. május 15-én Lilianna nevű gyermeke született.

Rosenbergerné Babka Anna lelkésznek és Rosenberger Tamásnak 2019. szeptember 26-án Máté nevű gyermeke született.

Horváth-Hegyi Olivér lelkésznek és Váraljai Jankának 2019. október 13-án Nátán nevű ötödik gyermeke született.

Bence Áron lelkésznek és Fábry Katalinnak 2019. november 27-én Piroska Ina nevű második gyermeke született.

6.2 Az Északi Egyházkerületben 2019-ben felszentelt lelkészek bemutatása

Horváth-Hegyi Ádám

Horváth-Hegyi Ádámot 2019. július 6-án szentelték lelkésszé a nyíregyházi evangélikus nagytemplomban. Fabiny Tamás, László Virgil és Bozorády Zoltán mellett a lelkész testvérei, Horváth-Hegyi Olivér és Horváth-Hegyi Áron is szolgáltak a liturgiában. Az alapige „Most pedig Istenre bízlak titeket és kegyelme igéjére, akinek van hatalma arra, hogy építsen és örökséget adjon a szentek közösségében” (ApCsel 20,32) volt.

Horváth-Hegyi Ádám 1989. április 26-án született Nyíregyházán, hatgyermekes család legifjabb tagjaként. A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban érettségizett, majd a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán folytatta tanulmányait. Mégis több olyan meghatározó állomás volt az életében, amelyek arra ösztönözték, hogy engednie kell az Úr hívásának és a lelkészi hivatást kell választania. Így másodév után váltott, és 2012-ben az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakára adta be felvételijét.

A képzés ideje alatt lehetősége volt a 2014/2015-ös tanévet ösztöndíjasként az USA-ban töltenie, ahol a columbusi (Ohio) Trinity Lutheran Seminary egyetemen tanult. A 2017/2018-as tanévben pedig hat hónapig a bajorországi Neuendettelsauban, az Augustana Hochschulén ismerkedett a német egyházi élettel. Mindkét ösztöndíja során a missziológiai tárgyakat helyezte előtérbe. Egyetemi éve alatt gyakornokként dolgozott a Magyar Evangélikus Tanácskozó Testületnél (METT) és az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöki hivatalában.

Ezt követően a Soltvadkerti Evangélikus Egyházközségben Homoki Pál lelkész mellett végezte hatodéves gyakorlatát. Beosztott lelkészi szolgálatát Salgótarjánban kezdte meg 2019 augusztusában. 2019. szeptember 14-én pedig Lupták Dórával fogadtak egymásnak örök hűségét az Úr színe előtt.

Lukács Máté András

Lukács Máté András ordinációja 2019. július 7-én volt a budavári evangélikus templomban Fabiny Tamás püspök, Bácskai Károly és Bence Imre szolgálataival. A szentelési igehirdetés alapigéje Jézus hívása volt: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek” (Mt 11,28).

Lukács Máté kiskamaszként kapcsolódott be a budavári gyülekezet közösségi életébe. Örömmel készült a konfirmációjára, és már akkor érezhető volt, hogy közösségformáló derűjével és érdeklődésével az ifjúság aktív tagja lesz. A gimnáziumi évek után szociológia alapidiplomát szerzett, ezután iratkozott be az Evangélikus Hittudományi Egyetemre (EHE). Részt vállalt a budavári gyermekbibliaórák tartásában, segített az ifjúsági zenélésben, összefogta a fiatalokat, és a képviselő-testület tagja is lett. Közben tevékeny szeretetét máshol is kamatoztatta, többek között a MEVISZ bárkátáborokban segítőként, az EHE-n a közéleti feladatok vállalásában, valamint a Közös Ponton. Hatodétét a maglódi gyülekezetben töltötte Németh Mihály mentorálásával. Ordinációját követően a galgagyutai gyülekezetben kezdte meg beosztott lelkészi szolgálatát.

Rosenbergerné Babka Anna

Rosenbergerné Babka Anna ordinációja 2019. június 30-án volt az ikladi evangélikus templomban. A Fabiny Tamás püspök, Korányi András professzor és Babka László lelkész szolgálataival zajló alkalmon a kereszthordozása állt a középpontban: „Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!” (Mt 16,24).

Rosenbergerné Babka Anna 1993. augusztus 25-én született Vácon. Tanulmányait az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnáziumban végezte. 2007-ben konfirmált az Ikladi Evangélikus Egyházközségben, később édesapja, Babka László lelkész mellett a gyülekezet gyermek- és ifjúsági munkájának szolgálatába kapcsolódott be. A gyülekezeti táborok aktív szolgálója lett, év közben színjátszó kört és gyermekénekkart szervezett. A közös szolgálat során ismerkedett meg férjével, Rosenberger Tamással, akivel 2016 augusztusában kötött házasságot.

Teológiai tanulmányai során két évig a Gyakorlati Tanszék demonstrátoraként dolgozott. A 2014/2015-ös tanévet Heidelbergben töltötte, ahol megalapozódott gyakorlati teológiai érdeklődése, majd a 2017/2018-as tanév második félévét férjével, Rosenberger Tamással Helsinkiben végezte el. Hazaérkezése után a Hévizgyörki Evangélikus Egyházközségben végezte hatodéves gyakorlatát Lindákné János Zsuzsanna mentor mellett. 2019. július 1-én kezdte meg lelkészi szolgálatát Galgagyörkön, illetve Váckisújfalun, ahová beosztott lelkészként helyezte Fabiny Tamás püspök.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének kiadványa
Budapest, 2020

Felelős kiadó: Dr. Fabiny Tamás

Szerkesztés: Garai Szilvia, Horváth-Hegyi Áron, Huzián Orsolya, Nagy Ádám, Pap Kinga Marjatta

A borító Turcsányi Tamás fotójának felhasználásával készült.

Nyomdai előkészítés: Ecsedi Klára

Nyomdai kivitelezés: Vareg Hungary Kft.

Felelős vezető: Egyed Márton

Megjelent 600 példányban

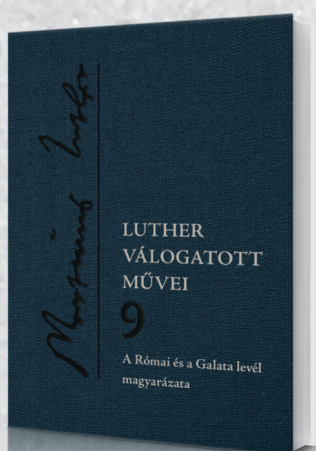

Fabiny Tamás

TESTVÉREIM ÉS A NYÁJ I-III.

Körkép a világ evangélikusságáról

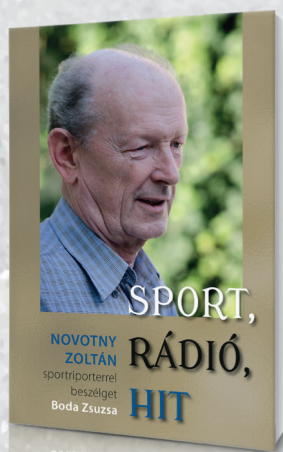
2490 Ft / 2290 Ft / 1950 Ft

LUTHER VÁLOGATOTT MŰVEI 9.

A Római és a Galata levél magyarázata

4990 Ft

SPORT, RÁDIÓ, HIT

NOVOTNY ZOLTÁN

sportriporterrel beszélget

Boda Zsuzsa

3200 Ft

HÁLÓ 3.

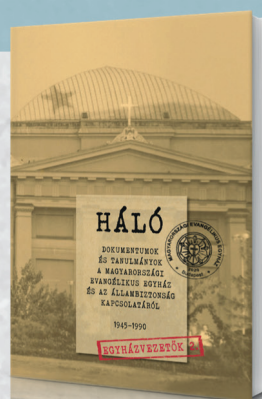
Dokumentumok és tanulmányok a Magyarországi Evangélikus Egyház és az állambiztonság kapcsolatáról 1945–1990 / Egyházvezetők 2.

4990 Ft

Madocsa Miklós

SÖTÉT ÉJZEN FÉNYÖZÖN

Emlékmozaik

A KÖTET AZ ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET PÜSPÖKI HIVATALÁBAN KAPHATÓ.

KÖNYVEINK MEGRENDELHETŐK A BOLT.LUTHERKIADO.HU OLDALON.

Evangélikus könyvesbolt: 1085 Budapest, Üllői út 24.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9–17 óra között.

bolt.lutherkiado.hu • kiado@lutheran.hu • +36 1 411 0385 • +36 20 824 5518

Levelezési címünk: Luther Kiadó, 1085 Budapest, Üllői út 24.

CONSERVANDO ET RENOVANDO

Tervezett egyházkerületi és országos egyházi események „Deo volente”

2020

2020. szeptember 2. Parókusi alkalmassági vizsga (a tavaszi alkalom pótlása), ÉPH
2020. október 17. 15 óra Gyülekezeti munkatársképzés záróistentisztelete, Üllői út 24.
2020. november 6–8. Országos felügyelői konferencia, Révfülöp
2020. november 11. Nyílt nap és Márton-napi ünnepség, EHE
2020. november 13. 14 óra Egyházkerületi közgyűlés, Salgótarján
2020. november 18. Parókusi alkalmassági vizsga, ÉPH
2020. december 2–3. Hivatásgondozó alkalom jubiláló lelkészeknek, Piliscsaba

2021

2021. április 9–10. Országos Húsvéti Evangélikus Találkozó, Bp-i Kongresszusi Központ
2021. május 22. Találkozó Veled, Óbuda
2021. május 28–29. Országos evangélikus kórustalálkozó, Győr
2021. július 7–11. Szélrózsa találkozó, Gyula

MAGYARORSZÁGI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET